

ფაქტშეკერი

GRASS FactCheck

12-18 სექტემბერი, 2016

#006

საინფორმაციო-ანალიტიკური გაზეთი, გამოდის ორგანოებით

ფასი 1 ლარი

ათეულეები

როგორი სახელები მიიზიდავს ამომრჩეველს

83.04

23 ქალი, 2 მომღერალი, 1 მსახიობი, არც ერთი სპორტსმენი, ძირითადად ეკონომისტები, იურისტები და დიპლომატები — ასეთია 8 საარჩევნო სუბიექტის პროპორციული სიების პირველი ათეულების სტატისტიკური მონაცემები.

ცხადია, არჩევნებში გაცილებით მეტი პარტია მონაწილეობს და დიდი ალბათობით, ამ 8 პარტიიდან საარჩევნო ბარიერს ყველა ვერ გადალახავს. თუმცა, „ფაქტ-მეტრი“ იმ პარტიების სიების ათეულების ანალიზს გთავაზობთ, რომელთა რეიტინგიც წინასაარჩევნოდ ჩატარებული სოციოლოგიური კვლევებით 1%-ზე მეტია.

იხ. 83-4 83.

დავით უსუფაშვილი:

83.05

„გვითხრას „ნაციონალურმა მოძრაობამ“, რას აპირებს და ვნახოთ“

ინტერვიუები გაჟორიტარობის კანდიდატებთან

მარნეულის №35 საარჩევნო ოლქი

83.07

გორის №42 საარჩევნო ოლქი

83.11

ტრამპის მშვიდობა და უკვდავი რუსი

83.09

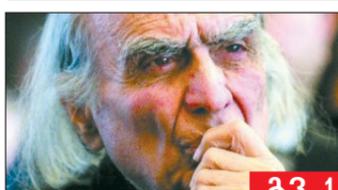
მანევრების პოლიტიკა

83.08

გადაწყვეტილება დასწრებაზეა?

უზენაესმა სასამართლომ ბელაჩოვანის სახასიერო სარკვევით დასაშვებად ცნო

83.15

ქართველი მწერალი ნობელის პრემიაზე

83.16

სიმაართა ტყუილი

მოატყუა თუ არა ალაქაი სოფელ თალათგორის მოსახლეობა

როგორც კავშირისპირა: კახა კალაქა ერთი წლის წინათ დაპირდა მოსახლეობას, რომ უახლოეს მომავალში სოფელ თალათგორის გაზიფიცირება მოხდებოდა, მაგრამ გასულ წელს მიღები ამ დრომდე უშუალოდ არ მოხდა.

სიმაართა

83.02

გაიზარდა თუ არა სახელმწიფო ფონდი ეკონომიკის სამინისტროში

დამატებითი კომენტარი: ეკონომიკის სამინისტროში სახელმწიფო ფონდი რამდენიმე მქონდა, პრაქტიკულად იმდენივეა.

სიმაართა

83.03

რამდენით გაიზარდა ავარაზი ინვესტიციები

ლადო მგალობლიშვილი: 2012 წლიდან დღემდე აჭარაში ინვესტიციები 141%-ით გაიზარდა.

სიმაართა

83.08

როგორია ახალგაზრდების წილი უმუშევრობაში

რომან გოცირიძე: 20-დან 29 წლამდე ახალგაზრდები უმუშევართა თითქმის ნახევარს შეადგენენ.

მედიულად სიმაართა

83.09

მოახყა თუ არა ალაქაძე სოფელ თელათგორის მოსახლეობა

როგორც კავშირისპირი: კახა კალაძე ერთი წლის წინათ დაპირდა მოსახლეობას, რომ უახლოეს მომავალში სოფელ თელათგორის გაზიფიცირება მოხდებოდა, მაგრამ გაზიფიცირების სამუშაოები არ დაიწყო

„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წარმომადგენელმა კახის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში, რობერტ კავთაძემ აღნიშნა, რომ ენერჯეტიკის მინისტრმა სოფელ თელათგორის მოსახლეობა მოატყუა და გაზიფიცირების შესახებ მოლოდინები გაუცრუა: „უშუალოდ კალაძე შეპირდა სოფლის მოსახლეობას, რომ უახლოეს მომავალში დასრულდებოდა გაზიფიცირება, მაგრამ ერთი წელია, ეს მიღები ნადეის ხის სათამაშოებივითა ჩამოკიდებული და უფუნქციოდ არის დატოვებული“.

2015 წლის 25 მაისს ენერჯეტიკის მინისტრი კახა კალაძე და „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ გენერალური დირექტორი მამუკა კობახიძე კახის მუნიციპალიტეტის სოფელ თელათგორში იმყოფებოდნენ და მოსახლეობას გაზიფიცირების სამუშაოების დაწყება აუწყეს.

მაშინ კალაძემ განაცხადა: „დაახლოებით 60 დღეში 900 აბონენტს საშუალება ექნება, ბუნებრივი აირით ისარგებლოს“. იმავე შინაარსის ინფორმაცია მინისტრის ოფიციალურ ვებგვერდზეც გავრცელდა. ენერჯეტიკის მინისტრის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში ნათქვამი იყო, რომ საქართველოს მთავრობის განკარგულების საფუძველზე, საქართველოს მოსახლეობის ბუნებრივი გაზით მომარაგების ღონისძიებების ხელშეწყობის მიზნით, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ კახის მუნიციპალიტეტის სოფლებში: ეზატის, გუდალეთის, თელათგორისა და ქვემო ხანდაკის გაზიფიცირებისთვის საჭირო საპროექტო სამუშაოები განახორციელა. ოთხივე სოფლის გაზსადენის საპროექტო ჯამური სიგრძე 42 275 მეტრს შეადგენს, ხოლო აბონენტთა ჯამური რაოდენობა 945 გახლავთ, საიდანაც 382 თელათგორის მკვიდრია.

სოფელში ბუნებრივი აირის მომარაგებით მოსახლეობა დღემდე უკმაყოფილოა. მიმდინარე წლის 21 ივნისს სოფელ თელათგორის მოსახლეობამ საპროტესტო აქცია გამართა და კახა კალაძეს დაპირება შეახსენა. ადგილობრივების თქმით, ენერჯეტიკის მინისტრმა მოსახლეობა მოატყუა.

„საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაში“ აცხადებენ, რომ სოფელში გაზიფიცირების სამუშაოები მიმდინარე წლის 9 ივნისს დასრულდა. მათი განმარტებით, ყველა დანარჩენი პროცედურა სახელმწიფოსა და „სოკარ-ჯორჯიას“ პერფორმანსის და ოჯახებში ბუნებრივი აირის შეყვანაც მათ უნდა უზრუნველყოს.

ენერჯეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში განმარტეს, რომ სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, პროექტი სამინისტროს ჩაბარდა. ამ ეტაპზე ობიექტის კომპანია „სოკარისთვის“ გადაცემის პროცესი მიმდინარეობს. ქსელის „სოკარისთვის“ სრულად გადაცემის შემდეგ კი, მოსახლეობას უკვე შეეძლება, ბუნებრივი აირი ოჯახებში შეიყვანოს.

„სოკარ-ჯორჯიაში“ დანამდვილებით არ იციან, ქსელის კომპანიისთვის გადაცემის პროცედურა როდის დასრულდება. თუმცა, ვარაუდობენ, რომ მიმდინარე წლის ბოლომდე სოფელ თელათგორის მოსახლეობას ბუნებრივი აირი ექნება. „ობიექტი ჩვენს კომპანიას ჯერ არ ჩაუბარებია, სწორედ ახლა მიმდინარეობს ეს პროცესი და როგორც კი ქსელს გადავცემენ, მცირე ტექნიკური საკითხები იქნება შესამოწმებელი და სოფელს ბუნებრივი აირიც მიეწოდება“, — განაცხადა „სოკარ-ჯორჯიას“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის წარმომადგენელმა თეონა რუხაძემ.

უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ აბონენტებისთვის გაზის მიწოდების საკითხი ენერჯეტიკის სამინისტროს კომპეტენციაში აღარ შედის. უწყება მხოლოდ კონკრეტულ დასახლებულ პუნქტში ქსელის აბონენტებამდე მიყვანაზე პასუხისმგებელია. მოსახლეობის ბუნებრივი აირით უზრუნველყოფა უშუალოდ აბონენტსა და კომპანიას შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე ხორციელდება. იმ შემთხვევაში, თუ „სოკარ-ჯორჯია“ მასზე დაკისრებულ ვალდებულებას (ბუნებრივი აირის ოჯახებში შეყვანას) დაარღვევს, აბონენტებს შეუძლიათ, რეაგირებისთვის მარეგულირებელ კომისიას მიმართონ.

დასკვნა

ენერჯეტიკის მინისტრი სოფელ თელათგორის მოსახლეობას ბუნებრივი აირით მომარაგებას 2015 წლის 25 ივლისიდან პირადებოდა. „ფაქტ-მეტრის“ მიერ მოიხილებული ინფორმაციით გაირკვა, რომ სოფელში გაზიფიცირების სამუშაოები მიმდინარე წლის 9 ივნისს დასრულდა. მოცემული მომენტისთვის ობიექტის კომპანია „სოკარ-ჯორჯიასთვის“ გადაცემის პროცესი მიმდინარეობს. მოსახლეობას ბუნებრივი აირით სარგებლობის შესაძლებლობა სწორედ აღნიშნული პროცესის დასრულების შემდეგ მიეცემა, რაც საუკეთესო შემთხვევაში წლის ბოლოსთვის არის მოსალოდნელი.

ლელა ლომახიძე

საარჩევნო სია და სკანდალი ბურჭულაძის პარტიაში

ასეთი ბრალდებები ლაგაზიძის მხრიდან ბურჭულაძის ბლოკის საარჩევნო სიის პრეზენტაციისა და ცესკოში სიების რეგისტრაციის ვადის ამონაუბრის მეორე დღეს გაკეთდა. საარჩევნო სიაში ვერ მოხვედრის გამო უკმაყოფილება ქართული პოლიტიკური რეალობისთვის უცხო არ არის და თითქმის არც ერთი არჩევნები არ ტარდება ისე, რომ საარჩევნო სიების შედგენამ ცალკეული პოლიტიკოსების უკმაყოფილება არ გამოიწვიოს, რაც შემდეგ უფრო მძაფრად იჩენს ხოლმე თავს.

აქამდე ყველაზე ხმაურიანი ინციდენტი 2008 წლის საპარლამენტო არჩევნების წინ წინო ბურჯანაძესა და „ნაციონალურ მოძრაობას“ შორის მომხდარი დაპირისპირება იყო, როდესაც სიის შედგენისას მისი ინტერესებისა და მოსაზრებების არგათვალისწინების გამო ბურჯანაძემ „ნაციონალურ მოძრაობას“ დატოვა.

ამ შემთხვევაში კი სიაში თავად ხათუნა ლაგაზიძე ვერ მოხვდა, რაც, სავარაუდოდ, მისი უკმაყოფილებისა და პრეტენზიების ერთ-ერთი მიზეზი გახდა. მისი პირველი ბრალდება სწორედ სიაში ვერმოხვედრას ეხება.

„მე ვიყავი ერთ-ერთი, პირველი თუ არა, ვინც პაატა ბურჭულაძესთან ერთად ფიზიკურად აშენებდა ამ პარტიას. ეს არის პარტია, რომელიც მართლა შეილივით, საკუთარ მხრებზე მოვიტანე. მახსენდება 14-15 იანვრის ღამე, როდესაც პირველ ოფისს ვხსნიდით თელავში და ჩემი საკუთარი ხელით ვაკრავდი ბანერებს, ვასუფთავებდი ტერიტორიას. ამ თვეებში ჩემს მხრებზე გადართვა“, — განაცხადა ლაგაზიძემ.

სიაში ვერმოხვედრას კი იგი პირადად პაატა ბურჭულაძის აბრალდებას და საკუთარი თანაპარტიელების გაყიდვას ადანაშაულებს.

„პაატა ბურჭულაძემ გაყიდა საკუთარი პარტია თავისი სტრუქტურებით, ადამიანებით და იმ დღეებით, რის გამოც ჩვენ ერთად ვაშენებდით პარტიას და მანამდე ფონდს“, — ამბობს ლაგაზიძე და დასძენს, რომ ბურჭულაძემ „გირჩიან“ და ვაშაქსთან შეერთების გადაწყვეტილება მიიღო არა იმიტომ, რომ პარტია გადაერჩინა, როგორც ამას ამტკიცებდა, არამედ „პირადი ინტერესებიდან გამომდინარე“.

თუმცა, ის ვერ აკონკრეტებს, „გაყიდვამ“ კონკრეტულად რას გულისხმობს; ნიშნავს თუ არა ეს იმას, რომ ბურჭულაძემ ბლოკის შექმნით და სიაში ხალხის ჩასმის სანაცვლოდ ფული აიღო და, თუ აიღო, ვისგან.

„ამის დასტური გახლავთ საარჩევნო სია, სადაც პაატა ბურჭულაძის პარტიის წარმომადგენელი მხოლოდ სამი ადამიანია წარმოდგენილი. დანარჩენი სია დაკომპლექტებულია გამყიდველი „ნაციონალისტებისგან“ და კრიმინალების მიერ განხორციელებული ზენოლით... როცა პაატა ბურჭულაძესთან მივედი, მივიღე გარან-

რატომ დატოვა ხათუნა ლაგაზიძე „მოძრაობა ხალხისათვის“ მხოლოდ სიის პრეზენტაციის შემდეგ

ხათუნა ლაგაზიძე, რომელიც აქამდე პაატა ბურჭულაძესთან ყველაზე დაახლოებულ პირად ითვლებოდა, საარჩევნო სიაში არ აღმოჩნდა, ისევე, როგორც გიორგი რუხაძე, რომელიც ბურჭულაძის გვერდით პარტიის თუ ფონდის დაარსებებიდანვე იდგა. თუმცა, ის საყვედურს ჯერჯერობით მხოლოდ დუმილით გამოხატავს, ხათუნა ლაგაზიძე კი ბურჭულაძეს დალატში, პარტიის გაყიდვასა და პოლიტიკურ გაერთიანებაში კრიმინალების შეყვანაში ადანაშაულებს. უფრო მეტიც, ის იმაზეც საუბრობს, რომ მას და მის ოჯახს საფრთხე ემუქრება და ხელისუფლებას დაცვის დანიშნავს სთხოვს.

ტი, რომ ეს არ იყო „ნაციონალური“ ფული, არც რუსული და არც კრიმინალური ფული, მაგრამ პაატა ბურჭულაძის სიტყვები, ისევე, როგორც გარანტიები, რომ ცარიელი წყალი აღმოჩნდა, ამას ადასტურებს მისი დამოკიდებულება პარტიის მიმართ, რომელიც უმარტივესად გაყიდა“, — ამბობს ლაგაზიძე.

პაატა ბურჭულაძე ამჟამად საქართველოში არ იმყოფება და ამ საკითხთან დაკავშირებით მისი კომენტარი არანაირი ფორმით არ გავრცელებულა. თუმცა, ლაგაზიძის ყოფილი თანაგუნდელები მის ბრალდებებს უარყოფენ და მის განცხადებებს საარჩევნო სიაში არყოფნას უკავშირებენ.

„ქალბატონი ხათუნას ყველაზე დიდი პრობლემა ის იყო, რომ ის სწორედ სიისთვის იბრძოდა და არა იდეისთვის. ჩვენს ორგანიზაციაში იდეოლოგიური ხაზი საერთოა და ეკონომიკის ჯგუფმა შექმნა. შესაბამისად, სიის პირველ ათეულში ეს ადამიანები უნდა ყოფილიყვნენ. აქცენტი სწორედ იმ ადამიანებზე გაკეთდა, რომლებმაც პროგრამა შექმნეს და რომელთაც აქვე პოტენციალი, რომ ეს პროგრამა რეალობად იქცეს.“

ხათუნა ლაგაზიძე სიის მონივნავ პოზიციაზე რომ ყოფილიყო, იტყობდა, რომ ეს ორგანიზაცია ხვალინდელ დღეს რეალურად შეცვლის. წარმოდგენილი სიაში ხათუნა ლაგაზიძის ადგილს ვერ ვხედავ და არ შეიძლებოდა, ის სადმე ყოფილიყო, რადგან სიაში ის ადამიანები მოხვდნენ, რომლებსაც შრომა და პოტენციალი დაუფასდათ“, — ამბობს ბურჭულაძის პარტიის წევრი, ირაკლი ყიფიანი.

ლაგაზიძის ამ განცხადების შემდეგ პირველი კითხვა ის იყო, რომ, თუკი ამ პრობლემას ხედავდა, თავის დროზე რატომ არ თქვა. მით უმეტეს, რომ ამის პრეცედენტი იყო, როდესაც ბურჭულაძის პარტიის წევრმა მერაბ მეტრეველმა ბლოკის შექმნა გააპროტესტა და პარტია დატოვა. მაშინ ლაგაზიძე სოციალურ ქსელებში აქტი-

ყველაფრის კომპრომისის ფასად მე სიაში ვერ ვიქნებოდი. მე არ ვარ პაატა ბურჭულაძე, რომელიც საკუთარ სინდისთან კომპრომისზე მიდის“, — ამბობს ლაგაზიძე და დასძენს, რომ ის ყველაფერს გააკეთებს არჩევნებამდე დარჩენილ დროში, რომ ამ ბლოკმა გამარჯვება ვერ მოიპოვოს.

მეორე მნიშვნელოვანი პრობლემა, რაზეც ლაგაზიძე საუბრობს, პარტიაში ე.წ. კრიმინალების საკითხს ეხება.

„ის (ბურჭულაძე), ფაქტობრივად, არის კრიმინალური მენტალობის მქონე ჯგუფის მძევალი და ამ გუნდის მოსვლა ხელისუფლებაში, თუნდაც მცირე დროით, საფრთხეს უქმნის, ზოგადად, საქართველოს საზოგადოებასა და სტაბილურობას.“

მე ვსაუბრობ კრიმინალური მენტალობის მქონე ადამიანების ყოფნაზე პარტიის საარჩევნო შტაბში. ერთ-ერთი მთავარი გახლავთ გოგა კალაძე, რომელიც დღეს წარმოადგენს აჭარაში პაატა ბურჭულაძის ბლოკის საარჩევნო სიის პირველ ნომერს. მე ვიტყვი, რომ ეს არის აჭარის მოსახლეობის შეურაცხყოფა. ამ ადამიანებს აქვე ძალიან მძიმე ცოდვებით დამძიმებული წარსული და სწორედ იმ იძულების ფორმებიდან, რომლითაც, ფაქტობრივად, მაიძულეს, პარტია დამეტოვებინა, მაქვს საფუძველი, განვაცხადო, რომ დღეს მე და ჩემი ოჯახი ვდგავართ სერიოზული საფრთხის წინაშე“, — განაცხადა ხათუნა ლაგაზიძემ.

ამ ბრალდებებზე თავად გოგა კალაძის პასუხი ის არის, რომ მას ლაგაზიძესთან ურთიერთობა თვეებში განმავლობდა და თუკი მას კრიმინალით თვლიდა, უცნაურია, ამაზე ახლა რატომ საუბრობს. „ხათუნა ლაგაზიძის ბრალდება, უბრალოდ, არ მესმის. რომ მოხვედრილიყო ხუთეულში, აღარ ვიქნებოდი კრიმინალური მენტალობის მქონე პირი, თუ როგორ ამბობს ამას? გაყიდული იყო და არ იქნებოდა გაყიდული პარტია?“ — განაცხადა კალაძემ.

მიუხედავად ამისა, ლაგაზიძე ამბობს, რომ მას და მის ოჯახს სწორედ ამ კრიმინალებისგან ემუქრება საფრთხე და ხელისუფლებას მისი და მისი ოჯახის დაცვას სთხოვს.

მაგრამ, როგორც ჩანს, მისთვის სახელმწიფოს ხარჯზე დაცვის დანიშნვა არც ისე მარტივი იქნება. როგორც იურისტი ლევან ალაფიშვილი „ფაქტ-მეტრთან“ საუბრისას განმარტავს, ბიუჯეტის ხარჯზე დაუცვა ენიშნებათ მაღალი საჯარო თანამდებობის პირებს და, ასევე, დაცვა ინიშნება იმ შემთხვევაში, თუკი რაიმე კონკრეტულ საქმეზე მიმდინარეობს გამოძიება და მოწმეს, მსხვერპლს, მის გარემოცვას ან ადვოკატს საფრთხე ემუქრება. ამიტომაც ის კონკრეტულ ვითარებაში ის სახელმწიფოს მხრიდან ლაგაზიძისთვის დაცვის დანიშნვას შეუძლებლად მიიჩნევს.

რუსა მაჩაიძე

ეგზიტპოლი და საზოგადოებრივი მაუწყებლის რეკუთაცია

7 სექტემბერს საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს სხდომა გაიმართა, სადაც მაუწყებლის მიერ სამ კერძო ტელევიზიასთან — „იმედთან“, „მეგასტროსთან“ და „GDS“-სთან ერთად 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებზე ეგზიტპოლის ჩატარების საკითხი გადაწყდა.

საუბარი ერთობლივ ეგზიტპოლზე, რომელსაც ტელეკომპანიები კომპანია TNS-ს დაუკვეთენ. საზოგადოებრივი მაუწყებლის დირექტორის გიორგი ბარათაშვილის განცხადებით, ველზე სამუშაოებს კომპანია „გორბი“ ჩაატარებს.

საინტერესოა, რომ ეგზიტპოლის ჩასატარებლად 950 ათასამდე ამერიკული დოლარია საჭირო, საზოგადოებრივი მაუწყებელი კი ამ მომსახურებაში სხვა არსებთან შედარებით მცირე თანხას, კონკრეტულად 200 ათას ლარს გადაიხდის, თანხის დარჩენილი ნაწილი კი, ტელეკომპანიის განერალური დირექტორის გიორგი ბარათაშვილის თქმით, „იმედს“, „მეგასტროს“ და „GDS“-ს შორის თანაბრად გადანაწილდება.

სამეურვეო საბჭოს სხდომის მიმდინარეობისას ბარათაშვილმა აღნიშნა, რომ მაუწყებლის მენეჯმენტი მოლაპარაკებებს კომპანიებთან დეკემბრის შემდეგ ანარმოებდა, სამეურვეო საბჭომ კი მიმდინარე მოლაპარაკებების შესახებ მხოლოდ ბოლო პერიოდში შეიტყო და გადაწყვეტილების მიღებაც მოკლე დროში მოუწია.

სამეურვეო საბჭომ გადაწყვეტილება ერთსულოვნად ვერ მიიღო, საბჭოს ორმა წევრ-

რატომ ახარებს საზოგადოებრივი მაუწყებელი ეგზიტპოლს 3 კერძო ტელევიზიასთან ერთად, თან ისა, რომ ამაში თავის ახალ პარტნიორება გაცილებით ნალებს იხდის

მა, სულხან სალაძემ და ქეთევან მსხილაძემ გადაწყვეტილებას მხარი არ დაუჭირეს, სამეურვეო საბჭოში სახალხო დამცველის წარმომადგენელმა ირინა ფუტყარაძემ კი კენჭისყრისგან თავი შეიკავა.

გადაწყვეტილებას მხარი დაუჭირეს სამეურვეო საბჭოს თავმჯდომარემ გრიგოლ გოგელიამ, ასევე, მარინა მუსხ-

კანონის მოთხოვნა საზოგადოებრივი მაუწყებლის წინაშე.

როცა საზოგადოებრივი მაუწყებელი კერძო კომპანიებთან შედის ალიანსში, მისი პოლიტიკური დამოუკიდებლობა, რბილად რომ ვთქვათ, ეჭვქვეშ დგება, განსაკუთრებით, დღევანდელ ქართულ მედიალანდშაფტს თუ გავითვალისწინებთ. ვიცით, რომ,

რომ თავი დავანებოთ, ერთ-ერთი ტელევიზია — „GDS“ ეკუთვნის ყოფილ პრემიერ-მინისტრსა და ახლანდელი სამთავრობო პარტიის დამფუძნებელს.

ასე რომ, საზოგადოებრივი მაუწყებელი ამ კონსორციუმში გაერთიანებით გამოდის მხარე, ველარ იქნება ნეიტრალური და ვერ შეასრულებს ნეიტრალური დამკვირვებლისა თუ გამმუქებლის როლს.

შემსრულებელი საერთაშორისო კონსორციუმი TNS-ია, მაგრამ ყველამ ვიცით, რომ საველე სამუშაოებს ადგილობრივი კომპანიები ატარებენ და ჩემი ერთ-ერთი არგუმენტი იყო ის, რომ მათ მიერ რამ-

ქეთევან მსხილაძე:
„საზოგადოებრივი მაუწყებელი ამ კონსორციუმში გაერთიანებით გამოდის მხარე, ველარ იქნება ნეიტრალური და ვერ შეასრულებს ნეიტრალური დამკვირვებლისა თუ გამმუქებლის როლს“

ელიშვილმა, გიორგი კობრიძემ და ირაკლი პაპავამ. „ჩემი მთავარი არგუმენტი იყო ის, რომ საზოგადოებრივი მაუწყებელი უნდა იყოს დამოუკიდებელი და ეს დამოუკიდებლობა და პოლიტიკური, კომერციული ზეგავლენისგან თავისუფლება არის

მსხვილი ეროვნული ტელევიზიები იყოფა ორ ბანაკად — ოპოზიციურად და პროსახელისუფლებოდ. ის სამი ტელევიზია, რომელთანაც საზოგადოებრივი მაუწყებელი გაერთიანდა, არაერთგვარადაა, არის საიდუმლო, რომ პროსახელისუფლებოა. ყველაფერს

დენიმე დღის წინ გამოქვეყნებული კვლევის შედეგები აბსოლუტურად განსხვავებულად ყველა ბოლოდროინდელი კვლევის შედეგებისაგან“, — განაცხადა ტელეკომპანია „ტაბულასთან“ საუბარში ქეთევან მსხილაძემ.

დასასრული 81-10 83.

ვინ რას ჰპირდება მასწავლებლებს

საქართველოს საჯარო სკოლებში დაახლოებით 57 ათასი პედაგოგია დასაქმებული. ამ მაჩვენებლით ისინი საჯარო სექტორში დასაქმებულთა საკმაოდ დიდ ჯგუფს შეადგენენ. „საქსტატის“ 2016 წლის მონაცემებით კი, განათლებაში საშუალო ხელფასი, სხვა საჯარო სამსახურებთან შედარებით, ყველაზე დაბალია და 478 ლარს შეადგენს. აქედან გამომდინარე, პოლიტიკური პარტიები ხშირად წინასაარჩევნოდ პედაგოგების ხმების მოსაპოვებლად მათ მომეტებულ ანაზღაურებას ან ნაკლებ გამოცდებს ჰპირდებიან. „ფაქტ-მეტრმა“ ძირითადი პოლიტიკური პარტიების მასწავლებლებისადმი გაცემული დაპირებები შეისწავლა.

„ქართული ოცნება“

„ქართულმა ოცნებამ“ საარჩევნო პროგრამა 8 სექტემბერს წარადგინა და მასში მნიშვნელოვანი ადგილი ეთმობა განათლებას. „ქართული ოცნება“ მასწავლებლებს ჰპირდება, რომ მათი პროფესიის პრესტიჟის ამაღლებაზე იზრუნებს.

2017 წლის პირველი იანვრიდან, მასწავლებელთა ხელფასის ზრდა დაიწყება და პედაგოგის ანაზღაურება 800 ლარს მიაღწევს. 2018 წლიდან ხელფასები გაიზრდება ქვეყნის ბიუჯეტის ზრდის შესაბამისად. ასევე, მმართველი პარტია მასწავლებლებს სოციალური გარანტიებს ზრდას ჰპირდება. პროგრამის მიხედვით, 2016-19 წლებში განხორციელდება მასწავლებელთა და დირექტორთა პროფესიული განვითარების მასშტაბური პროგრამები, რომელიც დაფინანსდება როგორც სახელმწიფოს მიერ, ისე „ათასწლეულის გამოწვევის“ 14-მილიონიანი პროექტის ფარგლებში.

„ნაციონალური მოძრაობა“

განათლების სფეროში „ნაციონალური მოძრაობის“ მთავარი დაპირება სასკოლო ვაუჩერების ღირებულების ზრდაა, სულ მცირე, 50%-ით. ისინი ამ დაპირების შესრულებას 2017 წლიდან აპირებენ.

„ნაციონალური მოძრაობის“ აზრით, სასკოლო ვაუჩერის მკვეთრი ზრდა და საჯარო სკოლების ფინანსური ავტონომია სასკოლო სამეურვეო საბჭოებს საშუალებას მისცემს, მნიშვნელოვნად გაზარდონ სახელფასო ბიუჯეტები, რის შედეგადაც, საჯარო სკოლებში მომუშავე მასწავლებელთა ხელფასი, მინიმუმ, 650 ლარამდე გაიზრდება.

„ნაციონალური მოძრაობა“ აპირებს, გააუქმოს, მათი აზრით, მასწავლებელთა პროფესიული განვითარებისა და კარიერული ზრდის შეფასების სუბიექტურ კრიტერიუმებზე დაფუძნებული სქემა; ისინი მასწავლებლებს ობიექტურ კრიტერიუმებზე დაფუძნებულ სასერტიფიკაციო გამოცდების სისტემის შემოღებას ჰპირდებიან.

„პაატა ბურჭულაძე — სახელმწიფო ხალხისთვის“

ბლოკში „პაატა ბურჭულაძე — მოძრაობა სახელმწიფო ხალხისთვის“ გაერთიანებულები არიან „გირჩი“, „ახალი საქართველო“ და „ახალი მემარჯვენეები“. ბლოკი მასწავლებლებს — სასერტიფიკაციო გამოცდების გაუქმებას, სკოლებს კი სრულ ავტონომიას ჰპირდება.

„სახელმწიფო ხალხისთვის“ გეგმავს, რომ თითოეული ბავშვის სწავლისთვის ბიუჯეტიდან 1200 ლარი გამოყოს.

„თავისუფალი დემოკრატია“

„თავისუფალ დემოკრატებში“ აცხადებენ, რომ მასწავლებლის ხელფასი სახელმწიფო მოხელის ხელფასზე ნაკლები არ უნდა იყოს, თუმცა, კონკრეტულ ციფრს არ ასახელებენ.

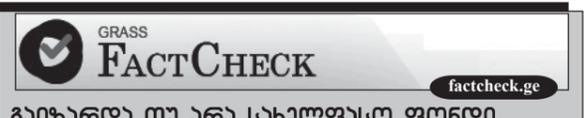
ირაკლი ალასანიას პარტია გამარჯვების შემთხვევაში მასწავლებლების სასერტიფიკაციო გამოცდების გაუქმებას არ გეგმავს, თუმცა, პარტიაში აცხადებენ, რომ შესაცვლელია ამ გამოცდების ფორმატი. ასევე, გეგმავენ მასშტაბურ გადამზადების პროგრამას.

„პატრიოტთა ალიანსი“

„პატრიოტთა ალიანსი“ არჩევნებზე ბლოკის სახით გამოდის. ბლოკში, უშუალოდ „პატრიოტთა ალიანსის“ გარდა, 5 პარტიაა გაერთიანებული: „თავისუფალი საქართველო“, „თავისუფლება“, „ტრადიციონალისტიები“, „ახალი ქრისტიან-დემოკრატები“ და „საქართველოს ძალაოვან ვეტერანთა და პატრიოტთა პოლიტიკური მოძრაობა“.

„პატრიოტთა ალიანსში“ მიიჩნევენ, რომ „მეცნიერებისა და განათლების გარეშე მომავალი არ გვაქვს“. მათი აზრით, სკოლამდელი და სასკოლო განათლება უნდა იყოს უფასო, სავალდებულო და საყოველთაო. „პატრიოტთა ალიანსში“ ფიქრობენ, რომ მასწავლებლები უნდა ჩაერთონ სამეცნიერო-ოკლევიტი სამუშაოებში და მათ უნდა ჰქონდეთ ყველაზე მაღალი ანაზღაურება. თუმცა მათ დაპირებებში არაა განხილული, კონკრეტულად, რამდენი ლარით გაზრდიან პედაგოგების ანაზღაურებას.

ლუკა სიმონიშვილი

გაიზარდა თუ არა სახელფასო ფონდი ეკონომიკის სამინისტროში

დიმიტრი ქუციანიშვილი:

ეკონომიკის სამინისტროში სახელფასო ფონდი რამდენიც მქონდა, პრაქტიკულად იმდენივეა

სიმართლე

მიმდინარე წლის ივნისში სახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა 2015 წლის საქმიანობის ანგარიშში გამოაქვეყნა, სადაც სახელმწიფო სტრუქტურებში დანამატის სახით გაცემული თანხების მნიშვნელოვან ზრდაზე იყო საუბარი. ეკონომიკის მინისტრი დიმიტრი ქუციანიშვილი აღნიშნულ ანგარიშს გამოეხმაურა და განაცხადა: „არაფერი გამოიმარჯვებია, ზუსტად ვიცი. სახელფასო ფონდი, რამდენიც მქონდა წლების განმავლობაში, პრაქტიკულად, უცვლელია“.

საქართველოს შრომის კოდექსის მიხედვით, მომსახურის შრომის გასამრჯელო თანამდებობრივ სარგოს (ხელფასი), პრემიასა და კანონით გათვალისწინებულ დანამატს მოიცავს. პრემია ფინანსური წახალისების ფორმას წარმოადგენს. საჯარო დაწესებულებებში დასაქმებულ პირზე ერთჯერადად გაცემული პრემიის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დასაქმებულის თანამდებობრივ სარგოს და კვარტალში მხოლოდ ერთხელ შეიძლება გაიცეს (მაგრამ არაუმეტეს წელიწადში სამჯერ).

სახელმწიფო აუდიტის დასკვნის მიხედვით, 2015 წლის განმავლობაში, წინა წელთან შედარებით, პრემიის მუხლით გაცემული სახსრების შემცირების პარალელურად დანამატის მუხლით გაცემული სახსრების ოდენობა მნიშვნელოვნად გაიზარდა. თუმცა, აღნიშნულ ანგარიშში ეკონომიკის სამინისტროში გაცემული შრომის ანაზღაურება არ არის შესული. როგორც აუდიტის სამსახურის წარმომადგენელმა ჩვენთან საუბრისას აღნიშნა, ეკონომიკის სამინისტროში გაცემული შრომის ანაზღაურების შესწავლა აშკარად მიმდინარეობს.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინფორმაციით, 2015 წელს სამინისტროს აპარატის თანამშრომლებზე გაცემული შრომის ანაზღაურება წინა წელთან შედარებით 8%-ით შემცირდა (ცხრილი №1). მათ შორის, პრემიის მუხლით გაცემული თანხის ოდენობა — 518 639 ლარით, ხოლო დანამატის მუხლით გაცემული თანხის ოდენობა 95 078 ლარით გაიზარდა.

ცხრილი №1: ეკონომიკის სამინისტროს აპარატის თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება

	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (5 თვე)
თანამდებობრივი სარგო	4 112 201	4 176 499	3 210 569	3 097 940	3 048 247	1 228 272
პრემია	1 644 575	1 751 431	1 036 316	1 846 672	1 328 033	454 507
დანამატი	46 424	48 135	680 904	838 489	933 567	413 927
ჯამი	5 756 776	5 976 065	4 927 789	5 783 101	5 309 847	2 096 706

ცხრილი №2: ეკონომიკის სამინისტროში მინისტრებისა და მინისტრის მოადგილეებზე გაცემული შრომის ანაზღაურება 2011-2016 წლებში

	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (6 თვე)
თანამდებობრივი სარგო	183 585	200 964	162 678	162 160	151 143	77 345
პრემია	207 000	226 430	45 055	106 710	48 880	24 730
დანამატი	0	0	163 030	152 464	142 040	73 390
ჯამი	390 585	427 394	370 763	421 334	342 063	175 465

რაც შეეხება ეკონომიკის მინისტრებისა და მინისტრის მოადგილეების შრომის ანაზღაურებას, 2011 წლიდან დღემდე ეს მაჩვენებელი ყველაზე ცოტა 2015 წელს იყო და 342 063 ლარი შეადგინა. მიმდინარე წლის ექვსი თვის მონაცემებით კი, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ წელს მინისტრებზე და მინისტრის მოადგილეებზე შედარებით მეტი ოდენობის შრომის ანაზღაურება გაიცემა, ვიდრე 2015 წელს დაფიქსირდა. რაც შეეხება პრემიებსა და დანამატებს, 2013 წლიდან პრემიების მუხლით გაცემული თანხები შემცირდა, რის ხარჯზეც დანამატები გაიზარდა. თუმცა, საერთო ჯამში, თითქმის ერთი და იგივე რაოდენობის დანამატი და პრემია გაიცემა.

დასკვნა

სახელმწიფო აუდიტის 2015 წლის ანგარიშში ეკონომიკის სამინისტროში გაცემული შრომის ანაზღაურება შესული არ არის. ეკონომიკის სამინისტროს მიერ მონოდეტული ინფორმაციით, სამინისტროს აპარატში გაცემული შრომის ანაზღაურების ოდენობა თითქმის ყოველწლიურად იცვლებოდა, თუმცა რაიმე კონკრეტული ტენდენცია, ზრდის ან კლების, არ შეინიშნება.

ანა ნადირაშვილი

ამ ანალიზის საფუძველზე რაც გამომდინარეობს, ყველაზე საინტერესო ის იყო, რომ ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენელი პირველ ათეულში არც ერთ პარტიას არ ჰყავს. აქცენტი მაინც ეკონომისტებზე, იურისტებზე და დიპლომატებზე კეთდება. მათი უმეტესობა ყოფილი ან მოქმედი პარლამენტარი და მთავრობის წევრია. ამასთანავე, ბევრი დაპირების მიუხედავად, ახალი სახეები ძალიან ცოტაა და ისინიც ძირითადად ისეთები არიან, რომლებიც საზოგადოებისთვის აქამდე მეტ-ნაკლებად ცნობადები იყვნენ.

„ოცნება“ — მაჟორიტარების გარეშე

1. გიორგი კვიციანი
2. კახა კალაძე
3. ირაკლი კობახიძე
4. თამარ ჩუგოჯანიძე
5. გიორგი ბახარია
6. აკაკი ზოიძე
7. თამარ სულიერაძე
8. რომან კაკულია
9. სოფო ქაცარავაძე
10. ირინა ფრუიძე

მმართველი გუნდის მაჟორიტარობის კანდიდატებს პარლამენტში მოსახვედრად დაზღვევა მოხსნილი აქვთ და, თუკი ისინი მაჟორიტარობას ვერ მოიგებენ, პარლამენტშიც ვერ მოხვებიან — ასეთია „ქართული ოცნების“ არგუმენტი სიის პირველ ათეულთან და, ზოგადად, სიის ზედა ნაწილთან დაკავშირებით, სადაც მაჟორიტარობის არც ერთი კანდიდატი არ მოხვდა.

მაჟორიტარობის საკითხი კიდევ ცალკე თემაა, მაგრამ ამ შემთხვევაში საინტერესოა იმდენად, რამდენადაც რეალურად პირველი ათეული წარმომადგენს გუნდის სახეს და, როგორც ჩანს, მაჟორიტარობის კანდიდატებში ამ სტატუსის შესაფერისები ვერ მოიძებნა, მიუხედავად იმისა, რომ მათგან ბევრი ამ ოთხი წლის განმავლობაში სწორედ „ოცნების“ სახე იყო.

„ოცნების“ სიის პირველი ათეული კიდევ იმით გამოირჩევა, რომ მასში არც ერთი მოქმედი ან ყოფილი პარლამენტარი არ არის.

თუმცა, სიაში მოქმედი პრემიერი და არჩევნებში მონაწილეობის გამო, 2 დღის წინ გადამდგარი ვიცე-პრემიერი არიან. ასევე, სასჯელალსრულებისა და პრობაციის მინისტრის პირველი მოადგილე თამარ ხულორდავა. რომან კაკულია კი დღემდე ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატში დეპარტამენტის ხელმძღვანელია.

კვირიკაშვილის პირველი და კალაძის მეორე ნომრობა იმის გარანტიას იძლევა, რომ, დიდი ალბათობით, ისინი პარლამენტში მოხვებიან. ერთადერთი გამონაკლისია შემთხვევა, თუ „ოცნება“ 5%-იან საარჩევნო ბარიერს ვერ გადალახავს, რაც არარეალურია. თუმცა, მეორე საკითხია, დარჩებიან თუ არა პარლამენტარებად.

წინა არჩევნების შემდეგ „ქართულმა ოცნებამ“ თითქმის მთელი მთავრობა პარლამენტში გასულეებით დააკომპლექტა. დიდი ალბათობით, ახლაც იგივეა მოსალოდნელი. მით უმეტეს, რომ ამ ათეულში ძირითადად ივანიშვილთან დაახლოებული პირები არიან. იგივე თამარ ჩუგოჯანიძე და გიორგი ბახარია.

თამარ ჩუგოჯანიძე, რომელიც საია-ის ხელმძღვანელობიდან გახდა ივანიშვილის გუნდის წევრი, აშშ-ში სასწავლებლად სწორედ პრემიერ-მინისტრ ივანიშვილის მრჩეველის თანამდებობიდან წავიდა. დაბრუნების შემდეგ კი გუნდში ივანიშვილთან ერთ-ერთ ყველაზე დაახლოებულ პირად ითვლება და არაოფიციალური ინფორმაციით, სწორედ ის მოიპოვებდა პარლამენტის მომავალ თავმჯდომარედ.

ასევე, ივანიშვილთან დაახლოებულ პირად ითვლება ყოფილი ბიზნესმენი და ეკონომიკური საბჭოს წევრი, გიორგი გახარია, რომელიც ამ თანამდებობაზე სწორედ ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში იყო. სიის სხვა წევრებისგან მას კიდევ ის გამოარჩევს, რომ განათლება 1990-იანი წლების ბოლოს მოსკოვის ლომონოსოვის უნივერსიტეტში აქვს მიღებული.

ამასთანავე, მმართველი გუნდის პირველ ათეულში არც ერთი მომღერალი, მოცეკვავე, მსახიობი ან სპორტსმენი არ არის, რაც ბოლო მოწვევის პარლამენტისთვის უჩვეულოა. თუმცა, ამ შემთხვევაში მხოლოდ პირველ ათეულზე ვსაუბრობთ და ეს სრულ სიას არ ეხება.

ათეულები - როგორი სახელები მიიზიდავს ამომრჩეველს

„ნაცმოქარობა“ — ძველი სახი და განახლებული ათეული

1. დავით ბაქრაძე
2. სანდრა რულაძი
3. ელენე ხოშარია
4. რომან გომიანიძე
5. ნიკა მელია
6. გიორგი ტულუში
7. ოთარ კახიკა
8. სალომე სამაღალაძე
9. ირაკლი აბასაძე
10. სერგო რატიანი

„ნაციონალური მოძრაობის“ სიის პირველი ათეული თითქმის მთლიანად განახლებულია. მათგან 7 არასოდეს ყოფილა პარლამენტის წევრი, ბოლო მოწვევის პარლამენტში კი მხოლოდ სიის პირველი და მეათე ნომრები — დავით ბაქრაძე და სერგო რატიანი იყვნენ.

სამაგიეროდ, ათივე საკმაოდ გამოცდილი და ცნობადი სახეა. თანაც, ათეულში სახელმწიფო მართვისთვის აუცილებელი ყველა მიმართულების სპეციალისტია წარმოდგენილი.

„ნაციონალების“ საარჩევნო სიის პირველი ათეულის მთავარი დამახასიათებელი ნიშანი ცნობადობა და გამოცდილებაა, რაც არჩევნებზე, როგორც წესი, კარგად მუშაობს. ამასთანავე, ათეულის არც ერთ წევრს პიროვნულად ნეგატიური იმიჯი არ აქვს, ყველა მათგანი გამოირჩევა წარმატებული კარიერით კონკრეტული სფეროს მიმართულებით, რაც არსებულ მოცემულობაში საკმაოდ მნიშვნელოვანია.

კიდევ ერთი ნიშანი, რითაც „ნაციონალების“ ათეული გამოირჩევა, არის დაბალანსებული გადაწვდილება პროფესიების მიხედვით. ასევე, ათიდან 5 პარალელურად მაჟორიტარობის კანდიდატიც არის, რაც იმას ნიშნავს, რომ მათი გამარჯვების შემთხვევაში სიის კიდევ უფრო მეტი წევრი შეიძლება გახდეს დეპუტატი, ეს ათეული კი ლოკომოტივის როლს შეასრულებს.

გენდერული ბალანსის თვალსაზრისით „ნაციონალებს“ საშუალო მდგომარეობა აქვთ — ათეულში სამი ქალია და მათგან 2 ხუთეულშია. თუმცა, მათზე უკეთესი მდგომარეობა მმართველ პარტიასა და „რესპუბლიკელებს“ აქვთ, რომლებსაც ათეულში 4-4 ქალი ჰყავთ. მაგრამ ეს საკითხი „ნაციონალების“ შემთხვევაში განსაკუთრებით საინტერესო იმიტომ არის, რომ მათი იდეა იყო, სიაში ყოველი მეორე ქალი ყოფილიყო. თუმცა, ამის დაკანონება არ მოხდა.

ბურჭულაძის ბლოკი — მხოლოდ კაცები

1. კახა ბურჭულაძე
2. გიორგი ჯავახი
3. დავით ჯანაიანი
4. ვახტანგ მებრეღვიანი
5. ირაკლი ყიფიანი
6. იაგო ხვიჩია
7. დავით კიჭინია
8. გიორგი მელაძე
9. გივლოვ ტყეშელაშვილი
10. მამუკა კაციტაძე
11. გიორგი პაპავა
12. ზურაბ ჯაფარიძე

ბურჭულაძის ათეული, მიუხედავად იმისა, რომ რამდენიმე პარტიის ბლოკს წარმოადგენს, კაცების კლუბის ვიაიპი წევრების სიას უფრო ჰგავს, ვიდრე საარჩევნო სიის პირველ ათეულს. აქ მხოლოდ მამრობითი სქესის კანდიდატები არიან. უფრო მეტიც, ოცეულშიც კი არც ერთი ქალი არ არის.

ამ სიაში კიდევ ერთი საინტერესო ფაქტი ის არის, რომ ათეულში 8 წევრი ბურჭულაძის კვოტითაა. თუმცა, ბურჭულაძემ ათეულის ნაცვლად თორმეტეული წარადგინა და ამ 12-დან თუ დავითვლით, „ბურჭულაძის კვოტა“ უკვე 10 ხდება.

ბლოკი, წესით, 4 სუბექტისგან შედგება — ბურჭულაძის პარტია, „გირჩი“, „ახალი მემარჯვენეები“ და ვაშაძის პარტია. თუმცა, ბლოკში „გირჩი“ არ განეწიანდა და ამ პარტიის წევრები ბურჭულაძის პარტიის სახელით უნდა ჩანერგილიყვნენ. საბოლოოდ კი აღმოჩნდა, რომ ათეულში თითო ადგილი ვაშაძის პარტიამ და „ახალმა მემარჯვენეებმა“ დაიკავეს, დანარჩენი 10 ადგილიდან „გირჩს“ 4 შეხვდა, ბურჭულაძეს კი — 6.

მათგან პარლამენტარობის გამოცდილება 4-ს აქვს. სამი — გიორგი

ვაშაძე, გიორგი მელაძე და ზურაბ ჯაფარიძე მოქმედი პარლამენტარები არიან და სამივე მათგანი „ნაციონალების“ სიითაა მოხვედრილი. „ახალი მემარჯვენეების“ ლიდერი, მამუკა კაციტაძე კი პარლამენტარი წინა მოწვევების პარლამენტში იყო და 2008 წლის შემდეგ დეპუტატი აღარ ყოფილა.

უმცირესობების წარმომადგენლები არც ამ ათეულში არ არიან. სამაგიეროდ არის „მსოფლიო ბანი“, რომელსაც სხვა არაფერი გამოცდილება არ გააჩნია, მაგრამ საკუთარ თავს კარგ მენეჯერად მიიჩნევს. პრინციპში, ეს ათეული სხვებისგან იმითაც გამოირჩევა, რომ სათავეში მომღერალი უდგას.

თორმეტეულიდან კი მაჟორიტარობის კანდიდატი მხოლოდ სამია — მეველუდ ტყეშელაშვილი, რომელიც ბურჭულაძის მეგობარია და ვანი-ხონის მაჟორიტარობას ცდილობს; „ახალი მემარჯვენეების“ ლიდერი, მამუკა კაციტაძე, კენჭს საბურთალოს ერთ-ერთ ოლქში იყრის და „გირჩის“ ლიდერი, ზურაბ ჯაფარიძე ვაკეშია მაჟორიტარობის კანდიდატი.

„რესპუბლიკელები“ — გამოცდილთა ათეული

1. დავით უსუფაშვილი
2. ხათუნა სამნიძე
3. ლევან ბარკაძე
4. თინა ხიდაშელი
5. ვახტანგ ხვალაძე
6. თამარ კორაძია
7. დავით ზურაბიშვილი
8. თამარ ხიდაშელი
9. ნოდარ პაპონია
10. ფრიდონ საყვარელიძე

მთლიანად მოქმედი დეპუტატებით ან მთავრობის ყოფილი წევრებით არის შედგენილი „რესპუბლიკელებისა“ და „თავისუფალი დემოკრატების“ ათეულები. „რესპუბლიკელების“ ათეულში 7 მოქმედი პარლამენტარია და მათ შორის პარლამენტის თავმჯდომარე. მერვე, თინა ხიდაშელი, ბოლო მოწვევის პარლამენტის წევრი იყო და ბოლოს — თავდაცვის მინისტრი. მეცხრე — დავით ზურაბიშვილი 2004 წლის მოწვევის პარლამენტარია იყო, ახლა თბილისის საკრებულოს მოქმედი წევრია. ამ ათეულში ერთადერთი ხათუნა სამნიძეა, რომელიც დეპუტატი არასოდეს ყოფილა, მაგრამ, ასევე, თბილისის საკრებულოს წევრი და პარტიის მოქმედი თავმჯდომარეა.

„რესპუბლიკელების“ ათეული იმით გამოირჩევა, რომ 10-დან 9 პარალელურად მაჟორიტარობის კანდიდატია სხვადასხვა ოლქში, ძირითადად თბილისში. ამასთანავე, მათი უმეტესობა კენჭს ისევე იმ ოლქში იყრის, სადაც 2012 წელს „ქართული ოცნების“ სახელით იყრიდა. ეს ფაქტორი კი, შესაძლოა, მათთვის დამატებითი დაბრკოლების შემქმნელიც კი იყოს იმის გათვალისწინებით, რომ მაშინ მათ პირადად მოუწიათ იმ დაპირებებზე პასუხისმგებლობის აღება, რასაც დღევანდელი მმართველი პარტია გასცემდა და რომლის უმეტესობა არ შესრულდა. თუმცა, მათ გამოცდილება სხვებზე მეტიც აქვთ და ეს დაკომპლექტებულ ათეულსაც ეტყობა.

„თავისუფალი დემოკრატები“ — 6 მოქმედი პარლამენტარი და 3 ყოფილი მინისტრი

1. ირაკლი ალასანია
2. ვიქტორ დოლიძე
3. ნინო გოგუაძე
4. ზურაბ აბაშიძე
5. ირაკლი ნიქოშანი
6. შალვა შავგულიძე
7. თამარ კაკაძე
8. ალექსი პეტრიაშვილი
9. მია ზანდიაშვილი
10. გიორგი ცაგარეიშვილი

ასევე, გამოცდილი და ძირითადად მოქმედი პარლამენტარებია და ყოფილი მინისტრებით აქვს დაკომპლექტებული ათეული ირაკლი ალასანიას.

„თავისუფალი დემოკრატების“ ათეულში 6 მოქმედი პარლამენტარია — ვიქტორ დოლიძე, ზურაბ აბაშიძე, ნინო გოგუაძე, ირაკლი ნიქოშანი, შალვა შავგულიძე და გიორგი ცაგარეიშვილი და 3 ყოფილი მინისტრი — ირაკლი ალასანია, მია ზანდიაშვილი და ალექსი პეტრიაშვილი. ერთად-

ერთი თამარ კეკელიძეა, რომელიც პარტიისთვის ახალი სახეა, მიუხედავად იმისა, რომ ირაკლი ალასანია პირველი იყო, ვინც პოლიტიკაში ახალი სახეების შეყვანაზე დაიწყო საუბარი და დაასახელა კიდევც. მაგალითად, თამარ ამაშუკელი, რომელიც პარტიის ყრილობაზე ათეულში დაასახელა, მაგრამ ვერც ის და კიდევ რამდენიმე ახალი სახე ალასანიას პირველ ათეულში ვერ მოხვდა.

„თავისუფალი დემოკრატების“ პირველ ათეულში ვერ მოხვდნენ ვერც უმცირესობის წარმომადგენლები. გენდერული ბალანსი კი მეტ-ნაკლებად დაცულია. ათეულში 3 ქალია, რაც სხვა პარტიებთან შედარებით საშუალო მაჩვენებელია.

პირველ ათეულში არიან მაჟორიტარობის კანდიდატებიც. პროფესიული აქცენტი კი იურისტებსა და დიპლომატებზეა გაკეთებული.

ნათელაშვილის უცვლელი ათეული

1. შალვა ნათელაშვილი
2. გიორგი გუგავა
3. კახა ჩოხელი
4. ლილა გაფრინაშვილი
5. ზურაბ ლომია
6. თემურ ნიკლაური
7. მიხეილ ქუციანი
8. ტანიალ კალანდარიანი
9. სიმონ ტყეშელაძე
10. ნათია შარაშენია

კიდევ ერთი ათეული, რომელიც სხვა პარტიების ათეულებისგან რაღაცით განსხვავებულია, ლეიბორისტებისაა. მათი მთავარი თავისებურება კი ის არის, რომ ეს ათეული წლების განმავლობაში უცვლელია, ცალკეული გამონაკლისების გარდა.

ამჯერად ნათელაშვილის ნაცნობ ათეულში სამი ქალია. ცხადია, მას არც მოქმედი თუ ყოფილი პარლამენტარები ჰყავს და არც მთავრობის წევრები. სამაგიეროდ, ჰყავს მომღერალი და მსახიობი. პარალელურად ათივე მაჟორიტარობის კანდიდატია.

ბურჯანაძისა და ინაშვილის ათეულები

„დემოკრატიული მოქარობა“

1. ნინო ბურჯანაძე
2. დიმიტრი ლორთქიფანიძე
3. გრიგოლ გარამია
4. ანდრო ბინაძე
5. გიორგი ახვლედიანი
6. ნანა დევიდარიანი
7. ოთარ თავაძე
8. ტანიკ დანელია
9. მანანა სალუქვაძე
10. ისააკ ციციური

„პატრიოტთა ალიანსი“

1. ირმა ინაშვილი
2. დავით თარხან-მოურავი
3. ნატო ჩხეიძე
4. ალა მარაშანი
5. გიორგი ლომია
6. გელა მიაძე
7. ეფთხა კვიციანი
8. გოჩა თვალთაძე
9. ვაჟა ოთარაშვილი
10. ფრიდონ ივანიძე

ამ არჩევნებზე კიდევ ერთი საინტერესო ფაქტი ის არის, რომ ქალი ლიდერების პარტიები გამოკვეთილად პრორუსული ორიენტაციის პარტიებია და თან ერთმანეთს კონკურენტები არიან. მათ შორის კიდევ ერთი მსგავსება ის არის, რომ ძირითადად შევარდნაძისდროინდელი პოლიტიკოსები ან შევარდნაძის შემდეგ სხვა პარტიებში ხელმოცარულები და „ერთკაციანი პარტიის“ წარმომადგენლები არიან.

სხვა პარტიების ათეულებთან კი ის აქვთ საერთო, რომ ორივე პარტიაში სამ-სამი ქალია. ბურჯანაძეს ათეულში საკუთარი შვილი ჰყავს მეოთხე ნომრად, ინაშვილს კი — ახლო მეგობრები. საინტერესო ის არის, რომ ბურჯანაძეს სიაში არ ჰყავს თავისი ქმრის არც ერთი ის მეგობარი, რომელთა სიაში არჩასმის გამოც 2008 წელს „ნაციონალები“ დატოვა და ოპოზიციაში წავიდა.

რუსა მარაძე

დავით უსუფაშვილი:

— წინასწარჩვენო გარემოს 2016 წლის სექტემბერში, 2012 წლის სექტემბრისას თუ შევადარებთ — ეს არის ცა და დედამიწა. თუკი 4 წლის წინათ დღემო ცხრა, ათი, ჩვიდმეტი შემთხვევა ხდებოდა ფიზიკური ძალადობის თუ სახელმწიფო ორგანოების მხრიდან არასწორი გადაწყვეტილების გამოტანის, რა თქმა უნდა, დღეს შედარება შეუძლებელია. ეს არის ის ნომერ პირველი მონაპოვარი, რაც 4 წლის წინათ მოხდა.

თავად არჩევნებში, ასევე, არის ძალიან კარგი ამბავი — „რესპუბლიკური პარტია“ არჩევნებში ცალკე მონაწილეობს და ამომრჩეველს აქვს ძალიან კარგი შანსი, „რესპუბლიკური პარტიისთვის“ ხმის მიცემით ხმა მისცეს მომავალ საქართველოს, ევროპულ საქართველოს, თავისუფლებაზე დაფუძნებულ საქართველოს, იმ ტიპის ქვეყანას, რომელშიც ღირებულებები არის მთლიანად საზოგადოების შემაკავშირებელი და რომელიც ძალიან, ძალიან ახლოს არის მისული იმ საწუკვარ მიზანთან და ამოცანასთან, რასაც ევროპული სახელმწიფოების ოჯახის სრულფასოვანი წევრობა ჰქვია.

„რესპუბლიკური პარტია“, ამ თვალსაზრისით, ძალიან ბევრი წელია შრომობს. მოხარული ვართ, რომ გვქონდა შესაძლებლობა, ამ ოთხი წლის განმავლობაში მთავრობაში, პარლამენტში, საკრებულოებში ჩვენი წვლილი შეგვეტანა წინსვლისთვის და ახლა მოვიდა ახალი ეტაპი. პოლიტიკა ციკლური პროცესია და მჯობნე მჯობნი არ დაიღუპა. თუმცა, მგონია, რომ ჩვენი მონაწილეობით, პოლიტიკურ პარტნიორებთან ერთად, უფრო მეტის გაკეთება შეიძლება, ვიდრე ჩვენს გარეშე. დანარჩენს კი მ ოქტომბერს ვნახავთ.

დასავლური ფასეულობები და დაპირებები აქვს ბევრ სხვა პარტიას. თქვენ რით გამოირჩევით?

— განსხვავება ბევრია და ჯერ ერთი, იმით, რომ წლების განმავლობაში „რესპუბლიკური პარტიის“ პოზიციებს ბევრი სხვაც იზიარებდა და ამის მოხარული ვარ, რომ ვერავინ გვეტყვის, რომ უფრო ადრე იყვნენ პროდასავლელები, პრონატოელები თუ პროევროპელები, ვიდრე ჩვენ. კარგია, რომ იმ პოლიტიკური პარტიების სპექტრი ფართოვდება, რომლებიც ამ პოზიციას იზიარებენ. თუკი ხვალ და ზეგ სხვებზე გამოჩნდებიან, არც ეს იქნება ცუდი ამბავი; ეს ერთი და მეორე — „რესპუბლიკური პარტია“ არის თანმიმდევრული თავის ხედვებში. ჩვენ არც ერთ ეტაპზე არ დაგვიყენებია ეს საკითხები რაღაც ტაქტიკურ ამოცანებად, რომ თითქოს არის

დავით უსუფაშვილი:

„გვითხრას „ნაციონალურმა მოძრაობამ“, რას აპირებს და ვნახოთ“

პარლამენტის თავმჯდომარე აცხადებს, რომ „რესპუბლიკელები“ ქვეყანაში მიხაილ სააკაშვილის „ფანჯრიდან შემოყვანას“ ხელს არ შეუწყობენ

„მე ჩემს თავს „მეხანძრესაც“ კი ვუნოდებდი, მაგრამ ყველა ხანძარი ვერ ჩავაქრე და უფსკრული ვერ ამოვავსე. ეს ვერ შევძელი და ამას ვნანობ“, — ამას პარლამენტის თავმჯდომარე დავით უსუფაშვილი თავისი უფლებამოსილების ვადის ამონურვამდე რამდენიმე დღით ადრე „ფაქტ-მეტრთან“ საუბრისას ამბობს იმ კითხვის საპასუხოდ, რისი გაკეთება ვერ შეძლო. ჩვენ მასთან ინტერვიუ საარჩევნო გარემოზე საუბრით დავინწყეთ.

იყოს, ჩემთვის აუხსნელი რეაქცია მოჰყვა იმ პარტიებისგან, ვინც, ზოგადად, ნატო-ში საქართველოს განწევრიანებას მხარს უჭერენ. ვინც წინააღმდეგნი არიან, ვინც რუსეთის სამხედრო ბაზების დატოვებას თუ კიდევ უფრო გაფართოებას უჭერენ მხარს, მათი პოზიცია გასაგებია. ამ პოზიციას არ ვიზიარებ, მაგრამ გავიგე. თუმცა, ვინც ნატო-ს წევრობას მხარს უჭერს და ამბობს, რომ აშშ-ის სამხედრო ბაზის განთავსება შეიძლება სასიფათო იყოს, ეს უკვე ვერ გავიგე, იმიტომ, რომ ნატო-მ ხვალ

ერთად გმონაწილეობთ ერთობლივ წვრთნებში, მათ მხარდამხარ ვიბრძვით ავღანეთში და იქ ერთიან ბაზაზე ვდგავართ და ავღანეთშია შესაძლებელი, რომ ჩვენ, ქართველებმა და ამერიკელებმა, ერთად დავიცვათ რაღაც ინტერესები. და აქედან გამომდინარე, ჩვენი აზრით, სრულიად ლოგიკურია ფიქრი იმაზე, რომ ნატო-ში განწევრიანების პროცესის პარალელურად ვიმუშაოთ ამ მიმართულებით. — რამდენად მიღწევადია? — იმდენადვე მიღწევადია, რამდენადვე მიუღწევადი, იმიტომ, რომ ჩვენ არ ვლამპარაკობთ რაღაც გაუგონარ ამბავზე. აშშ-ს მსოფლიოს უამრავ ქვეყანაში აქვს სამხედრო ბაზები. ჩვენს რეგიონშიც აქვს სამხედრო ბაზები და ჩვენს რეგიონში ძალიან აქტიურია პოლიტიკურად. ნატო-ს ეგიდით შავი ზღვის უსაფრთხოების საკითხებში მონაწილეობს, ნატო-ში ჩვენი განწევრიანების პროცესში წამყვანი როლი უკავია და ამიტომ რა არის აქ გაუგებარი, მოულოდნელი და წარმოუდგენელი?!

ნატო-ს წევრები რომ გავხდებით, მაშინ რას იტყვის ეს ხალხი? ნატო-ში რომ გავწევრიანდებით, მერე ბაზა შესაძლებელი იქნება და ახლა შეუძლებელია? რატომ? არის ქვეყნები, რომლებიც ნატო-ს წევრები არიან და იქ დგას აშშ-ის სამხედრო ბაზები. და, ასევე, არის ქვეყნები, რომლებიც ნატო-ს წევრები არ არიან, მაგრამ აშშ-ის ბაზები დგას.

„ყველა ქვეყანა ჩვენს სამეზობლოში სუბერგააქტიურებულია. თვეში სამჯერ ხვდებიან ერთმანეთს პრეზიდენტები და ჩვენ როგორ წარმოგვიდგენია — ეს ხალხი ერთმანეთს რომ ხვდება, იმაზე მიდის ლაპარაკი, საქართველო როგორ იყოს ყველაზე უკეთ? არ არის ასე საქმე“

უფრო მნიშვნელოვანი თემები, ვიდრე დემოკრატიზაცია, ევროპული მოდერნიზაცია და ამ ტიპის სახელმწიფოს ჩამოყალიბება. სხვები ზოგჯერ ჩემთვის გასაოცარ პოზიციებს იკავებენ ხოლმე, ისევე, როგორც ამ ბოლო დღეებში იყო გამომხატურებები ჩვენს ინიციატივაზე თუ ჩვენს ხედვაზე იმის შესახებ, რომ საქართველოში აშშ-ის სამხედრო ბაზა უნდა განთავსდეს.

უნდა გათავსდეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ გადავწყვიტეთ, კენჭი ვუყარეთ და ასე იქნება. ეს იმას ნიშნავს, რომ, ჩვენი აზრით, ეს ქვეყანამ პოლიტიკურ ამოცანად უნდა დავისახოთ, პოლიტიკურ პოზიციად უნდა გამოვაცხადოთ და ეს არის სწორედ ადეკვატური. ამ ინიციატივას, ცოტა არ

ერთად ვმონაწილეობთ ერთობლივ წვრთნებში, მათ მხარდამხარ ვიბრძვით ავღანეთში და იქ ერთიან ბაზაზე ვდგავართ და ავღანეთშია შესაძლებელი, რომ ჩვენ, ქართველებმა და ამერიკელებმა, ერთად დავიცვათ რაღაც ინტერესები. და აქედან გამომდინარე, ჩვენი აზრით, სრულიად ლოგიკურია ფიქრი იმაზე, რომ ნატო-ში განწევრიანების პროცესის პარალელურად ვიმუშაოთ ამ მიმართულებით. — რამდენად მიღწევადია? — იმდენადვე მიღწევადია, რამდენადვე მიუღწევადი, იმიტომ, რომ ჩვენ არ ვლამპარაკობთ რაღაც გაუგონარ ამბავზე. აშშ-ს მსოფლიოს უამრავ ქვეყანაში აქვს სამხედრო ბაზები. ჩვენს რეგიონშიც აქვს სამხედრო ბაზები და ჩვენს რეგიონში ძალიან აქტიურია პოლიტიკურად. ნატო-ს ეგიდით შავი ზღვის უსაფრთხოების საკითხებში მონაწილეობს, ნატო-ში ჩვენი განწევრიანების პროცესში წამყვანი როლი უკავია და ამიტომ რა არის აქ გაუგებარი, მოულოდნელი და წარმოუდგენელი?!

ნატო-ს წევრები რომ გავხდებით, მაშინ რას იტყვის ეს ხალხი? ნატო-ში რომ გავწევრიანდებით, მერე ბაზა შესაძლებელი იქნება და ახლა შეუძლებელია? რატომ? არის ქვეყნები, რომლებიც ნატო-ს წევრები არიან და იქ დგას აშშ-ის სამხედრო ბაზები. და, ასევე, არის ქვეყნები, რომლებიც ნატო-ს წევრები არ არიან, მაგრამ აშშ-ის ბაზები დგას.

მაგრამ, თუ ვინმე ამბობს, რომ ამ ტიპის მოქმედებებში გარკვეული რისკებია, რადგან ვიღაც გაღიზიანდება, ეს სერიოზული არ არის. უფრო სწორი ის არის, რომ ეს პრობლემა ხვალე-ს დაუფტოვოთ? რადგან დღეს არავინ გვესხმის თავს, არაუშავს, მოდი, ეს ერთი დამეც ჩუმად ვიყოთ, იქნებ ხვალ დილასაც არაფერი მოხდეს? მერე კიდევ ერთი დღე დალამდება და მერე კიდევ ჩუმად ვიყოთ, იქნებ კიდევ არაფერი მოხდეს? ამ ლოდინით მიიღწევა რამე ან ვინმეს ჰგონია, რომ რუსეთში რამე შეიცვლება? ან იქნებ მე არ ვიცი და სხვამ იცის, რომ პუტინის პოზიცია შეიცვალა და ამ თემზე ფიქრი არ ღირს.

პირიქით, ეს არის აუცილებელი და საჭირო ინიციატივა და ეს არის აუცილებლად გასაკეთებელი. „რესპუბლიკურმა პარტიამ“ შეიძლება ხალხს ცოტა მოვაბეზრეთ იმაზე ლაპარაკით თავი, თუ როდის რას ვამბობდით და ა.შ., მაგრამ 1978 წელს არ შეეშინდათ პარტიის დამფუძნებლებს, სწორი რამ ეთქვათ — რომ საბჭოთა კავშირი უნდა დაინგრეს და მაშინ ეს ამბები რეალისტური იყო? ამიტომ ჩვენ საერთაშორისო პოლიტიკასა და უსაფრთხოების

საკითხებს ცოტა უფრო ღრმად უნდა ჩავხედოთ და დავინახავთ, რომ ეს არის სწორედ ის გეზი, რომელიც უნდა დავისახოთ. მე მგონია, რომ გამოგვივა.

— პროცესები, რაც თქვენ ახსენეთ, კარგა ხანია, მიმდინარეობს და მაინცდამაინც ახლა რატომ დაიწყეთ ამაზე ლაპარაკი? ხელისუფლებაში ყოფნის დროს რატომ არ დააყენეთ? ეს არის საინტერესო, თორემ თავისთავად იდეა რომ კარგია, სადავო არ არის.

— კი, ნამდვილად საინტერესოა, მაგრამ არის თემები, რომელსაც საქმეში ჩახედული ხალხი ან თავად ასკვნის და მიხვდება, ან მე ახლა ვერაფერს ვიტყვი იმიტომ, რომ იყო ვარშავის სამიტი. კიდევ ვიმეორებ, არის მოვლენები სირიაში, არის მოვლენები ჩვენს მეზობელ სახელმწიფოებში და ა.შ.

ანუ ვარშავის სამიტი ელოდებოდით? მაშ-ის მიღების იმედი გქონდათ?

— მთლად ასე მარტივად არ არის. მაგრამ ცხადია, მნიშვნელოვანი იყო, რა მივიღეთ, როგორ მივიღეთ, რა გზავნილები იყო და რა არის ამაზე სხვების რეაქციები. კიდევ ვიმეორებ, რა ხდება ჩვენს უშუალო სამეზობლოში — ყველა ქვეყანა ჩვენს სამეზობლოში სუბერგააქტიურებულია. თვეში სამჯერ ხვდებიან ერთმანეთს პრეზიდენტები და ჩვენ როგორ წარმოგვიდგენია — ეს ხალხი ერთმანეთს რომ ხვდება, იმაზე მიდის ლაპარაკი, საქართველო როგორ იყოს ყველაზე უკეთ? არ არის ასე საქმე.

ჩვენ ჩვენი ინტერესები უნდა დავიცვათ და ჩვენი პოზიციები გავიმყაროთ. ჩვენ ჩვენი ინიციატივები უნდა გვქონდეს და ამ პროცესების მონაწილე უნდა ვიყოთ, თორემ ერთ მშვენიერ დღეს მატარებელი ჩვენს გვერდით ჩაივლის.

ჩვენ რომ ვთვლით, რომ ჩვენ ვართ დასავლეთ-აღმოსავლეთის შემაერთებელი დერეფანი და აქ გადის ნავთობსადენი, რკინიგზა, პორტები და ა.შ., ეს არ არის სამუდამო და დავრჩებით ცარიელი, თუკი ცოტა აქტიურები არ ვიქნებით. მიდის სერიოზული საუბრები, რომ ჩრდილოეთ-სამხრეთის დერეფანი გაკეთდეს და ამ გზაზე გაიაროს ტვირთებმა. ამაზე ზრუნავს ხალხი და ახლა, თუ ჩვენ ერთმანეთის კინკლაობით ვიქნებით დაკავებული და ჩვენს წვენი მოვიხარებებით, ერთ მშვენიერ დღეს გადავიხარებებით.

ამ ყველაფრის გათვალისწინებით, ხელისუფლების საგარეო პოლიტიკა რამდენად ადეკვატურად მიგაჩნიათ?

— მე მგონია, რომ ადეკვატურია. ვერ ვხედავ და არ შემიძინა ნავს რაიმე სერიოზული ჩამორჩენა ან სერიოზული არასწორი ნაბიჯი საგარეო პოლიტიკურ თუ უშუალოდ მეზობლებთან ურთიერთობებში, მაგრამ ერთი სერიოზული საკითხი, რაც ქვეყანას სჭირდება და ამას ეს მთავრობა გააკეთებს თუ მომავალი და ვისი ინიციატივა იქნება, ამას არა აქვს მნიშვნელობა, ქვეყანას სჭირდება მეტი ინიციატივები და ეს არ არის მხოლოდ მთავრობის პასუხისმგებლობა და პრეროგატივა.

თითოეული ჩვენგანის, ვინც ამ პროცესში ვართ ჩართული, მოვალეობაცაა, რომ ხელი შევუწყოთ იმას, რომ ქვეყანას ჰქონდეს მეტი ინიციატივა და აშშ-ის სამხედრო ბაზის თემაც უნდა ჩავთვალოთ, როგორც ერთ-ერთი შესაძლო ინიციატივა, დღეს — პოლიტიკური ძალის, ხვალ — შესაძლოა, ქვეყნის და საერთოდ, ასეთი თემები მოთელვით და ანალიზით იწყება. მთავარია, რომ ჩვენ გვქონდეს ინიციატივები და ერთ ადგილზე არ ვიდგეთ.

დავით უსუფაშვილი: „გვითხრას „ნაციონალურმა მოძრაობამ“, რას აპირებს და ვნახოთ“

„ჩვენ („რესპუბლიკელებმა“ და „ქართულმა ოცნებამ“) მარტში ძალიან სერიოზულად ჩამოვართვით ერთმანეთს ხელი და სტრატეგიულ პარტნიორობაზე შევთანხმდით. ორი დღის შემდეგ კი აღმოჩნდა, რომ კვირიკაშვილის ეს ხედვა გუნდმა არ გაიზიარა და გვითხრა, — რა ვქნა, ეს ამბავი არ გამოდისო“

— აშშ-ში საქართველოს ელჩი შეიცვალა ახლა, მიუხედავად იმისა, რომ რამდენიმე თვის წინ ჰქონდა მას სერიოზული პრობლემები. ამას როგორ აფასებთ, ისეთ მნიშვნელოვან პარტნიორთან, როგორც აშშ-ია, ასეთი პოლიტიკა გამართლებულია?

— სიმართლე გითხრათ, მე რაც ვნახე, მის ნათქვამში ამხელა სასკანდალო ვერაფერი დავინახე. ზოგადად, დიპლომატიისგან, რა თქმა უნდა, არის მოლოდინი, რომ გაცილებით გაუგებარი იქნებოდა თვითონ განცხადებებში, ვიდრე პოლიტიკოსები ვართ ხოლმე და არა მგონია, რომ აქ რაიმე სასკანდალო იყო. რაც შეეხება მის შეცვლას, ვადა რამდენიმე თვეში გასაძლიერდა და შესაძლოა, ახლა რაიმე მნიშვნელოვან საქმეს იწყებს და სწრაფად ამიტომ მიიღეს ეს გადაწყვეტილება. მე არ ვიცი ეს დეტალები.

— მოქმედი ხელისუფლების საგარეო პოლიტიკაში ყველაზე მცდარ გადაწყვეტილებად რა მიგაჩნიათ?

— არ ვიცი. მე ვამბობ, რომ მეტი პროაქტიურობაა საჭირო. მეტი ინიციატივაა საჭირო. ჩვენ, ცოტა არ იყოს, განუხერხებლები ვართ იმით, რომ გარე სამყარო ტრადიციულად დიდ ყურადღებას გვაქცევს და უფრო გარედან ველით ხოლმე ინიციატივებს.

კიდევ ვიმეორებ — ეს არ ნიშნავს, რომ არის დიდი მინუსი. კი, ასეც შეიძლება გავაგრძელოთ და ნაკლები ამბიციები გვქონდეს საერთაშორისო ასპარეზზე, მაგრამ, მგონი, გვაქვს საფუძველი, რომ გვქონდეს მეტი ამბიციაც და მეტად დავანახოთ ევროპასაც და მსოფლიოსაც, რომ ჩვენ შეგვიძლია იქაურ თემებში მონაწილეობაც.

მე ამას ახლა განეხილავდა არ ვლაპარაკობ და ამაში პარლამენტსაც ვგულისხმობ. პარლამენტებს შორის ურთიერთობები, ზოგადად, ერთ-ერთი საშუალებაა საერთაშორისო კომუნიკაციისთვის და მე ვისურვებდი, რომ მომავალმა პარლამენტმა მეტი გააკეთოს. ჩემი ვადის ამოწურვამდე ჩვენ დავასრულებთ საერთაშორისო დეპარტამენტის რეფორმირებას, რათა საერთაშორისო დონეზე პარლამენტი უკეთ და უფრო სოლიდურად იყოს წარმოდგენილი.

— არჩევნებს რომ დავუბრუნდეთ, პაატა ზაქარაიძე იყო არ ჩანს და ეს მის განცხადებებს ხომ არ უკავშირდება, რომ პუტინი შეერიო არ არის და ა.შ.?

— არა. პაატამ 2012 წელსაც დიდი ხვეწნით მიიღო არჩევნებში მონაწილეობა. თუ ვინმეს პარტიაში პაატაზე უფრო ლიბერალი, უფრო დასავლელი და უფრო დემოკრატი ვინმე ჰყავს, არა მგონია. ამიტომ საკითხი საერთოდ არ დგას ასე.

მას პარლამენტის წევრობა არასდროს ხიბლავდა. ის უფრო აღმასრულებელი ხელისუფლების ან არასამთავრობო სექტორის კაცია და ახლა, როდესაც მთავრობიდან მისი გამოსვლის საკითხი დადგა, მან თქვა, რომ თავის ძველ ცხოვრებას დაუბრუნდება, რითაც საკმაოდ ბედნიერია, რადგან არასამთავრობო სექტორში, იგივე კონფლიქტების მიმართულებით, სერიოზული გამოცდილება აქვს.

ამასთანავე, პაატა არ არის ერთადერთი, რომელიც პარლამენტში რესპუბლიკელებიდან ძალიან სერიოზული შენაძინე იქნებოდა. იგივე შეიძლება ითქვას ივლიანე ხაინძრავაზეც. მე თუ მკითხავთ, საპარლამენტო საქმიანობისთვის ორი კამკამა ვარსკვლავი გვყავს — ხმალია და ივლიანე ხაინძრავა, მაგრამ ბატონმა ივლიანემ გადაწყვიტა, რომ ამ როლში აღარ იყოს ხოლმე.

— პირადად თქვენ ზაქარაიძე იშვილის განცხადებები კითხვებს არ გიჩენდათ?

— მე პაატას, როგორც იცხვიან, მოხარულს ვიცნობ. ისი სტილიც ვიცი, მისი ფიქრებიც. ისიც ვიცი, რომ ხშირად სიტყვა კი არა, წინადადებები გამორჩევა ხოლმე, იმდენად

სწრაფად ლაპარაკობს. ამ გამორჩეული სიტყვებისა და წინადადებების ფონზე კი მერე ვილატა რაღაცას გადააბამს, მიაბამს-მოაბამს და გამოდის უცნაურობა.

თან პაატას ხშირად ემართება, რომ არ უნებს ანგარიშს, სად გამოდის. ხან ნამეტანი თეორეტიკოსია, ხან მეტაფორებით საუბრობს და ა.შ. მე ვიცი მის მიმართ პრეტენზიები, მაგრამ ნუ დავგვიწყნებდა, ვინ არის პაატა პროფესიით. ის პროფესიით ფილოსოფოსია და ხშირად ფილოსოფიურ განსჯაში უფრო გადადის ხოლმე, ვიდრე ძალიან კონკრეტულ პოლიტიკურ ამბებში.

მოკლედ, მე მის გამოთქმის სტილთან თუ ფორმებთან დაკავშირებით შეიძლება მქონია რჩევები, მაგრამ მისი დამსახურება მთავარი, რომელიც აღარავის ახსოვს. მას ძალიან უნიკალური საყოველთაო ნდობა ჰქონდა და ის იყო ერთადერთი ადამიანი, რომელსაც ყველა მხრიდან ჰქონდა ნდობა და ადამიანები ერთმანეთს რომ ესროდნენ, პაატა ხელს აწევდა და ატარებდნენ, გამოიყვანდა დაჭრილს, მიცვალებულს და მერე გრძელდებოდა ბრძოლა. ასეთი რამ კი შემთხვევით არ ხდება.

— არჩევნებისთვის რუსეთის მხრიდან პროვოკაციებს თუ ელოდებით? მით უმეტეს, რომ ე.წ. ტერაქტის მცდელობის ადკვეთით ამის წინაპირობები იყო.

— არა მგონია, რომ რუსეთი ახლა ასეთი მეთოდებით — ტერორისტული აქტებითა და შეიარაღებული ჯგუფებით ჩაერიოს. გაცილებით მეტად მალეღვებს სხვადასხვა პოლიტიკური ჯგუფების მეშვეობით არაპირდაპირი ჩარევები, რომლებიც საკმაოდ კარგად არიან განვითარებული, როგორ შენიღბონ თავიანთი პოლიტიკური დღის წესრიგი.

— ანუ თქვენ ღიად პრორუსული ორიენტაციის ძალებს არ გულისხმობთ.

— მე უფრო იმათზე ვლაპარაკობ, ვისზეც ბატონმა ბიძინამ ამას წინათ ბრძანა, — ჯერ ვაკვირდები და ვერ ვაგვიგე, რა ხდება, ვინ არიანო. არა მგონია, აქ დიდი დასაკვირვებელი იყოს. ჩვენს ქვეყანას განვითარების გზაზე პრობლემას შეუქმნიან არა ღიად პრორუსული ძალები, არამედ ისინი, რომლებიც ამას არ ამბობენ, მაგრამ, მეორე მხრივ, მიეცემათ თუ არა საშუალება, ზუსტად იმას შეეცდებიან, რომ ქვეყანა სხვა კალაპოტში ჩააგდონ.

ეს უკიდურესად საყურადღებო განცხადებებია, რომელთა განხილვაც, სამწუხაროდ, ჩვენს მედიაში არ ხდება.

— კონკრეტულად რა განცხადებებს გულისხმობთ?

— მაგალითად, თუ რომელიმე პოლიტიკური ძალა თურქეთს აყენებს იმავე სიბრტყეში, რომელშიც რუსეთს, და თურქეთს ეძახის ოკუ-

პანტს, — რომ რუსეთმა თუ 8 წლის წინათ მოახდინა ოკუპაცია, ვილატამ 98 წლის წინათ, — ამით სინამდვილეში არა მხოლოდ თურქეთთან ურთიერთობების პრობლემები ჩნდება, არამედ ამით რუსეთის ე.წ. „გაპრავება“ ხდება. ამით ხომ გვეუბნებიან: თურქეთის რაღაც ოკუპაციას ხომ შევეგუეთ და რატომ არ უნდა შევეგუოთ რუსეთის ოკუპაციასო.

რუსეთის საქმე ასეთი გამონათქვამებით და ასეთი შემოვლითი გზებით კეთდება. ვილატა პირდაპირ რომ გამოდის და ამბობს, რომ მერე რა მოხდება, რუსეთმა ტერიტორია თუ ნავართავო, ამას არავინ გაჰყვება, რადგან ყველაში ზის პატრიოტი ქართველი, მაგრამ, თუ ასე მიანვიდი, მაშინ ქვეცნობიერად ხდება ამ აზრის შეგუება და ეს არის საზიფათო.

ამის გამო ადამიანები არ უნდა ჩავსვთ ციხეში და არ უნდა ვანამთო, მაგრამ ამას ძალიან მკაფიო პასუხი უნდა გავცეთ. ჩემი აზრით, ამაზე უნდა უყოს მობილიზებული პოლი-

„შარშან ზაფხულში, როდესაც საგარეო უწყებებმა გააკანსია, იყო წინადადება, რომ იქ დაგვეყენებინა თვითმკანდილად, რომელიც წარმატებით წააგებდა არჩევნებს კონკურენტთან. ჩვენ ამაზე ამბავი რომ ავტყებო, მერე პროცესში ხომ გაირკვა, რომ მას კოალიციის შიგნით უამრავი მხარდამჭერი ჰყავდა. ეს არ ყოფილა ერთი და ორი კაცი, მთელი ფრაქციები უჭერდნენ მხარს და უშიშროების სამსახურის ნაწილები იყო ჩართული“

ტიკური ძალების ის ნაწილი, რომლებიც ამ საფრთხეს ხედავენ. სამწუხაროდ, „ქართულ ოცნებას“ დასწამდა რაღაც ფლირტი ამ ხალხთან.

— მმართველ გუნდში დაგიყენებიათ ეს საკითხი?

— უამრავჯერ.

— და რა პასუხი იყო?

— პასუხი იყო ის, რომ საგარეჯოს არჩევნები აღმოჩნდა ჩვენი, ასე ვთქვათ, შეჯახების ადგილი, იმიტომ, რომ შარშან ზაფხულში, როდესაც საგარეჯოში გაჩნდა ვაკანსია, იყო წინადადება, რომ იქ დაგვეყენებინა თვითმკანდილად, რომელიც წარმატებით წააგებდა არჩევნებს კონკურენტთან. ჩვენ ამაზე ამბავი რომ ავტყებო, — რას შერებოთ, პარლამენტში ხელოვნურად და წინასწარგანზრახულად შემოგყავთ კონკრეტული პოლიტიკური ძალა-თქო, — მერე პროცესში ხომ გაირკვა, რომ მას კოალიციის შიგნით უამრავი მხარდამჭერი ჰყავდა. ეს არ ყოფილა ერთი და ორი კაცი, მთელი ფრაქციები უჭერდნენ მხარს და უშიშროების სამსახურის ნაწილები იყო ჩართული.

— რატომ გაჩნდა „ქართულ ოცნებაში“ ასეთი დამოკიდებულება? არ ფიქრობთ, რომ ეს რუსეთთან ფარკვეული შეთანხმების ნაწილია?

— იმიტომ გაჩნდა, რომ ამ ძალა-

წარმოვადგენ და ხან მომწონს ჩემი კოლეგების გადაწყვეტილება და ხან — არა, მაგრამ მივყვები ამ ხაზს და კვირიკაშვილიც ვაღივებელია და ვაღივებული იქნება. უბრალოდ, ვისურვებ, რომ ჩვენ არ მივიღოთ ღია თუ შეფარული პოლიტიკური ძალა, რომელიც სინამდვილეში იქით ნაიყვანს საქმეს, რაზეც უკვე ვილაპარაკე.

— ვისთან წარმოგიდგენიათ თანამშრომლობა და სად გადის თქვენთვის წითელი ხაზები?

— პარლამენტში თუ შედიხარ, იმისთვის უნდა იყო მზად, რომ ნებისმიერ თანამშრომელს საუბარი, ვისაც ხალხის მანდალი აქვს. ამ ქვეყანაზე არ არსებობენ ადამიანები, ვისთანაც რამეში საერთოს გამოხატვა შეუძლებელი იქნება და თუკი პარლამენტში თვით ასე გადაწყვეტილება იქნება იმისა, რომ სა-სამზე მაინც ვერ მოხერხდეს თემატურად შეთანხმება.

რაც შეეხება პასუხისმგებლობის აღებას, სამთავრობო იქნება თუ ოპოზიციურ-უმცირესობური, ეს ის შემთხვევებია, როდესაც ჩვენ იმდენად უნდა ვენდობოდეთ ერთმანეთს, რომ ყოველ წუთში არ უნდა გვჭირდებოდეს სათქმელის შეთანხმება. ასეთ შემთხვევებში კი მე ვერ ვხედავ შესაძლებლობას ისეთ ხალხთან, რომლებიც, როგორც გითხარით, თურქეთსა და რუსეთს ერთნაირად

განიხილავს ოკუპანტად.

— თუკი იქნება ის მოცემულობა, რომ, სადაც თქვენ იქნებით, იქ შეიქმნება მთავრობა, ვის აირჩევთ?

— ეს სიტუაცია დადგეს და მერე ვნახოთ.

— „ქართულ ოცნებას“ და „ნაციონალურ“ შორის რომ დაგჭირდეთ არჩევანის გაკეთება, რას იზამთ?

— რად უნდა იმას საუბარი, რომ „ოცნებასთან“ ერთად დავამარცხეთ სააკაშვილის მანიკალურ-ავტორიტარული რეჟიმი და ახლა ეს კაცი ისევე ფანჯრიდან აპირებს შემოდრომას და ახლა მას ამაში რომ ჩვენ არ მივეხმარებით, ეს სრულიად ცხადი და ცალსახაა. არა მგონია, „ოცნება“ იქამდე მივიდეს, რომ იმაზე უარესი გახდეს, რომ ვთქვათ — რადგან ეს იმაზე უარესია, ვიდრე, სხვათა ვითანამშრომლოთ.

მაგრამ, ზოგადად, ეს არის ძალიან მნიშვნელოვანი ამბავი, რომელიც ჩვენ უნდა გავაცნობიეროთ, რომ პოლიტიკა არ არის ადგილი, სადაც ანგელოზებს ვეძებთ. ჩვენ იმ მოცემულობიდან უნდა ამოვიდეთ, რომ ქვეყანას სჭირდება ხელისუფლება და წარმოვიდგინოთ, რომ იქნებ ვერც ერთი ვერ შედის პარლამენტში. ამიტომ ჩვენ იმ მოცემულობიდან უნდა გამოვიდეთ და ის კონკრეტული ოთხი წელი, ხალხმა როგორც გადაწყვიტა, ამის მიხედვით უნდა ვიაროთ.

— ასე თეორიულად შეიძლება, რომ მხოლოდ ღია და ფართული პრორუსული პარტიები გავიდნენ და შეძლებთ მათთან კოალიციის შექმნას?

— მეტს ნამდვილად ვერ გეტყვით. დადგეს ეს ვითარება და ვნახოთ. კიდევ გეუბნებით — მიხეილ სააკაშვილის ქვეყანაში ფანჯრიდან შემოყვანას ხელს არ შეუწყობს, არც ახლა და არც მომავალ პარლამენტში. დათო ბაქრაძესთან კი, მაგალითად, ყოველთვის კარგი ურთიერთობა მქონდა და მექნება, მაგრამ ეს პიროვნებებზე ხომ არ დაიყვანება? გვითხრას „ნაციონალურმა მოძრაობამ“, რას აპირებს და ვნახოთ.

— თქვენი პარლამენტის თავმჯდომარეობის ვადა ინურბადა და რას ნანობთ, რა ვერ გააკეთეთ?

— რამდენჯერმე ხელიდან იქნა გაშვებული ფართო კონსენსუსის შესაძლებლობა, რომელიც კონსტიტუციასაც უკავშირდებოდა და სხვა თემებსაც. წარსულის პრობლემები, რომლებიც ახლაც არ გვაძლევს მოსვენებას, მათი მოგვარების, დამნაშავეების დასჯის, საპატივებისთვის პატიების და ა.შ. გადაწყვეტილებების მიღებასთან რამდენჯერმე ხელი მოხერხდა სამოქალაქო თანხმობის მიღწევა ამ პარლამენტის მეშვეობით.

ჩვენ გვქონდა ორი ამოცანა — ქვეყანა იმ რეჟიმისგან უნდა გაგვეთავისუფლებინა და უნდა გაგვემთლიანებინა ხალხი და საზოგადოება. იმ რეჟიმისგან ქვეყანა გაავთავისუფლეთ, მაგრამ ხალხი ვერ გაგავრთიანეთ. პირობით, უფსკრული უფრო გაიზარდა და აგრესია იმდენად დიდია, რომ ერთმანეთის ატანა და მოსმენა არ შეუძლიათ.

მივიღეთ გაყოფილი საზოგადოება და ამ გაყოფილში რომელ მხარეს რამდენია, ეს მნიშვნელოვანია, მაგრამ არცთუ გადაწყვეტილ მთავარია, რომ დღევანდელი მდგომარეობით ქვეყანა არის ძალიან სერიოზულად შუაზე გაყოფილი.

ჩვენ შექმნის პროცესში მყოფი სახელმწიფო ვართ და ასეთი დაყოფა სერიოზულად ნერვოზული შედეგის მომტანია. ეს ვერ შევძელი და ამას ვნანობ. მე, პირადად, ვცდილობდი და ჩემს თავს „მეხანძრესაც“ კი ვუწოდებდი, მაგრამ ყველა ხანძარი ვერ ჩაუქრე და უფსკრული ვერ ამოვავსე. და ეს ამ არჩევნების დროს კიდევ უფრო ცხადი ხდება. მაგრამ იმედია, რომ მომავალ პარლამენტში შესული ხალხი დანახავს, რომ პოლიტიკის ამოცანა უფსკრულის გაჩენა კი არა, ამ უფსკრულის ამოვსება და ხიდის გადგება.

რუსა მაჩაიძე

ხითვისები მაჟორიტარობის ხანდილობას მარნეულის №35 საარჩევნო ოლქი

წარმოდგენილი მარნეულის №35 საარჩევნო ოლქის მაჟორიტარობის კანდიდატა ინტერვიუებს. ესენი არიან: რუსლან ბაჯიძე „ქართული ოცნება — დემოკრატიული საქართველოდან“, აზარ სულაიმაშვილი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან“, ქამრან მამედოვი „სახელმწიფო ხალხისათვის“ და გიგა სისვაძე „თავისუფალი დემოკრატები“.

ინტერვიუები მომზადდა წინასწარ მომზადებული კითხვარის მიხედვით, რომელიც ყველა კანდიდატისთვის ძირითადად ერთნაირი იყო. მიღებული პასუხები იმგვარადაა დაჯგუფებული, რომ მკითხველს კანდიდატა პოზიციების ერთმანეთთან შედარება გაუადვილდეს.

გაზეთში წარმოდგენილია ინტერვიუების შემოკლებული ვერსიები, ხოლო სრული ინტერვიუები განთავსდება ინტერნეტში ჩვენს საიტზე — factchek.ge.

რუსლან ბაჯიძე, „ქართული ოცნება“

აზარ სულაიმაშვილი, „ნაციონალური მოძრაობა“

ქამრან მამედოვი, „სახელმწიფო ხალხისათვის“

გიგა სისვაძე, „თავისუფალი დემოკრატები“

კითხვა: რატომ იყრით კენჭს ამ კონკრეტულ ოლქში?

რუსლან ბაჯიძე („ქართული ოცნება“): მარნეული გაყოფილია ორ ოლქად, 35-ე და 36-ე ოლქებად. 36-ე ოლქში შედის თვითონ ქ. მარნეული და ახლომდებარე სოფლები. მე კენჭს ვიყრით 35-ე ოლქში, სადაც შედის 7 ადმინისტრაციული ერთეული თავისი სოფლებით. მეც სოფელში დაბადებული და გაზრდილი ვარ. აქედან გამომდინარე, უკეთესად ვიცი, რა ანუხებთ სოფლად მცხოვრებ ადამიანებს და როგორ შეგვიძლია მათი დახმარება.

აზარ სულაიმაშვილი („ნაციონალური მოძრაობა“): მარნეული ვარ და ჩემთვის კარგად ნაცნობია მარნეულში არსებული პრობლემები.

ქამრან მამედოვი („სახელმწიფო ხალხისათვის“): იმიტომ რომ, ზუსტად ვიცი, რა პრობლემებია აღნიშნული ოლქში.

გიგა სისვაძე („თავისუფალი დემოკრატები“): ნლებია, რაც მარნეულის მუნიციპალიტეტში ვმუშაობ, ვარ მარნეული და ვფიქრობ, ამ რაიონის პრობლემებსა და საჭიროებებს წარმოდგენილ კანდიდატებთან შედარებით უკეთ ვიცი.

კითხვა: ჩამოთვალეთ რამდენიმე მთავარი პრობლემა, რომელიც თქვენი ოლქის ამომრჩევლებსა და არა ზოგადად ქვეყნის მოსახლეობის უმრავლესობას, განსაკუთრებით ანუხებს. თქვენი აზრით, როგორ უნდა მოგვარდეს ეს პრობლემები?

რუსლან ბაჯიძე: ჩვენი რეგიონის სპეციფიკიდან გამომდინარე, აქ მოსახლეობას ძირითადად ანუხებს ის პრობლემები, რომელიც დაკავშირებულია სოფლის მეურნეობასთან და, რა თქმა უნდა, ინფრასტრუქტურასთან. მაგალითად, სარწყავი წყლის პრობლემა, საძოვრებთან დაკავშირებული პრობლემები, გზების პრობლემა, სასამელო წყლის, გაზიფიკაცია და მსგავსი პრობლემები.

ჩვენი გუნდის, ჩვენი პარტიის მმართველების პერიოდში ეს პრობლემები ნაწილობრივ მაინც აღმოიფხვრა. სარწყავ წყალთან დაკავშირებული პრობლემები თითქმის აღარ არსებობს, დაიგო გზები და ეს პროცესი კვლავ მიმდინარეობს. ასევე, მიმდინარეობს სოფლების გაზიფიკაცია. რამდენიმე დღის წინ ბუნებრივი აირი მიწოდდა სოფელ კირიხლოს და ახლო მდებარე სოფლებს. ამ სოფლებში ბუნებრივი აირი არასდროს ყოფილა. ჩვენს გუნდს გეგმაში გვაქვს, რომ 2018 წლისთვის მარნეულში ბუნებრივი აირის გარეშე არ დარჩეს არც ერთი დასახლება.

აზარ სულაიმაშვილი: ჩემი ოლქის ამომრჩევლებს ყველაზე მეტად განათლების, სპორტის, მედიკალინის (სარწყავი წყალი), სასამელო წყლის, პირველადი დახმარების პუნქტებისა და ადგილობრივი ახალგაზრდების დასაქმების პრობლემები ანუხებს. პრობლემების მოგვარების ერთადერთი გზა არის სწორი მართვა და უფრო მეტი ადგილობრივის დასაქმება მარნეულის მუნიციპალურ სამსახურებში.

ქამრან მამედოვი: სასამელო წყალი, საძოვრები, გზები, გაზიფიკაცია, გარე განათება, სარწყავი წყალი. ჩემი აზრით, ადგილობრივ ხელისუფლებასთან მოლაპარაკებითა და ერთობლივი მუშაობით, თხოვნით უნდა გაკეთდეს საქმე.

გიგა სისვაძე: პირველი არის სოციალური საკითხები, მეორე ინფრასტრუქტურის, მესამე და ყველაზე მზავე — ეს არის ენობრივი ბარიერის პრობლემა; ასევე, მნიშვნელოვანია სოფლის მეურნეობის დარგში არსებული პრობლემები. ვფიქრობ, ბიუჯეტიდან უფრო მეტი თანხა უნდა გამოიყოს სოციალური პროექტების დასაფინანსებლად.

კითხვა: რა არის თქვენი მთავარი წინასაარჩევნო დაპირებები ამომრჩევლისთვის და რა დროში აპირებთ თქვენი დაპირებების შესრულებას? გაგვაცანით მიახლოებითი გრაფიკი.

რუსლან ბაჯიძე: ჩემი მთავარი დაპირება არის მათ გვერდში ყოფნა, მათთვის ხელმისაწვდომი დეპუტატი ვიქნები. არ ვიქნები ის დეპუტატი, რომელიც მხოლოდ წინასაარჩევნოდ ხვდება მოსახლეობას. მე პირადად მივალ მათთან შესახვედრად, პირადად დავინტერესდები მათი პრობლემებით და ყველაფერს გაგვკეთებ საიმისოდ, რომ ყველა პრობლემა აღმოიფხვრას. ცვლილებებს ისინი იგრძნობენ ჩემი დეპუტატობის პირველივე წლებში.

აზარ სულაიმაშვილი: ჩემი მთავარი წინასაარჩევნო დაპირება მეტი სამუშაო ადგილების შექმნაა, დევიზით — არა ნეპოტიზმს. ამ დაპირებების შესრულება კი იგეგმება

ხელისუფლებაში ჩვენი მოსვლის შემდეგ, 2017 წლიდანვე. **ქამრან მამედოვი**: მთავარი და მნიშვნელოვანია, რომ ყველა სოფელს უფასო მასწავლებლები ჰყავდეს, ყველა სოფელს თავისი სტადიონი ჰქონდეს, სოფლის პროექტებში დასაქმდეს იმავე სოფლის ადგილობრივი მოსახლეობა, ყველა სოფლის გაზიფიკაცია მოხდეს, გზები ეტაპობრივად მოწესრიგდეს, გარე განათება ყველა სოფელში გაკეთდეს. ყოველივე ამას კი 4 წლის განმავლობაში განვახორციელებთ.

გიგა სისვაძე: პენსიებს გავზრდით ერთ წელიწადში 300 ლარამდე, ასევე ვაპირებთ მინიმალური ხელფასის გაზრდას 500 ლარამდე და ამას ორ წელიწადში შევძლებთ. სოფლის მეურნეობას უნდა მიექცეს განსაკუთრებული ყურადღება, უნდა დაგვიყვანოს სარწყავი სისტემა, მოსახლეობისთვის შხაბ-ქიმიკატების შექმნა დაბალ ფასებში უნდა იყოს შესაძლებელი. ეს კი უნდა მოხდეს სახელმწიფო ბიუჯეტის სუბსიდირებით სოფლის მეურნეობაში.

კითხვა: რამდენად არსებობს შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზა და ეკონომიკური რესურსი იმ დაპირებების შესასრულებლად, რასაც თქვენ იძლევი?

რუსლან ბაჯიძე: ჩვენს პარტიას „ქართული ოცნება — დემოკრატიული საქართველო“ აქვს თავისი ეკონომიკური პროგრამა. ჩვენი დაპირებებიც არ სცილდება ამ პროგრამას. რაც შეეხება საკანონმდებლო ბაზას, მე არ ვაპირებ რომელიმე უწყების საქმიანობაში ან ვინმეს კომპეტენციაში ჩარევას. ჩემი დაპირებაც სწორედ ისაა, რომ მე ვიქნები შუამავალი სახელმწიფო უწყებებსა და ჩემს ამომრჩევლებს შორის.

აზარ სულაიმაშვილი: ყველა დაპირების შესასრულებლად ხელისუფლებაში ყოფნა საჭირო, ამისთვის კი მე და ჩემი გუნდი ყველაფერს გავაკეთებთ.

ქამრან მამედოვი: მე არააინი საკანონმდებლო ბაზა არ მჭირდება დაპირებების შესასრულებლად. როდესაც კარგ ურთიერთობაში იქნები ადგილობრივ ხელისუფლებასთან, გამოდის, რომ ხალხისთვის რამეს გააკეთებ. შესაბამისად, მზად ვარ, ხალხის გულისთვის ვიმუშაო 24 საათი, რათა საქმე გაკეთდეს.

გიგა სისვაძე: ჩვენ მოვიზიდავთ გარე და შიდა ინვესტიციას, გარანტირებულს გავხდით ბიზნესს და ეს შემოიტანს ეკონომიკურ რესურსს, ფულს და ამით ბიუჯეტი გაიზრდება. ხოლო გაზრდილი ბიუჯეტის ხარჯზე შევასრულებთ ყველა იმ პროგრამას, რაზეც უკვე ვისაუბრე.

კითხვა: რომელი კანონების ინიცირებას გეგმავთ პარლამენტში თქვენს საარჩევნო ოლქთან დაკავშირებით?

რუსლან ბაჯიძე: პირველი და მთავარი ეს არის სოფლად მცხოვრებ ადამიანებისა და ფერმერებისთვის სახელმწიფო სუბსიდების გაზრდა, საბანკო კრედიტების პროცენტების დაწევა. ჩემი წინა საქმიანობიდან გამომდინარე, გვგეგმავ საგანმანათლებლო სფეროსთან დაკავშირებული პროექტების ინიცირებას.

აზარ სულაიმაშვილი: ვაპირებ, პარლამენტში შევიტანო ისეთი კანონპროექტები, რომელიც ეხება თვითმმართველი ქალაქის სტატუსის მინიჭების საკითხებს.

ქამრან მამედოვი: ამის საფუძველს ჯერჯერობით ვერ ვხედავ და თუ მომავალში რაიმე პრობლემატური კანონი გამოჩნდება, აუცილებლად შევიტან ცვლილებებს.

გიგა სისვაძე: პირველადი საკითხები, რომელთა ინიცირებასაც მოვახდენთ, აუცილებლად უნდა უკავშირდებოდეს განათლების სფეროს. ყურადღებას დავეთმობთ ახალგაზრდების პრობლემებს, რომ უფრო მეტი წინსვლის საშუალება ჰქონდეთ.

მაგალითად, ყიზლავლოში მოსახლეობამ მიიხრა, რომ მათ სოფელში, სულ, 50 ადამიანია უმადლესი განათლებით. ამ პრობლემის დასაძლევად კი საჭიროა, პირველ რიგში, ვიზრუნოთ ენობრივი ბარიერის პრობლემის მოგვარებაზე.

კითხვა: რას ფიქრობთ მაჟორიტარული სისტემის გაუქმების იდეაზე? უნდა გაუქმდეს თუ არა და რატომ?

რუსლან ბაჯიძე: ეს არის ძალზე ღრმად განსახილველი საკითხი. პირადად ჩემი პოზიცია არის, რომ არ უნდა გაუქმდეს მაჟორიტარული სისტემა. პირველი არგუმენტი კი არის ის, რომ ყველა რეგიონს უნდა ჰყავდეს თავისი წარმომადგენელი უმადლეს საკანონმდებლო ორგანოში.

ში. პროპორციული სიით ამის განსაზღვრა ცოტა ძნელი იქნება.

აზარ სულაიმაშვილი: უდავოდ უნდა გაუქმდეს. საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული და გეოგრაფიული სიტუაციიდან გამომდინარე, მაჟორიტარული სისტემა ვერ ამართლებს.

ქამრან მამედოვი: არა მგონია, კარგი აზრი იყოს გაუქმება, იმიტომ, რომ ხალხი გირჩევს, ხარ ხალხის მიერ არჩეული დეპუტატი, ხალხის ხმა პარლამენტში, ვერ გაუცრუებ ხალხს იმედს.

გიგა სისვაძე: არ ვარ მომხრე, რომ გაუქმდეს მაჟორიტარული სისტემა, იქნებ პირიქით სჯობდეს? არ ვეთანხმები, რომ ხელისუფლების ხელდასხმული პირი იყოს მაჟორიტარი, ისე როგორც ახლა ხდება. სადაც მიდის სახელისუფლებო პარტიის კანდიდატი, თან დაჰყვება ადგილობრივი ხელისუფალიც. ეს, ბუნებრივია, ახდენს ამომრჩევლებზე გავლენას. უმჯობესია, იყოს ხელისუფლებისგან დამოუკიდებელი კანდიდატი. რას მოუტანს სახელისუფლებო წრიდან წარმოდგენილი დეპუტატი ხალხს? ის იმავეს გააკეთებს, რასაც აკეთებს გამგებელი.

კითხვა: უჭერთ თუ არა მხარს, რომ პარლამენტმა საქმიანობა ქუთაისში განაგრძოს?

რუსლან ბაჯიძე: შეიძლება ჩემი მოსაზრება ქუთაისელებს არ მოეწონოს, მაგრამ ვფიქრობ, პარლამენტი თბილისში უნდა იყოს. როცა ახელა მანძილი ხარ და შორეული დედაქალაქს, სადაც ყველა სახელმწიფო ორგანო თავმოყრილი, ჩნდება კომუნიკაციის პრობლემა. ჩვენ ვართ საპარლამენტო სახელმწიფო, პარლამენტი და ალტერნატიული ხელისუფლება უნდა იყოს მუდმივ ურთიერთქმედებაში, აღმასრულებელი ხელისუფლება ანგარიშვალდებულია პარლამენტის წინაშე. დიდ მანძილზე რთულდება მუშაობის პროცესი და ეს ყველაფერი ხარისხზეც აისახება.

აზარ სულაიმაშვილი: კი, მხარს ვუჭერ.

ქამრან მამედოვი: სიმართლე გითხრათ, ეგ ნამდვილად არ მაინტერესებს, იმიტომ, რომ მე უფრო ჩემი ხალხის გვერდით ვიქნები და, ალბათ, თვეში 4-ჯერ ან 5-ჯერ მივალ პარლამენტში, ისიც იმიტომ, რომ ტრიბუნიდან ვთქვა ხალხის პრობლემები.

გიგა სისვაძე: ჩემთვის, როგორც მარნეულის დეპუტატისთვის, კარგი იქნება, თბილისში იყოს პარლამენტი, მაგრამ რომელიმე დეპუტატისთვის, ვინც დიდი მანძილითაა დაშორებული თბილისს, არ იქნება ხელსაყრელი. ზოგადად კი, მგონი, უკეთესია, პარლამენტი ქუთაისში იყოს.

კითხვა: იმ შემთხვევაში, თუ თქვენ გახდებით პარლამენტის წევრი, რა ინტენსივობით და როგორ გააგრძელებთ ამომრჩევლებთან კომუნიკაციას?

რუსლან ბაჯიძე: მე მექნება ოფისი მარნეულში და ჩემი ოფისის კარი იქნება ყველასთვის ღია. თუ ვინმეს ექნება მაჟორიტართან შეხვედრის სურვილი, მე ყოველთვის ვიქნები ხელმისაწვდომი. ასევე, პერმანენტულად მექნება გასვლები მოსახლეობაში. ზუსტი ინტენსივობის განსაზღვრა ძნელია, მაგრამ შეხვედრები ყოველთვის მექნება და ამას ექნება პერმანენტული ხასიათი.

აზარ სულაიმაშვილი: მე ისედაც მაქვს მჭიდრო კავშირი მარნეულის მოსახლეობასთან, რადგან აქ ვცხოვრობ და ყოველდღიურად მიწევს ხალხთან შეხვედრა. ვფიქრობ, მაინც საჭიროა შეხვედრების დაგეგმვა უფრო მეტი ინფორმაციის მიწოდების მიზნით. ვეცდები, უფრო მეტად ვიყო ხალხის გვერდით.

ქამრან მამედოვი: რა თქმა უნდა, ისეთივე ინტენსივობით გავაგრძელებ შეხვედრებს, როგორც ახლა ვხვდები.

გიგა სისვაძე: პარლამენტი ქუთაისშია, ჩემი ოლქი კი — მარნეულში, მოგეხსენებათ, მათ შორის მანძილი საკმაოდ დიდია. დეპუტატის ვალდებულებაა, იყოს პარლამენტში და იყოს ხალხთანაც, ორივე ეს ერთად საკმაოდ რთულია. იმიტომ ვაპირებ, იმ ოლქში, სადაც ხალხი ამირჩევს, მყავდეს ჩემი წარმომადგენლები. ისინი მომანგვიან ინფორმაციას, რა სახის პრობლემები აქვს ადგილობრივ მოსახლეობას. თუკი სახელმწიფო მომცემს საშუალებას, მინდა, ეს წარმომადგენლები მიზეურული თანხით დავეფინანსო. ჩემი აზრით, ასე უფრო ეფექტურად ვიმუშავებთ. ხოლო თვეში ერთხელ პირადად ერთი სოფლის მოსახლეობას მაინც შეხვედები და მოვისმენ მათ პრობლემებს.

GRASS FACTCHECK

factcheck.ge

რამდენით გაიზარდა აჭარაში ინვესტიციები

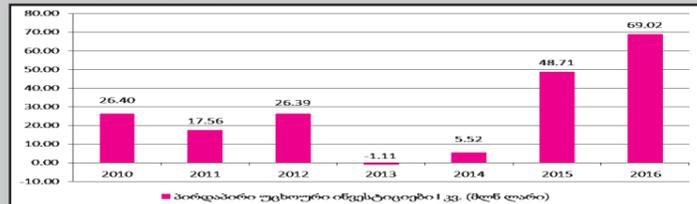
ლალო მგალობლიშვილი:
2012 წლიდან დღემდე აჭარაში ინვესტიციები 141%-ით გაიზარდა

აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილემ, ლალო მგალობლიშვილმა განაცხადა, რომ აჭარაში „2012 წლიდან დღემდე ინვესტიციები 141%-ით გაიზარდა, ეს არის დაახლოებით 800 მილიონი“.

ინვესტიციებზე საუბრისას ლალო მგალობლიშვილმა განმარტა, რომ აჭარის შესახებ მონაცემები მან „საქსტატის“ მეშვეობით მოიპოვა. როგორც გავარკვეით, „საქსტატის“ მხოლოდ პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შესახებ აქვს მონაცემები გამოქვეყნებული და ისიც მხოლოდ 2016 წლის პირველი კვარტალის ჩათვლით. შესაბამისად, 2012 და 2016 წლების შეფასებისას, ერთმანეთთან მხოლოდ პირველი კვარტალის მონაცემების შედარება შესაძლებელია.

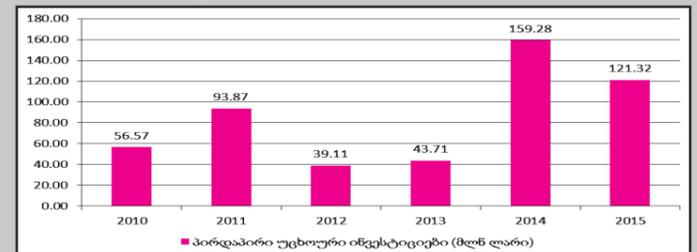
გრაფიკი №1: პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები აჭარაში (პირველი კვარტალი)

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური
როგორც გრაფიკიდან ჩანს, 2012 წლის პირველ კვარტალთან შედარებით, 2015 და 2016 წლებში ინვესტიციების ზრდა ფიქსირდება. 2012 წლის პირველ კვარტალში აჭარაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა — 26.39 მლნ-ს, 2016 წლის იმავე პერიოდის სტატისტიკის თანახმად კი, 69.02 მლნ ლარს შეადგენს. აღნიშნული მონაცემების მიხედვით, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ოდენობა 2016 წლის პირველ კვარტალში, 2012 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით, 42.63 მლნ ლარით (161%-ით) გაიზარდა.

წლიური მაჩვენებლები „საქსტატის“ 2015 წლის ჩათვლით აქვს გამოქვეყნებული.

გრაფიკი №2: პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები აჭარაში (2010-2015 წლები)

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური
2012 წელს აჭარაში 39.11 მლნ ლარის პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია შემოვიდა, 2015 წელს კი — 121.3 მლნ. თუმცა, უნდა აღვნიშნოთ, რომ 2015 წელს აჭარაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის მოცულობა, წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით, შემცირებულია.

ანალიზი

აჭარის მთავრობის მონაცემებით, 2016 წლის პირველი კვარტალის კერძო ინვესტიციების (მოიცავს შიდა და უცხოურ ინვესტიციებს) მოცულობა, 2015 წლის ანალოგიური პერიოდის მონაცემებთან შედარებით, 22.4 მილიონი ლარით, ანუ 29%-ით არის გაზრდილი. ჯამში კი, ინვესტიციების მოცულობა 98.7 მილიონ დოლარს აღწევს.

ამავე მონაცემების თანახმად, 2015 წელს, 2012 წელთან შედარებით, 141%-იანი ზრდა ფიქსირდება. სამინისტრო, ასევე, ავრცელებს ინფორმაციას აჭარაში კერძო ინვესტიციების წლიური დინამიკის შესახებ (იხ. გრაფიკი №3).

გრაფიკი №3: კერძო ინვესტიციები აჭარაში, 2011-2015 წლები

აჭარის მთავრობის მონაცემებით, 2015 წელს კერძო ინვესტიციების ჯამური მოცულობა აჭარაში 366 მლნ დოლარს შეადგენს, ხოლო მთლიანი უცხოური ინვესტიციის წილი 76%, ანუ 278 მლნ დოლარია. „საქსტატის“ მონაცემებით კი, 2015 წელს აჭარაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 121 მლნ ლარით იყო.

როგორც ზემოთხსენებული სტატისტიკიდან ჩანს, 141%-იანი ზრდის შესახებ ინფორმაცია ლალო მგალობლიშვილმა არა საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის, არამედ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს ვებგვერდზე მოიძია, სადაც 2015 წლის მონაცემები 2012 წელთან არის შედარებული.

რაც შეეხება 800-მილიონიან ზრდას, ინვესტიციების ჯამურმა მოცულობამ 2013, 2014 და 2015 წლებში დაახლოებით ეს თანხა შეადგინა (837 მილიონი დოლარი).

დასკვნა

2015 წელს, 2012 წელთან შედარებით, აჭარაში განხორციელებული ინვესტიციები 141%-ით არის გაზრდილი. 837 მილიონი დოლარი კი 2013, 2014 და 2015 წლებში განხორციელებული კერძო ინვესტიციების ჯამია.

მაია მარკვილაძე

მანევრების პოლიტიკა

რუსეთი მოავალი ომისთვის რეპარაციების ქვადანაყოფებსაც აზრებს

ლივან ხაჩატრიანი

რუსეთის შეიარაღებულმა ძალებმა 5-10 სექტემბერს მორიგი მასშტაბური წვრთნა — „კავკაზ-2016“ ჩაატარეს. მანევრები რუსეთის სამხრეთ სამხედრო ოლქში ჩატარდა, რომელსაც რუსეთმა ანექსირებული ყირიმშიც მიაკუთვნა. ფორმალურად წვრთნებში 12,5 ათასი სამხედრო მოსამსახურე მონაწილეობდა. თუმცა, რუსეთის შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის უფროსის გენერალ ვალერი გერასიმოვის თქმით, საერთო ჯამში, წვრთნებში 120 ათასი სამხედრო და სახელმწიფო უწყების თანამშრომელი იყო ჩართული.

მანამდე, აგვისტოში, რუსეთის სამხრეთის სამხედრო ოლქში 12 უფრო მცირე წვრთნა და მზადყოფნის მოულოდნელი შემოწმება ჩატარდა.

მანევრების ძირითადი ნაწილი ანექსირებულ ყირიმში, ოპუქის პოლიგონზე, ასევე, ვოლგოგრადის ოლქში, პრუდნოს პოლიგონზე გაიმართა. წვრთნებში ჯარების ყველა

ლევონი. რუსეთის სამხედრო უწყების ცნობით, ამ მანევრებისთვის 700 რეზერვისტი გაიწვიეს რუსეთის სხვადასხვა რეგიონებიდან — როსტოვის, ნოვოსიბირსკის, არხანგელსკისა და მურმანსკის ოლქებიდან. ტერიტორიული თავდაცვის ქვედანაყოფები სამხრეთის ოლქში გადასროლეს, სადაც მათ ობიექტების დაცვის, ასევე, მონინალმდევის დივერსიულ ჯგუფებთან ბრძოლის ამოცანა დაეკისრა.

რუსული „ნეზავისიმია გაზეტას“ ცნობით, რუსეთმა რეზერვისტების მობილიზაციის მიზნით ყველა სამხედრო ოლქში რეზერვისტების სარდლობის ექსპედიციები წინაშე შექმნა, თუმცა პრაქტიკაში ისინი მხოლოდ ახლა ამოქმედდა.

გამოცემის ცნობით, აგვისტოში, შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შემოწმების ღონისძიებების ფარ-

დარენო კი, ასევე, მიიჩნევს, რომ რუსი სამხედროები „მართლაც ომისთვის ემზადებიან“. თუმცა, მისი აზრით, ომისთვის მზადება შეიარაღებული ძალების ჩვეული მდგომარეობაა. როგორც ხოდარენო კი „გაზეტა.რუ“-ში აღნიშნავს, 2016 წლის წვრთნებისა და შემოწმებების ამოცანა რუსეთის არმიისა და ფლოტის მომზადებაა „ყველა გაუთვალისწინებელ გარემოებაში მოქმედებისთვის, მათ შორის ვითარების ყველაზე არახელსაყრელი განვითარების შემთხვევაში“.

თავის მხრივ, ჰარვარდის უნივერსიტეტის მკვლევარი საიმონ სარაჯიანი, გამოცემა „ნეიშენალ ინტერესტი“ (The National Interest) აღნიშნავს, რომ ამ მანევრებით საგანგაშო არაფერი ხდება. მისი აზრით, მართალია, რუსეთი სამხედრო კონფლიქტისთვის ემზად-

რუსი რეპარაციების პოლიგონზე

სახეობა — სახმელეთო, საჰაერო და საზღვაო ძალები, ასევე, საჰაერო თავდაცვა მონაწილეობდა. სცენარი მონინალმდევის ფართომასშტაბიანი შეტევის მოგერიებას, სწრაფ კონტრშეტევისა და მონინალმდევის ალყაში მოქცევის ითვალისწინებდა. საზღვაო მანევრები შავი და კასპიის ზღვის აკვატორიებშიც ჩატარდა.

წვრთნების „ლეგენდა“ ოფიციალურად არ გამოქვეყნებულა. თუმცა, როგორც რუსული მედია აღნიშნავს, სამხედროებმა ამოცანები აგრესიის მოგერიების სრულმასშტაბიანი ოპერაციის ფარგლებში შესრულეს. წვრთნების ხასიათისა და გამოყენებული შეიარაღების გათვალისწინებით, — მაგალითად, „ისკანდერის“ ტიპის ტაქტიკური რაკეტები, საჰაერო თავდაცვის სისტემები „ტროუმფი“ და „ს-300“, „კალიბრის“ ტიპის საზღვაო ბაზირების ფრთოსანი რაკეტები და ა. შ., — ცხადი ხდება, რომ ამ მანევრებით რუსეთი თავის შეიარაღებულ ძალებს არა ტერორისტულ ან პარტიზანულ დაჯგუფებებთან ბრძოლისთვის, არა „მშვიდობისთვის იძულებულ“ ოპერაციისთვის, არამედ უცხო ქვეყნის რეგულარულ ჯარებთან ფართომასშტაბიანი კონვენციური ომისთვის ამზადებს.

მსგავსი ხასიათის წვრთნები რუსეთს ბოლო წლებშიც ჩაუტარებია (მანევრები „ვოსტოკ-2014“ და „ცენტრ-2015“), თუმცა ბოლო წვრთნებს თვისობრივი სიახლე ახლდა — მანევრებში პირველად რეზერვისტებისგან შემდგარი ტერიტორიული თავდაცვის ქვედანაყოფები მონაწი-

ლეგებში, ყირიმში, ქალაქ სევასტოპოლში რეზერვისტთა 500-კაციანი ქვედანაყოფი შეიქმნა, 400 რეზერვისტისგან შემდგარი მოტომსროლელთა ბატალიონი — ნოვოსიბისკში, სტავროპოლის ოლქის ქალაქ ბუდიონოვსკში კი 1500-კაციანი რეზერვისტთა პოლი ჩამოყალიბდა.

ტერიტორიული თავდაცვის ძალების ჩამოყალიბება, რეზერვისტთა განვება და მათი ჩართვა სამხედრო მანევრებში მოწმობს, რომ რუსეთის ხელისუფლებას სურს, ფართომასშტაბიანი ომისთვის არა მხოლოდ შეიარაღებული ძალები, არამედ სამოქალაქო მოსახლეობაც მოამზადოს და საომარ ვითარებაში მთელი ქვეყნის ტერიტორიაზე სწრაფი მობილიზაციის გეგმებზეც მუშაობს.

ვითარების დაძაბვამ აგვისტოში ყირიმის გარშემო გააჩინა ეჭვი იმის თაობაზე, რომ რუსეთი წვრთნების საბაბით უკრაინის წინააღმდეგ სრულმასშტაბიანი ომისთვის ემზადება. თუმცა, ჯერჯერობით ამ ეჭვებმა არ გააძაბა.

ექსპერტების ნაწილი მიიჩნევს, რომ მოსკოვი მართლაც ემზადება ფართომასშტაბიანი ომისთვის ძლიერ მონინალმდევსთან. როგორც „ბი-ბი-სი“-ს რუსულ სამსახურს რუსმა სამხედრო ექსპერტმა ვიქტორ მურახოვსკიმ განუცხადა, მანევრების მასშტაბის, ხასიათის, ასევე, მოქმედების არეალის გათვალისწინებით, რუსეთის არმია ნატო-ს ქვეყნების ძალებთან ბრძოლის რეპეტიციას გადის.

რუსი ექსპერტი მიხაილ ხო-

დესანტის გადმოსვლის ინიციატივა ყირიმში

დება, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ რუსეთი ომს უმიზეზოდ დაიწყებს. ასეთ მიზეზად, მისი აზრით, შეიძლება იქცეს თავდასხმა რუსეთზე, ან მის რომელიმე მოკავშირეზე, ან კლიენტზე, ან რუსეთის მიმართ მეგობრულად განწყობილი რომელიმე რეჟიმის დამხობა, ან იმის გაცნობიერება რუსეთის ხელისუფლების მიერ, რომ რომელიმე მეზობელი შესაძლოა, „გაეცეცს“ და სხვა ალიანსს შეუერთდეს. ექსპერტი აღნიშნავს, რომ ფართომასშტაბიანი მანევრებს რუსეთი თითქმის ყოველ წელს ატარებს.

ამავე დროს, აღსანიშნავია, რომ სწორედ კავკასიის რეგიონში გასულ წლებში ჩატარებული სამხედრო წვრთნები ყოველთვის რუსეთის მიმდინარე სამხედრო-პოლიტიკურ მიზნებზე იყო მორგებული. მანევრები „კავკაზ-2008“-ის ლეგენდა ოფიციალურად ფლერდა, როგორც „აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში სამშვიდობო ოპერაციისა და მშვიდობისთვის იძულების განხორციელება“, რაც შესრულდა კიდევ და ეს მანევრები საქართველოში შემოქრის მოსამზადებელი ეტაპი გამოდგა.

წვრთნები „კავკაზ-2012“ საქართველოში საპარლამენტო არჩევნებს დაემთხვა. ამ მანევრების დროს რუსული ძალები უცხო სახელმწიფოს ტერიტორიაზე მონინალმდევის რეგულარულ ჯარებთან ბრძოლას ამუშავებდნენ. საბედნიეროდ, ამ მანევრებს რეალური საბრძოლო მოქმედებები აღარ მოჰყოლია.

თუ ამ წვრთნებს „კავკაზ-2016“-ის სცენარს შევადარებთ, თვალშიცხადდება, რომ მოსკოვის სამხედრო-პოლიტიკური მიზნები და ამოცანები უფრო გლობალური ხასიათის გახდა — რუსეთი საკუთარ შეიარაღებულ ძალებს არა ლოკალური, არამედ უფრო მასშტაბური და გლობალური დაპირისპირებისთვის ამზადებს.

ტრამპის მშვიდობა და უკვდავი რუსი

ეიორა მსოფლიო ომის ემეხილრობა

მეორე მსოფლიო ომი დიდი ხანია დასრულდა, მაგრამ რუსეთსა და იაპონიას სამშვიდობო შეთანხმება კვლავაც არ აქვთ გაფორმებული. ომის ბოლოს საბჭოთა კავშირმა კურილიის კუნძულები მიიტაცა და სწორედ ამ პრობლემის გამო ვერ მორიგებულან მოსკოვი და ტოკიო. ოდესღაც, 50-იან წლებში იაპონელებს კუნძულების დაბრუნებას შეჰპირდა, მაგრამ ეს იმ იმედით გააკეთა, რომ იაპონელები თავიანთი ტერიტორიიდან ამერიკის სამხედრო ბაზას გაისტუმრებდნენ. როცა ეს არ მოხდა, გარეგნობა ჩავარდა. ამის შემდეგ ორი ქვეყნის

როცა პუტინს საჩქარო არაფერი აქვს — რაც არ უნდა მოხდეს, იგი უფრო დიდხანს იქნება ხელისუფლების სათავეში, ვიდრე აბო.

მაგრამ ცხადია, თავისი ინტერესი ამ დაახლოებაში რუსეთსაც აქვს და ეს ინტერესი ეკონომიკური ხასიათისაა. ორი წლის წინათ, როცა უკრაინის გამო დასავლეთმა რუსეთს სანქციები დაადო, დიდის ამბით დაანონსდა „ჩინეთისკენ მიტრიალება“. მიტრიალება საქმიანობაა, მითრიალება კი ცდა, გაფორმდა რა 30-მილიარდიანი ხელშეკრულება რუსეთიდან ჩინეთზე გასადავლის მშენებლობაზე. რუსული მედია აჟიტირებუ-

თორნიკე შარაშენიკი

თობის გაიფხვინა გამო ქვეყანას ვალუტა აღარ შესდის, სანქციების გამო კი უცხოურმა ინვესტიციებმა იკლო. შესაბამისად, რუსეთს სავალუტო რეზერვების ხარჯვა მაინც უნევს. უკვე წელს სარეზერვო ფონდიდან ერთ ტრილიონ რუბლზე მეტი დაიხარჯა (15 მილიარდ დოლარზე მეტი). ამ ფონდში ახლა მხოლოდ 2 ტრილიონი დარჩენილი და ბიუჯეტში გაჩენილი ხვრულის გათვალისწინებით არაა გამორიცხული, კიდევ ერთი ტრილიონი დაიხარჯოს უკვე ამ წლის ბოლომდე.

ლიდერების შეხვედრას მუდამ მოჰყვება ხოლმე მითქმა-მოთქმა, რომ, ბოლოს და ბოლოს, კუნძულების პრობლემა შეიძლება გადაიჭრას.

თვის დასაწყისში კიდევ ერთი ასეთი შეხვედრა შედგა: იაპონიის პრემიერი აბე ვლადივოსტოკში ჩავიდა აღმოსავლეთის ეკონომიკურ ფორუმზე და იქ, ბუნებრივად, პუტინს ესაუბრა. მათი წინა შეხვედრის შემდეგ (რომელიც მათი გაიმართა, სოჭში) ყველა რაღაც განსაკუთრებული ელოდა, რადგან იმ შეხვედრაზე ორი ლიდერი კურილიის კუნძულებთან მიმართებაში „ახალ მიდგომაზე“ აღაპარაკდა. ამჯერად ამ საკითხზე განსაკუთრებული აღარაფერი უთქვამთ და რას ნიშნავს „ახალი მიდგომა“ კვლავაც გაურკვეველია. თუმცა, გადაწყდა, რომ დეკემბერში ლიდერები ერთმანეთს ისევ შეხვდებიან და ამჯერად უკვე იაპონიაში.

იაპონიასთან ურთიერთობების ნორმალიზაცია, ცხადია, მოსკოვისთვის ნარმატებად უნდა ჩაითვალოს. რუსი მიმომხილველები კმაყოფილებით აღნიშნავენ, რომ ტოკიო აშკარად დაამინა რუსეთისა და ჩინეთის დაახლოებას და აბეს გააქტიურება სწორედ ამით არის გამოწვეული. იმასაც აღნიშნავენ, რომ აბე კურილიის კუნძულების პრობლემის მოგვარებას ჩქარობს მაშინ,

ლი არნუნებად მოსახლეობას, რომ ეს უპრეცედენტო გარეგნობა ყველანაირ სანქციას გადაფარავდა.

ცხადია, ეს ყველაფერი უკვე მაშინვე გაზვიადებული იყო: ჯერ ერთი, 30 მილიარდი რუსეთისთვის არც ისე დიდი თანხაა, და მეორეც, ეს ინვესტიცია დაახლოებით ოცი წლის განმავლობაში უნდა დახარჯულიყო... მაღე ისიც გაირკვა, რომ ჩინეთი პროექტის განხორციელებას სულაც არ ჩქარობდა. მას რომ არასოდეს ეჩქარება, ეს ცნობილი ამბავია, მით უმეტეს, როცა მისი პარტნიორი უფროა მასზე აქვე დამოკიდებული.

ამასობაში კი სანქციებს ნავთობის გაიფხვრება დაემთხვა, რამაც რუსეთის ეკონომიკა სერიოზულად აზარალა. მთავრობის სასახლეო უნდა ითქვას, რომ ამ გამოცდას კარგად გაართვა თავი, რუბლი გარკვეულ ნიშნულზე გააჩერა და სავალუტო რეზერვების უახლოვდოვდა (რაც რუბლის ძველ ნიშნულზე დაჭერისთვის იყო აუცილებელი) მოერიდა.

შიდა დავალიანებებსა და ვალდებულებებს რუსეთი ისევ რუბლებში ისტუმრებს და, ამ მხრივ, ხაზინას რეალურად საქმე გაუიოლდა. მაგრამ რუბლის დევალვაციის პირობებში ძალიან გაძვირდა იმპორტი, მაშინ, როცა ნავ-

შემამფოთებელია ის ფაქტი, რომ გასულ წელს ფონდიდან უფრო ნაკლები, ტრილიონამდე დაიხარჯა. მთელი ამ ხნის განმავლობაში რუსეთის პოლიტიკურ ელიტას არ ტოვებდა იმედი, რომ ნავთობის ფასი ისევ ზემოთ წავიდოდა, მაგრამ...

მოკლედ, უკვე მომავალ წელს რუსეთს შეიძლება მეორე ყულაბის — ეროვნული კეთილდღეობის ფონდის — გახსნა მოუხდეს. სადღესოდ იქ დაახლოებით 72 მილიარდი დოლარია თავმოყრილი (4,72 ტრილიონ რუბლი), თუმცა აქედან ნაწილი არაალიკვიდურია და სხვადასხვა ინფრასტრუქტურულ პროექტებშია განთავსებული. ანუ, თუკი ნავთობი არ გაძვირდა ან რუსეთს სანქციები არ მოეხსნა, მიმდინარე დინამიკით ეს ფონდიც დაახლოებით ორ წელიწადში გაიხარჯება.

ვითარება რომ მძიმეა, ამას ისიც მონიშნავს, რომ კრემლი „როსნეფტის“ აქციების გაყიდვასაც კი ფიქრობს. თავის დროზე პუტინმა მოღვაწეობა სწორედ იმით დაიწყო, რომ ნავთობისა და გაზის კომპანიებზე სახელმწიფო მონოპოლია დაამყარა. ასე გაქრა „იუკოსი“ (ის ახლა სწორედ „როსნეფტის“ ნაწილია), მისი თავკაცი ხოდორკოვსკი კი ციხეში აღმოჩნდა.

დასასრული 81-12 83.

factcheck.ge

როგორია ახალგაზრდაების წილი უმუშევრობაში

რომან გოცირიკა:

20-დან 29 წლამდე ახალგაზრდები უმუშევართა თითქმის ნახევარს შეადგენენ

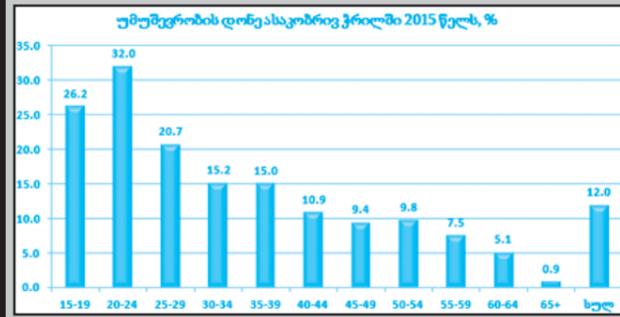
17 აგვისტოს „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრმა რომან გოცირიკემ ბრიფინგი გამართა, სადაც მთავრობის მიერ პენსიონერებისთვის დასაქმების კუთხით მიცემულ დაპირებას შეეხო და აღნიშნა, რომ საქართველოში არსებობს არა პენსიონერების, არამედ პენსიონერების შეილებისა და შეილიშვილების დასაქმების პრობლემა. უმუშევრების ნახევარზე მეტი ახალგაზრდებზე მოდის. 20-დან 29 წლამდე ახალგაზრდები, ფაქტობრივად, უმუშევართა თითქმის ნახევარს შეადგენენ.

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის („საქსტატი“) ინფორმაციით, 2015 წელს საქართველოში 242 000 უმუშევარი იყო, რაც სამუშაო ძალის (მუშაობის უნარისა და სურვილის მქონე 15 წლის და მეტი ასაკის მოსახლეობა) 12%-ს შეადგენდა.

„საქსტატი“ უმუშევართა რაოდენობას ასაკობრივ ჯგუფებში ასე განაწილებს: გრაფიკი №1-დან ჩანს, რომ უმუშევრობის ყველაზე მაღალი დონე (32%) 20-24 წლის ასაკის მოსახლეობაშია, შემდეგ 15-19 (26.2%) და 25-29 (20.7%) წლის ასაკის მოსახლეობაშია.

უმუშევრობის დონე ასაკის მატების პარალელურად იკლებს და ყველაზე ნაკლები, 0.9%, 65 წლიდან ზემოთ მოსახლეობაშია. 60-64 წლის ასაკის მოსახლეობაში უმუშევრობის დონე 5.1%-ს შეადგენს. საქართველოში საშუალო ასაკი ქალებისთვის — 60 წლიდან, ხოლო მამაკაცებისთვის 65 წლიდან იწყება. შესაბამისად, ოფიციალური მონაცემებიდან ირკვევა, რომ უმუშევრობის ყველაზე დაბალი მაჩვენებელი საშუალო ასაკის მქონე მოსახლეობაშია.

გრაფიკი №1: უმუშევრობის დონე ასაკობრივ ჯგუფებში 2015 წელს (%)

უმუშევრების რაოდენობრივი განაწილება ნაჩვენებია ცხრილი №1-ში. ყველაზე მეტი უმუშევარი, ჯამში, 85 000 ადამიანი, 20-დან 29 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფშია. თუმცა, მათი რაოდენობა უმუშევართა 35%-ია (და არა თითქმის ნახევარი, როგორც ეს გოცირიკემ განაცხადა). უმუშევრების მთლიანი რაოდენობის 91.5% კი 20-დან 60 წლამდე (არასაშუალო ასაკზე) უმუშევრებზე მოდის.

ცხრილი №1: 15 წლის და მეტი ასაკის მოსახლეობის განაწილება დასაქმების მიხედვით (ათასი ადამიანი)

	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65+	სულ
აქტიური მოსახლეობა (სამუშაო ძალა)	332	370	416	440	170	257	2022
დასაქმებული	247	314	374	401	162	255	1780
დაქირავებული	147	170	178	154	52	45	753
თვითდასაქმებული	100	144	196	247	110	209	1026
უმუშევარი	85	56	42	38	9	2	242
მოსახლეობა სამუშაო ძალის გარეშე	153	91	67	81	57	336	958
აქტიურობის დონე (პროცენტები)	68,4	80,2	86,1	84,5	74,8	43,3	67,8
დასაქმების დონე (პროცენტები)	51,0	68,1	77,4	77,1	71,0	42,9	59,7

პენსიონერებს შორის დაბალი უმუშევრობის დონე იმითაა განპირობებული, რომ მათი აქტიურობა დაბალია. „საქსტატის“ მიხედვით, 65 წელს და ზემოთ მოსახლეობაში მხოლოდ 43.3%-ია ის ნაწილი, რომელსაც შრომის უნარი და სურვილი აქვს. 65 წლამდე მოსახლეობაში კი აქტიურობის დონე თითქმის ორჯერ მეტია.

თუ სამსახურის მაძიებელთა და დასაქმებულთა თანაფარდობას ვნახავთ, ამ მხრივ, ყველაზე ცუდი მდგომარეობა 20-დან 29 წლამდე ასაკობრივ კატეგორიაშია — ამ კატეგორიაში დასაქმებულია საერთო რაოდენობის 74.5%. 65 წელს ზემოთ მოსახლეობაში კი 99%-ია დასაქმებული.

საქართველოში დასაქმებულთა 58% თვითდასაქმებულია. ესენი არიან ადამიანები, რომლებსაც ოფიციალურად დანიშნული ხელფასი არ აქვთ (მაგ., სოფლის მეურნეობაში დასაქმებულები, ტაქსის მძღოლები, რეპეტიტორები, გაჭრობით დაკავებული და სხვა), მაგრამ თავისი შრომით გარკვეულ შემოსავალს ფულადი ან ნატურალური ფორმით იღებენ.

60 წელს ზემოთ მოსახლეობაში მნიშვნელოვნად სწორედ თვითდასაქმებულთა წილი სჭარბობს. 20-დან 39 წლამდე მოსახლეობაში დაქირავებით დასაქმებული უფრო მეტია, ვიდრე თვითდასაქმებული, ხოლო 40 წლიდან სიტუაცია იცვლება და თვითდასაქმებულთა წილი იზრდება.

თვითდასაქმებულთა ყველაზე მაღალი წილი 65 წელს და ზემოთ ასაკის მოსახლეობაშია — დაქირავებით მათ შორის მხოლოდ 18 %-ია დასაქმებული.

რაც შეეხება მთავრობის დაპირებას, რომ დამსაქმებელს, თუ ის საშუალო ასაკის ადამიანს დაასაქმებს, საგადასახადო შეღავათები დაუნესდება, ეს აშკარად არჩვენებზე გათვლილი დაპირებაა. როგორც სტატისტიკური მონაცემები აჩვენებს, უმუშევრობა ახალგაზრდებში უფრო მნიშვნელოვანი პრობლემაა.

ზოგადად, თუ გვინდა, რომ ხელი შევუწყოთ როგორც უმუშევრობის შემცირებას, ასევე ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებას, მაშინ დამსაქმებელს საგადასახადო შეღავათები ნებისმიერი ასაკის ადამიანის დაქირავების შემთხვევაში უნდა დაუნესდეს.

დასკვნა

„საქსტატის“ ინფორმაციით, 2015 წელს საქართველოში უმუშევარი იყო 242 ათასი ადამიანი, აქედან 20-დან 29 წლამდე ასაკის უმუშევარი 85 ათასი იყო, რაც მთლიანი უმუშევრების 35%-ს შეადგენს. ოფიციალური სტატისტიკური მონაცემები აჩვენებს, რომ უმუშევრობა არასაშუალო ასაკის მქონე მოსახლეობაში უფრო დიდი პრობლემაა. ეს მნიშვნელოვანწილად იმითაა განპირობებული, რომ 65 წლამდე ადამიანები მეტი შრომის უნარით და სურვილით გამოირჩევიან. ამასთანავე, პენსიონერების დიდი ნაწილი თვითდასაქმებულია (ამ კატეგორიაში სოფლის მეურნეობაში, საკუთარ მიწის ნაკვეთზე დასაქმება წარმოებს).

გასო ნაჩვენებია

ხითხვაბი მაჟორიტარობის ხანდილაბას გორის №42 საარჩევნო ოლქი

მოახლოებულ საპარლამენტო არჩევნებზე ამომრჩეველთა ნაწილისთვის გორის რაიონში კვლავ უცნობია სრული სია, ვინ იყრის მათ ოლქში მაჟორიტარად კენჭს. გარდა იმისა, რომ ზოგიერთმა პოლიტიკურმა ლიდერმა საკუთარი კანდიდატი გორის რაიონში რეგისტრაციის ბოლო დღეებში წარადგინა, უცნობია პასუხები ამომრჩეველთათვის საინტერესო კითხვებზე. სწორედ ამ მიზნით, „ფაქტ-მეტრმა“ კანდიდატების ჩანერა გადაწყვიტა და შეეცადა, ამომრჩეველს კანდიდატების შესახებ სრულყოფილი წარმოდგენის შექმნაში დახმარებოდა.

ობის კანდიდატებთან, რომლებმაც ამომრჩეველთათვის საინტერესო კითხვებზე გვიპასუხეს. „ფაქტ-მეტრმა“ ერთი და იმავე კითხვებით მიმართა „ქართული ოცნების“, „ენმ“-ის, „თავისუფალი დემოკრატების“, „ეროვნული ფორუმის“, „პაატა ბურჭულაძე — სახელმწიფო ხალხისთვის“, „პატრიოტთა ალიანსისა“ და საინიციატივო ჯგუფის მიერ წარდგენილ კანდიდატებს, რომლებიც საპარლამენტო არჩევნებზე კენჭს თვითმმართველი გორის თემში იყრიან. გაზეთში წარმოდგენილია ინტერვიუების შემოკლებული ვერსიები, ხოლო სრული ინტერვიუები განთავსდება ინტერნეტში ჩვენს საიტზე — factchek.ge.

თამარ სუშულური,
„ქართული ოცნება“

ბადრი ბასიშვილი,
„ნაციონალური მოძრაობა“

ჯაზა იმარლიშვილი,
საინიციატივო ჯგუფი

გიორგი მჭადლიძე,
„პატრიოტთა ალიანსი“

მედა აბაშიძე,
„პაატა ბურჭულაძე სახელმწიფო ხალხისთვის“

სოსო ვასტანავაშვილი,
„ეროვნული ფორუმი“

პითხვა: რატომ იყრით კენჭს ამ კონკრეტულ ოლქში?

თამარ სუშულური („ქართული ოცნება“): ეს ჩემი სურვილით არ მომხდარა, პარტიამ წარმადგინა.

ბადრი ბასიშვილი („ნაციონალური მოძრაობა“): ქართული ვარ, ჩემთვის ძალიან ნაცნობია ეს მხარე. ამიტომ ვფიქრობ, ძალიან ბევრი სიკეთის გაკეთება შემძლია გორის რაიონის მოსახლეობისთვის. მე თვითონ სოფლიდან ვარ და მზად ვარ, ვიყო ამ ხალხის ღირსეული წარმომადგენელი პარლამენტში.

ჯაზა იმარლიშვილი (საინიციატივო ჯგუფი): გორის რაიონის საკრებულოში უკვე ვარ მაჟორიტარი დეპუტატი და უკეთ ვიცი ჩემი რაიონის პრობლემები. შესაბამისად, გადავწყვიტე, ყველა ეს საკითხი პარლამენტის დონეზე გადავწყვიტო.

გიორგი მჭადლიძე („პატრიოტთა ალიანსი“): ამ ოლქის ერთ-ერთ სოფელში დავიბადე და გავიზარდე. ზედმინევი ვიცი ყველა ის პრობლემა, რაც აქ მდებარე სოფლებს აქვთ.

მედა აბაშიძე („პაატა ბურჭულაძე — სახელმწიფო ხალხისთვის“): ძალიან აქტიურად ვარ ჩართული სოფლის მეურნეობაში, ძალიან მაინტერესებს ეს თემა და როგორც ბიზნესმენი, ვაპირებ, გავეფართოვდე ამ მიმართულებით. მაქვს საკმაო რაოდენობის მიწები. ვიცი, რა პროგრამები შეიძლება მოვიძიოთ, რა სახის ინვესტიცია შეიძლება ჩაიდოს გორის რაიონში. ჩემი მამამთილი ავთანდილ ჩხეიძე 41 წელიწადი იყო გორის რაიონის განათლების განყოფილების ხელმძღვანელი და ის მაღალი მაჩვენებელი, რაც დღეს არის სოფლის ბავშვების განათლებისა, მერნმუნეთ, რომ მისი მუშაობის შედეგია. თითოეული სასკოლო შენობა მისი აშენებულია. სწორედ მის ნაკვალევზე გავლა მაძლევს იმის უფლებას, რომ შეცდომები არ დაუშვა, ვიყო ისეთივე პატიოსანი, ისეთივე კეთილგანწყობილი და ისეთივე დიდი მამულიშვილი, როგორც ის იყო თავისი ქვეყნისთვის.

სოსო ვასტანავაშვილი („ეროვნული ფორუმი“): მინდა ჩემი გამოცდილება კონკრეტული ოლქის ამომრჩეველებს მოვანბნო.

პითხვა: ჩამოთვალეთ რამდენიმე მთავარი პრობლემა, რომელიც თქვენი ოლქის ამომრჩეველებს, და არა ზოგადად ქვეყნის მოსახლეობის უმრავლესობას, განსაკუთრებით აწუხებს. თქვენი აზრით, როგორ უნდა მოგვარდეს ეს პრობლემები?

თამარ სუშულური: ვინაიდან გორის რაიონში წამყვანი დარგი სოფლის მეურნეობაა, მოსახლეობა მთავარ საკითხად სარწყავი წყლის პრობლემას ასახელებს. თუმცა, ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია გაზიფიკაცია, სასმელი წყალი და შიდა გზების პრობლემა.

ბადრი ბასიშვილი: მათი მთავარი პრობლემა არის დაუცველობა. 2012 წლის შემდეგ უფრო გახშირდა ადამიანების გატაცებები, გრძელდება მცოცავი ოკუპაცია და ადამიანები მეტად დაუცველები არიან. ჩვენი ხელისუფლების პირობებში, სამართალდამცველები უფრო მეტ პატრულირებას აკეთებდნენ ამ სოფლებში და მოსახლეობაც უფრო მშვიდად იყო.

მეორე მთავარი პრობლემა სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის ეკონომიკური მდგომარეობაა. სახელმწიფომ უნდა შეიმუშაოს სპეციალური პროექტები, რომ ამ ადამიანებმა ისარგებლონ არა მთის კანონით, რომელიც ყველაზე არც მოქმედებს, არამედ უნდა მივიღოთ სხვა კანონი, რომელიც უშუალოდ ოკუპირებული ტერიტორიების საზღვრისპირა სოფლებში მცხოვრებ მოსახლეობაზე იქნება გათვლილი. მაგალითად, მთა არც ერგნეთშია და არც ნიქოზში, თუმცა ორივე „საზღვრისპირა“ სოფელია და მათთვის სხვა, განსხვავებული კანონია მისაღები.

მნიშვნელოვანი პრობლემაა ბიზნესი — დღეს მცირე და საშუალო ბიზნესი უნდა ქმნიდეს დოვლათს, უნდა შენდებოდეს სანარმოები, რათა რეგიონი ეკონომიკურად მო-

ძლიერდეს.

პრობლემაა, ასევე, ის, რომ დღემდე არ არის გორის რაიონის სოფლების გაზიფიკაცია და მთავრებული.

ჯაზა იმარლიშვილი: პროდუქციის რეალიზაციის პრობლემაა მთავარი. აუცილებელია, გაკეთდეს სუბსიდირება ვაშლზე. თუ ვაძლევთ სუბსიდიას ყურძენსა და ციტრუსზე, რატომ არ უნდა მივცეთ ვაშლზეც?!

გიორგი მჭადლიძე: სოფლის მეურნეობა ჩვენს რაიონში არის გაუთვლელი. ნულიდან ვიწყებ სოფლის მეურნეობის პროგრამის გათვლას, დარეგონებას, გათვლას, ერთ სულ მოსახლეზე რა რაოდენობის რას მოვიხმართ. ამის მიხედვით არათუ გლეხებს მოჰყავთ მოსავალი თავისი შეხედულებით, არამედ ჩვენ ვაძლევთ მათ რჩევას, რა უნდა მოიყვანონ. ამ შემთხვევაში გლეხს ექნება შემოსავალი.

მეორე მთავარი პრობლემა უმუშევრობაა. მესამე პრობლემაა აგრარულ სექტორში სპეციალისტების არყოფილება და განათლების დაბალი დონე. გორის რაიონს რამდენიმე ასეული აგრონომი ესაჭიროება. ამის გარეშე რა პროექტიც უნდა დაიწყოთ, ჩვენი ბიუჯეტითა და ევროპის დაფინანსებით, შედეგი არ დადგება.

თუ ეს სამივე კომპონენტი გვექნება, 5 წელიწადში აყვავდება გორის რაიონი.

მედა აბაშიძე: უმთავრესი პრობლემა გახლავთ ის, რომ ჩვენ ვართ „საზღვრისპირა“ რაიონი. ჩვენი მოსახლეობა ვერ გრძნობს იმას, რომ ხელისუფლება მათ დაიცავს. ყოველი დღე, საათი, წუთი მათთვის არის მუდმივი ფიქრი და შიში იმის შესახებ, რომ არ მოადგეთ რუსის ჯარი და არ გადაწიონ საოკუპაციო ხაზი.

გარდა ამისა, ჩვენი რაიონი არის ძალიან უხვმოსავლიანი და აბსოლუტურად უწყლო და უსახსროდ არის დარჩენილი ჩვენი სოფლები. ყველა სოფელში დგას სარწყავი წყლის პრობლემა და ეს მოსახლეობის უმთავრესი მოთხოვნაა.

ამის შემდეგ მოდის ის, რომ რუსეთთან რამენაირად დალაგდეს ურთიერთობა.

ფიქრობ, „საზღვრისპირა“ რეგიონებში, სულ მცირე, ერთი სანარმო მაინც უნდა აშენდეს, რომელიც პირდაპირ სოფლის მეურნეობაზე იქნება მიმავრებული, რომ ამ სანარმოს მეშვეობით დასაქმდეს იქ ხალხი. მე, პირადად, ძალიან აქტიურად ვმუშაობ ერთ-ერთ უცხოურ კომპანიასთან და ვანარმოებთ კიდევ მოლაპარაკებას შაქრის ქარხნის აშენების თაობაზე.

ვაპირებ, პარლამენტში წარვადგინო კანონი, რომელიც ხელს შეუწყობს, შეიქმნას განსხვავებული სოციალური პაკეტი ამ ხალხისთვის. მათ უნდა შეეძლოს მეტი დახმარება. ეს იქნება ათი ლარით, ოცით თუ ასით, ეს უნდა იყოს ხაზგასმული და გამოკვეთილი. იმიტომ, რომ რაღაცამ ეს ადამიანები უნდა დახმარდეს სოფლად.

ასევე, ძალიან მინდა გაკეთდეს სოფლისთვის დიდი სპორტული კომპლექსი, სადაც ბავშვები სპორტის სხვადასხვა სახეობით დაკავდებიან, სადაც იქნება საცურაო აუზი, რომელიც აუცილებლად უნდა იყოს მუნიციპალიტეტის ბალანსზე.

სოსო ვასტანავაშვილი: მიგრაციის პრობლემატიკა, უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და ინფრასტრუქტურული პროექტების რეალიზება.

პითხვა: რა არის თქვენი მთავარი წინასწარჩევნო დაპირებები ამომრჩეველთათვის და რა დროში აპირებთ თქვენი დაპირებების შესრულებას? გაგვაცანით მიახლოებითი გრაფიკი.

თამარ სუშულური: რომ ვითხრა, რომ არაფერი გაკეთებულა, ასე არ არის. სარწყავი წყალი მთლიანად მოშლილი იყო, ბევრ სოფელში არ იყო სასმელი წყალი, გაზიფიკაცია საერთოდ არ არსებობდა და ეს პრობლემები თითქმის აღმოფხვრილია, მაგრამ არის ხარვეზები, ზოგან სარწყავი წყალი არ ჰყოფნით, ზოგან გაზი სახლებში არ აქვთ შეყვანილი და ა.შ. ზოგჯერ სხვადასხვა სამუშაოს ბო-

ლომდე მიყვანა ძალიან ინტენსივია და ეს მოსაგვარებელია; აუცილებლად უნდა აშენდეს სპორტული დარბაზები, განვითარდეს სპორტი და სოფელი უფრო მრავალფეროვანი გახდეს.

სახელმწიფო მოსახლეობას მნიშვნელოვან დახმარებას უნეცს, არის სხვადასხვა პროექტი, მაგალითად, იაფფასიანი კრედიტი „დანერგე მომავალი“, სადაც 70% სახელმწიფოსგან ფინანსდება და ვისაც შრომა უნდა, მასზე ეს ხელშეწყობაც აისახება.

ცენტრალურ და ადგილობრივ ხელისუფლებაზე ბევრი რამ არის დამოკიდებული, სწორედ საქმით გამოჩნდება, რამდენად ეფექტურები არიან ისინი. მაჟორიტარი კი ვალდებულია, ამ პროცესების დაჩქარება მოახდინოს. ყველა ის პრობლემა, რაც მოსახლეობას აწუხებს, სწორედ ჩვენი შუამდგომლობით უნდა მივიღეს აღმასრულებელ ხელისუფლებამდე.

ბადრი ბასიშვილი: გორის რაიონში უამრავ ადამიანს მოუხსნეს სოციალური დახმარება. ფიქრობ, ამ ადამიანებს უსამართლოდ მოექცნენ და ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ამ ადამიანებს დაუზღუროთ სოციალური დახმარება.

ასევე, დაპირებაა ის, რომ პენსია გაიზრდება 50 ლარით, ეს არის მთლიანად „ნაციონალური მოძრაობის“ დაპირება.

მე მათ ვაძლევ პირობას, რომ იქნებიან იმაზე მეტად დაცულები, ვიდრე დღეს არიან და რა თქმა უნდა, ეს მოხდება კანონის ფარგლებში. ამ ხალხმა უნდა იგრძნოს, რომ სახელმწიფო იცავს მათ.

სამუშაო ადგილების შექმნა — ჩვენ დროს ეს პრობლემა ნაკლებად იდგა. მაგალითად, სოფელ ნიქოზში სოფლის მეურნეობის მიმართულებით არსებობდა ე.წ. წვეთოვანი სისტემის მეურნეობები, სადაც ბოსტნეული მოგვყავდა და მოსახლეობა აქ საქმდებოდა. იყო, ასევე, სასათბურე მეურნეობა გორის შემოსასვლელში, რომელიც ახალი ხელისუფლების პირობებში მთელი ორი წელი გაჩერებული იყო და წელს დაიწყო მისი ამუშავება.

და ყველაზე მთავარი დაპირება — გორის რაიონი მცხილეობით ცხოვრობს და ვფიქრობ, სახელმწიფომ მეტი კონტროლი უნდა განახორციელოს შხამქიმიკატების გაცემასთან დაკავშირებით, ვინაიდან უამრავი ქვეყნიდან შემოდის ეს შხამქიმიკატები, არის უხარისხო და მოსავალზეც უარყოფითად აისახება. მე ვიქნები გარანტი, რომ სახელმწიფოს მხრიდან უფრო მეტად გაკონტროლდეს ამ შხამქიმიკატების შემოსვლა.

ჯაზა იმარლიშვილი: ახლა დაიწყება მეორეხარისხოვანი ვაშლის მიღება. გასულ წელს გააკეთეს ისე, რომ სუბსიდიებიდან, რომელიც სახელმწიფომ მისცა გლეხს, რეალურად მათ ჯიბეში არაფერი ჩასულა, რადგან ქარხნებმა უარი თქვეს. ჩემი დაპირებაა, რომ სუბსიდიად დაწესდება, ვთქვათ, 15 თეთრი და ამას გაუკეთდება მკაცრი კონტროლი, რათა ქარხნის მეპატრონემ მინიმალური თანხა მაინც გადაიხადოს, ვთქვათ, 10 თეთრი. ეს უკვე 25 თეთრი გამოდის, ამ ფასად კი უფროს გლეხს, რომ აკრიფოს ვაშლი და ჩააბაროს ქარხნებში.

ერთ-ერთი მთავარი პრობლემაა, ასევე, „საზღვრისპირა“ სოფლებში არსებული მდგომარეობა. არის ხალხის გატაცება, ხალხი საძოვარზე ვერ გადის, საფლავეზე ვერ გადის, ამ საკითხებს კი მოლაპარაკების გარეშე ვერ გადავწყვიტო.

გიორგი მჭადლიძე: კონკრეტულად დაპირება მაქვს ასეთი — ისეთივე მეურნეობა, როგორც არსებობს ნიქოზში, იქნება მთელ რაიონში. ყველა სოფელში შეიძლება იყოს ისეთივე ბაღები, როგორც არის ნიქოზში, ახალი ტექნოლოგიებით დამუშავებული, ახალი ჯიშები მოყვანილი.

მედა აბაშიძე: როგორც ასეთი, სიტყვა „დაპირება“-ს მე არ ვიყენებ, იმიტომ რომ მოსახლეობა დაპირებით გადადილობდა. მათ არ სჯერათ აღარავისი. მათ შორის შიგადაშიგ არც ჩვენი პარტიის.

პრემიები და დანამატები ვინ რამდენს იღებდა

მინისტრებისა და მათი მოადგილეების ხელფასები, პრემიები და დანამატები წლების მიხედვით

გაზრდილი ბიუროკრატიული ხარჯები და შრომის ანაზღაურება ყოველთვის იყო მწვავე პოლიტიკური კამათის თემა. როგორც ახალი, ისე ძველი მთავრობის წარმომადგენლები ერთმანეთს მუდამ ადანაშაულებდნენ და ბევრს საუბრობდნენ, რომელი მთავრობა იღებდა უფრო მეტ პრემიასა და დანამატს.

მკითხველის მაღალი ინტერესიდან გამომდინარე, გადავწყვიტეთ ერთმანეთისთვის შეგვედარებინა წინა (2011-2012 წლები) და ახალი (2013-2014 წლები) ხელისუფლების პერიოდში გაცემული პრემიები, დანამატები და ხელფასები.

საქართველოს შრომის კოდექსის მიხედვით, მომსახურის შრომითი გასამრჯელო თანამდებობრივ სარგოს (იგივე ე.წ. ხელფასი), პრემიასა და კანონით გათვალისწინებულ დანამატებს მოიცავს.

პრეზიდენტის 2005 წლის №43 ბრძანებულებით, საქართველოში მინისტრების ყოველთვიური თანამდებობრივი სარგო 3 540 ლარით განისაზღვრა (რაც დღესაც მოქმედებს). რაც შეეხება დანამატს, საქართველოს კანონით „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საჯარო მოხელეს დანამატი ეძლევა: ზემდგომი თანამდებობის პირის დავალებით შესრულებული ზეგანაკვეთური სამუშაოს შესრულებისას, ასევე დამატებითი ფუნქციების შესრულებისას (მათ შორის, ღამის საათებში, დასვენების/უქმე დღეს და მძიმე სამუშაო პირობებში).

მინისტრის ხელფასზე დანამატის დადგენის უფლება საქართველოს პრემიერ-მინისტრს აქვს (საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 7 მარტის №54 დადგენილება).

2013 წლის 15 მარტს, პრემიერმა ბიძინა ივანიშვილმა კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილება გამოიყენა და საფინანსო წლის განმავლობაში მინისტრებს, დანამატის სახით, თვეში 4 335 ლარი დაუწესა. ივანიშვილმა განმარტა, რომ მინისტრები პრემიების დაურეგულირებელ ოდენობას აღარ მიიღებდნენ და მის ნაცვლად, ყოველთვიურად, თანხის განსაზღვრული ოდენობა დანამატის სახით აუნაზღაურებოდათ (ხელფასთან ერთად).

ამ ცვლილების შედეგად მინისტრების ყოველთვიური ფიქსირებული ანაზღაურება (ხელფასისა და დანამატის ჩათვლით) 7 875 ლარი გახდა. მოგვიანებით, პრემიერმა ირაკლი ლარიბაშვილმა, ახალი ბრძანებით, მინისტრებზე დანამატის მოცულობა 2 710 ლარამდე შეამცირა.

აღნიშნული ცვლილებები მხოლოდ მინისტრებს შეეხოთ. რაც შეეხება მინისტრის მოადგილეების შრომის ანაზღაურებას, მათთვის პრემიებისა და დანამატების ოდენობა ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილების მიხედვით განისაზღვრება.

დასასრული 81-13 83.

ცხრილი №1: ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროში გაცემული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	89 750	84 464	90 165	75 000	56 250
ხელფასი	42 480	42 480	42 480	42 480	31 860
პრემია	47 270	41 984	4 335	0	0
დანამატი	0	0	43 350	32 520	24 390
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	214 210	402 874	182 233	256 445	247 645
ხელფასი	102 720	214 386	133 320	147 295	123 175
პრემია	111 490	188 488	26 913	7 380	0
დანამატი	0	0	22 000	101 770	124 470

ცხრილი №2: ფინანსთა სამინისტროში გაცემული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	106 198	125 641	90 165	75 000	56 250
ხელფასი	42 318	42 634	42 480	42 480	31 860
პრემია	23 010	42 780	4 335	0	0
დანამატი	40 870	40 227	43 350	32 520	24 390
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	716 882	478 515	314 646	406 737	236 602
ხელფასი	252 895	154 915	106 256	140 587	86 842
პრემია	284 720	235 120	29 670	39 430	4 800
დანამატი	179 267	88 480	178 720	226 720	144 960

ცხრილი №3: თავდაცვის სამინისტროში გაცემული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	59 737	51 986	125 556	105 204	77 722
ხელფასი	42 480	42 478	42 480	42 480	35 400
პრემია	2 389	0	4 335	0	0
დანამატი	14 868	9 508	78 741	62 724	42 322
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	369 350	324 978	310 616	325 739	175 281
ხელფასი	115 774	129 167	127 772	140 617	83 829
პრემია	203 530	144 516	0	0	0
დანამატი	50 046	51 295	182 844	185 122	91 452

ცხრილი №4: სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროში გაცემული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	97 355	86 808	90 165	74 728	59 790
ხელფასი	42 480	42 303	42 480	42 326	35 400
პრემია	54 875	44 505	4 335	0	0
დანამატი	0	0	43 350	32 402	24 390
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	240 892	257 000	308 352	257 740	98 480
ხელფასი	98 682	101 940	127 472	110 287	51 600
პრემია	142 210	155 060	0	86 020	650
დანამატი	0	0	180 880	61 433	46 230

81-9 გვარდიან

მთავარ ეროვნულ სიმდიდრეზე სახელმწიფო კონტროლი რუსეთის ძლიერების აღდგენის ერთ-ერთი წინაპირობა იყო — ასე მიანდა პუტინს. მაგრამ დღეს იგი მზადაა, ამ სიმდიდრის ნაწილს შეეღობოს.

„როსნეფტის“ აქციების ნაწილის გაყიდვით 11 მილიარდი დოლარის ამოღება იგეგმება. ეს არც ისე ბევრია, ზემოთხსენებულ სტატისტიკას თუ შევხედავთ, და რუსეთის ასეთ ვითარებაში ნახევარ წელიწადს თუ ეყოფა.

პარალელურად რუსეთი ინტენსიურ მოლაპარაკებებს აწარმოებს ოპეკთან და უპირველესად მის არაფორმალურ ლიდერ საუდის არაბეთთან. ცხადია, განიხილება ნავთობის მოპოვების შემცირება და ამგვარად ნავთობის ფასის ზრდისთვის ხელის შეწყობა. მაგრამ აქ ორი დიდი პრობლემაა — საუდის არაბეთთან რუსეთს დანაშაულები ურთიერთობები არასოდეს ჰქონია, ხოლო სირიაში მისი ჩარევის შემდეგ ეს ურთიერთობები ისე გაუარესდა, როგორც არასოდეს.

შესაძლოა, დავუშვათ, რომ ნავთობდოლარების ხათრით საუბრებმა ამაზე თვალი დახუჭონ, მაგრამ აქ უკვე მეორე პრობლემა იჩენს თავს: ნავთობის ფასის გასაღები უკვე აღარ არის ოპეკისა და რუსეთის ხელში. თუკი ისინი შეთანხმებული ქმედებით ნავთობის გაძვირებას გამოიწვევენ, ცოტა ხანში ამერიკაში ფიქლის ნავთობის მოპოვების ახალი ბუმი დაიწყება (ეს ბუმი ახლა შენელებულია, რადგან ნავთობზე ახლა არსებული ფასი ფიქლის ბევრ საბადოზე მუშაობას არამომგებიანს ხდის), მსოფლიო ბაზარს უკვე ამერიკული ნავთობი გადაავსებს და ფასიც ისე დაავარდნობა...

ასეთ ვითარებაში რუსეთისთვის იაპონური ინვესტიციები მართლაც რომ ჰაერითი საჭიროა. მით უფრო, რომ ციმბირში იაპონელების შემოღობით (ინვესტიციების დიდი ნაწილი კი, წესით, სწორედ აქეთ უნდა წავიდეს) რუსეთი იქ ჩინეთის მზარდ გავლენას დააბალანსებს. მაგრამ ამისთვის კომპრომისისა საჭირო. სადაც ასეთ კომპრომისზე არა თუ

ტრამპის მშვიდობა და უკვდავი რუსი

ხრუშჩოვი, არამედ ელცინიც არ და ვერ წავიდა, მეტად საეჭვოა, პუტინი წავიდეს.

უკანასკნელი დღეები

ახეს შემდეგ სულ რამდენიმე დღეში პუტინმა ობამა იხილა. ეს დიდი ოცულების შესვენებაზე მოხდა ჩინეთში, რომელსაც რამდენიმე განსაკუთრებული შედეგი არ მოჰყოლია. ყველაზე საინტერესო, ალბათ, სწორედ პუტინისა და ობამას შეხვედრა იყო, თუნდაც იმიტომ, რომ პრეზიდენტების რანგში ისინი, წესით, ერთმანეთს უკანასკნელად შეხვდნენ.

ცნობილი იყო, რომ პრეზიდენტებს სირიაზე უნდა ესაუბრა. ამერიკულმა მხარემ წინასწარ გაავრცელა ინფორმაცია, რომ ობამას ისეთი წინადადება უნდა შეეთავაზებინა, რაზეც პუტინი უარს ვერ იტყოდა. დეტალები უცნობი იყო, თუმცა გაუგონა ხმებმა, რომ ამერიკელები ითხოვდნენ ალექსანდრე პოპოვის შეწყვეტას, ჰუმანიტარული კორიდორების გახსნას და „ისლამური სახელმწიფოს“ წინააღმდეგ ქმედებთა კოორდინაციას.

თავიდან საქმეს ისეთი პირი უჩანდა, რომ შეხვედრა უშედეგოდ დასრულდა: შეხვედრა ლამის დასრულებულიც არ იყო, როცა ვაშინგტონმა რუსეთის წინააღმდეგ ახალი სანქციების შემოღების შესახებ განაცხადა. ეს ისეთი სილის განვანა აღმოჩნდა, რომ ლავროვმა

მას „აღმამშობებელი“ უწოდა.

ცხადია, ახალი ამერიკული სანქციები რუსეთს განსაკუთრებულს ველარაფერს დააკლებს. უბრალოდ, მათი გამოცხადება სიმბოლურად იყო მნიშვნელოვანი. პუტინმა შეთავაზებზე უარი თქვა და პასუხიც მაშინვე მიიღო. თანაც საჯაროდ.

პუტინის უარი ლოგიკური ჩანდა. ამერიკაში არჩევნები ახლოვდება და ობამასთვის რაიმე დამთმობის აზრს იგი ვერ ხედავს. მით უფრო, რომ მას ამერიკელი პრეზიდენტი გულზე არ ესაბება და ამიტომ სულაც არ სურს, მეორე ვადის ბოლოსკენ მას რაიმე საჩუქარი გაუკეთოს.

მაგრამ, როცა მთელი მსოფლიო შეგუებული იყო სირიის საკითხის კიდევ ერთ ჩავარდნას, კერძო და ლავროვმა დიდი ოცულების შესვენებიდან რამდენიმე დღეში მოულოდნელად განაცხადეს, რომ შეთანხმება შედეგად რუსეთმა ობამას შეთავაზება მიიღო. შეთავაზების დეტალებიც გაიკვია: ორივე მხარე „ისლამური სახელმწიფოს“ წინააღმდეგ ბრძოლაზე გადაერთვება, ასადი ზომიერ ოპოზიციას დროებით დაუზავდება და ამერიკიდან ოპოზიციას განურჩევლად აღარ დაბრუნდება.

რა მოხდა? რატომ გადაწყვიტა საბოლოოდ პუტინმა ობამას შეთავაზების მიღე-

ბა? ალბათ, იმიტომ, რომ ობამა მიდის და მას, ალბათ, ჰილარი კლინტონი შეცვლის. მასთან მოლაპარაკება კი, ალბათ, უფრო რთული იქნება. ჰილარის არ დაინყებია, რომ პირადად მან განაცხადა რუსეთთან ურთიერთობების გადატვირთვის შესახებ, რომელიც კრახით დასრულდა. მას რუსეთში იმედგაცრუების დიდი გამოცდილება აქვს და მათ აღარ ენდობა.

ჰილარისთან მოლაპარაკება რთული იმიტომაც იქნება, რომ თავის დროზე მან დაამკვიდრა ტერმინი decoupling. ეს გულისხმობს საკითხების განცალკევებას, ანუ, მაგალითად, იგი არ განიხილავს შეთავაზებას, რომელიც გულისხმობს სირიიდან რუსების გასვლას რუსეთისთვის უკრაინის გადაბარების სანაცვლოდ.

მაგრამ რამდენ ხანს იმუშავებს კერი-ლაეროვის შეთანხმება? რამდენად შესაძლებელია მას რუსეთში? და რა მოხდება, თუკი ამერიკის საპრეზიდენტო არჩევნებში ტრამპი გაიმარჯვებს? პუტინი ხომ ტრამპს ელოდება. ამას მოსკოვში უკვე თითქმის აღარ მალავენ და ტრამპის მხარდასაჭერად არა მხოლოდ ჰაკერები, არამედ პროპაგანდისტული მანქანაც ჩართეს. უკვე აგორდა კამპანია, რომ, თუკი ჰილარი გაიმარჯვებს, მას ამერიკასა და რუსეთს შორის ომი მოჰყვება. ეს კი არც რუსეთს უნდა სურდეს, არც ამერიკას და არც არავის მსოფლიოში. გინდათ მშვიდობა? მაშინ აირჩიეთ ტრამპი!

და თუკი ტრამპი მოვა, არაა გამორიცხული, იაპონია-ამერიკის ურთიერთობებიც ისე აირიოს, რომ კურილიის კუნძულების საკითხიც გადაწყდეს ისე, როგორც ამას თავის დროზე ხრუშჩოვი იმედოვნებდა (ტრამპი ხომ სულ იმას გაიძახის, რომ მოკავშირეების დაცვით ამერიკამ თავი ძველებურად აღარ უნდა შეინუხოს). პუტინი, ალბათ, სწორედ ამას იმედოვნებს და აბესთანაც სწორედ მაშინ აპირებს ჩასვლას, როცა ამერიკის ახალი პრეზიდენტი ვინაობა უკვე ცნობილი იქნება.

პუტინი ხომ უფრო დიდხანს იქნება, ვიდრე აბე, ჰილარი თუ ტრამპი...

ცხრილი №5: სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროში გათვალისწინებული

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	84 960	72 600	86 625	75 000	56 250
ხელფასი	42 480	31 860	38 940	42 480	31 860
პრემია	42 480	40 740	4 335	0	0
დანამატი	0	0	4 335	32 520	24 390
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	268 913	250 050	195 690	260 409	153 510
ხელფასი	133 320	127 880	119 720	133 320	78 230
პრემია	135 593	122 170	75 970	127 089	8 390
დანამატი	0	0	0	0	66 890

ცხრილი №6: რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროში გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	84 960	67 904	93 115	71 768	56 250
ხელფასი	42 480	36 044	42 480	40 649	31 860
პრემია	42 480	31 860	7 285	0	0
დანამატი	0	0	43 350	31 119	24 390
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	174 598	220 726	153 142	227 968	153 132
ხელფასი	79 564	104 576	69 724	106 789	70 689
პრემია	95 034	116 150	46 160	17 630	12 585
დანამატი	0	0	37 258	103 549	69 858

ცხრილი №7: იუსტიციის სამინისტროში გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	42 479	89 996	87 500	56 250	56 250
ხელფასი	42 479	42 311	42 480	31 860	31 860
პრემია	0	4 335	12 500	0	0
დანამატი	0	43 350	32 520	24 390	24 390
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	363 449	466 018	253 521	253 521	253 521
ხელფასი	335 638	405 523	238 101	238 101	238 101
პრემია	27 811	60 495	15 420	15 420	15 420
დანამატი	0	0	0	0	0

ცხრილი №8: საგარეო საქმეთა სამინისტროში გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	89 959	88 789	86 230	83 750	56 250
ხელფასი	42 479	42 569	42 480	41 772	31 860
პრემია	47 480	46 220	400	10 000	0
დანამატი	0	0	43 350	31 978	24 390
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	448 623	80 247	424 857	307 480	264 830
ხელფასი	193 383	32 852	181 463	132 065	125 458
პრემია	241 080	36 775	229 510	125 535	13 830
დანამატი	14 160	10 620	13 884	49 880	125 542

ცხრილი №9: სოფლის მეურნეობის სამინისტროში გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	54 229	85 764	85 342	29 521	56 250
ხელფასი	42 479	41 514	39 825	18 681	31 860
პრემია	11 750	44 250	4 335	0	0
დანამატი	0	0	41 182	10 840	24 390
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	163 220	178 628	277 269	216 546	280 719
ხელფასი	105 970	160 706	144 524	135 019	123 865
პრემია	57 250	17 922	132 745	81 527	32 989
დანამატი	0	0	0	54 293	123 865

ცხრილი №10: შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	88 500	95 014	90 165	75 000	53 540
ხელფასი	42 480	41 514	42 480	42 480	31 860
პრემია	46 020	53 500	0	0	0
დანამატი	0	0	47 685	32 520	21 680
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	281 500	341 961	217 984	198 617	137 215
ხელფასი	133 320	121 208	106 864	97 297	65 495
პრემია	148 180	220 753	111 020	54 850	9 160
დანამატი	0	0	0	46 470	62 560

ცხრილი №11: კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროში გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	121 400	102 800	92 042	70 330	62 500
ხელფასი	42 480	43 250	41 997	39 695	35 400
პრემია	78 920	59 550	6 695	0	0
დანამატი	0	0	43 350	30 635	27 100
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	308 250	266 494	192 691	218 044	235 035
ხელფასი	133 320	119 108	93 335	112 895	111 100
პრემია	174 930	147 386	99 356	105 149	12 835
დანამატი	0	0	0	49 463	111 100

ცხრილი №12: გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	77 820	75 777	90 415	77 445	59 790
ხელფასი	42 480	42 517	42 480	43 865	35 400
პრემია	35 340	33 260	4 585	2 710	0
დანამატი	0	0	43 350	30 870	24 390
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	170 642	140 909	152 704	228 655	171 414
ხელფასი	99 452	86 569	87 294	131 303	85 446
პრემია	71 190	54 340	65 410	55 540	1 125
დანამატი	0	0	0	41 812	84 843

მე-12 მხარე

პრემია საჯარო სამსახურის ფინანსური ნახალისების ფორმაა. 2014 წლის 15 ივლისს, საჯარო დაწესებულებებში პრემიის ოდენობის განსაზღვრის შესახებ საქართველოს მთავრობის №499 დადგენილება გამოიცა. ამ დადგენილებით, პრემიის კონკრეტული დეფინიცია ჩამოყალიბდა (რაც მანამდე არ არსებობდა).

აღნიშნულ დოკუმენტში ცვლილება რამდენჯერმე განხორციელდა. საბოლოო ცვლილება დადგენილებაში 2015 წლის 3 აგვისტოს შევიდა. განკარგულების მიხედვით, პრემია საჯარო დაწესებულებაში დასაქმებულ პირზე გაცემული შრომითი გასამრჯელოა, რომელიც მის მიმართ დაკისრებული უფლებამოსილების შედარებით და სანიშნოდ შესრულებისთვის, ხანგრძლივი და კეთილსინდისიერი სამსახურისთვის ან/და განსაკუთრებული სირთულის ან მნიშვნელოვანი დავალების შესრულებისთვის გაიცემა. აღნიშნული კანონით, საქართველოს მთავრობის წევრებისთვის პრემიის გაცემის წესი საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ბრძანებით განისაზღვრება.

დადგენილებაში, ასევე, განვიხილავთ პრემიის გაცემის პერიოდულობა და ოდენობა. საჯარო დაწესებულებებში დასაქმებულ პირზე ერთჯერადად გაცემული პრემიის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დასაქმებულის თანამდებობრივ სარგოს, რომელიც კვარტალში ერთხელ შეიძლება გაიცეს (მაგრამ არა უმეტეს წელიწადში სამჯერ). ამ წესიდან გამონაკლისის დაშვება საჯარო დაწესებულებების ხელმძღვანელი თანამდებობის პირის მოტივირებული შუამდგომლობითაა დასაშვები.

იმის გასარკვევად, რა ოდენობის პრემიები და დანამატები გაიცა მინისტრებსა და მინისტრის მოადგილეებზე 2011 წლიდან 2015 წლის (ცხრა თვის მონაცემებით) ჩათვლით, ჩვენ სამინისტროებს მივმართეთ.

აღსანიშნავია, რომ შესაბამისი ინფორმაცია (2012 წლიდან დღემდე) იუსტიციის სამინისტროს თავის ოფიციალურ ვებგვერდზე აქვს განთავსებული. ხოლო ჩვენს მიმართვაზე პასუხი შინაგან საქმეთა სამინისტროდან, ეკონომიკის სამინისტროდან და განათლების სამინისტროდან დღემდე არ მიგვიღია. განათლების სამინისტროს ინფორმაციით, გამოთხოვილი საჯარო ინფორმაცია ორ თვეზე მეტია მზადების პროცესშია.

იმისთვის, რომ ერთმანეთისთვის შეგვედარებინა, რა მოცულობის შრომის ანაზღაურება გაიცა 2011-2012 წლებში და როგორი იყო ეს მაჩვენებელი 2013-2014 წლებში, მონაცემები წლების მიხედვით დაგავსეთ. მონაცემების შესადარებლად 13 სამინისტროს ავიღეთ (იხ. ცხრილები). 2011-2012 წლებში ამ სამინისტროებში მინისტრებსა და მინისტრის მოადგილეებზე გაცემული შრომის ანაზღაურების მაჩვენებელი, ჯამში, 9 225 366 ლარი იყო. 2013-2014 წელს ამ მაჩვენებელმა 8 218 463 ლარი შეადგინა, რაც 2011-2012 წლის მონაცემებზე 10%-ით ნაკლებია.

რაც შეეხება კონკრეტულად მინისტრებზე გაცემულ შრომის ანაზღაურებას, 2011-2012 წლებში ეს მაჩვენებელი 2 091 086 ლარი იყო, ხოლო 2013-2014 წლებში მინისტრების შრომის ანაზღაურება 4%-ით შემცირდა და 1 997 896 ლარი შეადგინა.

ჩვენ, ასევე, გადავამოწმეთ, გაიზარდა თუ არა პრემიებისა და დანამატების მოცულობა 2011 წლის შემდეგ. ამისთვის 11 სამინისტროს მონაცემები განვიხილეთ (ენერჯეტიკის სამინისტროდან და იუსტიციის სამინისტროდან სრულყოფილი ინფორმაცია თითოეულ წელს გაცემული პრემიებისა და დანამატების მოცულობაზე არ გვქონდა). ჯამში, 2011-2012 წლებში ეს მაჩვენებელი 4 473 891 ლარი იყო, 2013-2014 წლებში კი — 3 873 245 ლარი, რაც 2011-2012 წლის მონაცემებზე 12%-ით ნაკლებია.

მოძიებული ინფორმაციის მიხედვით, 2011 წლიდან 2014 წლის ჩათვლით, მინისტრებსა და მინისტრების მოადგილეებზე გაცემული შრომის ანაზღაურება, ასევე, პრემიები და დანამატები ყოველწლიურად მცირდება. თუ ბოლო ოთხი წლის მონაცემებს ავიღებთ, 2013-2014 წლებში მინისტრებსა და მინისტრის მოადგილეებზე გაცემული პრემიებისა და დანამატების მოცულობა, 2011-2012 წელთან შედარებით, შემცირებულია. შესაბამისად, იმის თქმა, რომ ამ ხელისუფლების პირობებში მინისტრებისა და მინისტრის მოადგილეების პრემიები და დანამატები გაიზარდა (ჯამში), არასწორია.

თუმცა, მიუხედავად იმისა, რომ პრემიების გაცემის წესი და ოდენობა გარკვეულწილად დარეგულირებულია ითვლება, დღემდე არ არის მოწინააღმდეგეული დანამატის გაცემის შესაბამისობა არსებულ კანონთან, ასევე, არ არის განსაზღვრული დანამატის ზედა ზღვარი მინისტრის აპარატის თანამდებობის პირებისთვის (გარდა მინისტრისა).

ზემოაღნიშნული მონაცემებიდანაც ჩანს, რომ სამინისტროებში დანამატების გაცემას სისტემატური ხასიათი აქვს და იმის გარდა, რომ დანამატებმა, ფაქტობრივად, პრემიები ჩაანაცვლა, მათი გაცემა კანონით დადგენილ შინაარსს არ პასუხობს. კერძოდ, ბუნებრივია, არ შეიძლება წინასწარ იცოდეს, რა მოცულობის სამუშაოს შესრულებისა და მოუწევს ამა თუ იმ თანამდებობის პირს (მათ შორის მინისტრებსაც, რომელთა შემთხვევაში დანამატების ზედა ზღვარი დადგენილია).

მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს მიერ მოყვანილი მონაცემები სხვა რეალობას ასახავს, როგორც მმართველი გუნდის, ისე სხვა ოპოზიციური პარტიების ერთ-ერთ წამყვან საარჩევნო დაპირებად შემცირებული ბიუროკრატიული ხარჯები რჩება.

ანი ნაღირაშვილი

ცხრილი №13: ენერჯეტიკის სამინისტროში გათვალისწინებული შრომის ანაზღაურება (ლარი)

წელი	2011	2012	2013	2014	2015
მინისტრი (ჯამი)	95 128	103 543	90 165	75 000	56 250
ხელფასი					
პრემია					
დანამატი					
მინისტრის მოადგილეები (ჯამი)	427 460	407 358	280 663	305 440	220 580
ხელფასი					
პრემია					
დანამატი					

გორის №42 საარჩევნო ოლქი

მ-11 გვარდიანი

ჩვენი ეკონომიკური პროგრამა არის საუკეთესო და ამას ოპონენტებიც აღიარებენ. ჩვენ ვთავაზობთ 250-ლარიან პენსიას. გარდა ამისა, ყველაზე დიდი პრობლემა დღეს ჩვენს რაიონში არის სოციალურად დაუცველები. ადამიანებს აძლევენ სოციალურად დაუცველის სტატუსს არჩევნებამდე, რომ ისინი თავის მომხრეებად მოიხარონ და ჩაივლინოს თუ არა არჩევნები, აცლიან ამ დახმარებას და ისინი ვერ ერკვევიან — რატომ. გარდა ამისა, ეს სოციალური პაკეტი ითვალისწინებს, რომ ის, ვინც ამ დახმარებას იღებს, არ უნდა იყოს დასაქმებული. ჩვენი პოლიტიკური გუნდი სთავაზობს ასეთ რამეს, რომ ადამიანებს, ვისაც ეს დახმარება სჭირდებათ, ის დაენიშნებათ სრული ოთხი წლის გარანტიით. ამ ოთხი წლის მანძილზე ისინი შესაძლოა, დასაქმდნენ, გაუჩნდეთ შემოსავალი და ამით მათ ეძლევათ საშუალება, რომ ამ ოთხი წლის შემდეგ ღარიბები და ლატაკები აღარ იყვნენ.

გორის რაიონის სოფლებში მთავარი პრობლემაა ბაზარი და პროდუქტის რეალიზაცია. აქაც შემუშავებულია პაკეტი. უნდა შეიქმნას ჩასაბარებელი მცირე ზომის პუნქტები, რომელსაც ერქმევა „ქართული ბრენდი“, შეიქმნენ საბაზრო ღირებულებით პროდუქციას და სწორედ ეს სამსახური იქნება შემდეგ პასუხისმგებელი, ის პროდუქტი ევროპაში წავა თუ სად წავა.

სოსო ვახტანგაშვილი: ჩემი მთავარი წინასაარჩევნო დაპირებაა, გამოცხადდეს საარჩევნო ოლქის უმეტესი ტერიტორია განსაკუთრებული მზრუნველობის დროებით ზონად.

კითხვა: რომელი კანონების ინიცირებას გეგმავთ პარლამენტში თქვენს საარჩევნო ოლქთან დაკავშირებით?

თამარ სუბულუარი: მე, როგორც სპორტსმენი, ვფიქრობ, რომ ისეთი საკანონმდებლო ინიციატივები დადავებო პარლამენტში, რომლებიც სპორტის განვითარებას შეუწყობს ხელს; იყოს გამარტივებული ბიზნესი ამ მხრივ, რომ აშენდეს სპორტული დარბაზები, სპორტული მოედნები და ახალგაზრდობას ჰქონდეს განვითარების მეტი შესაძლებლობა. კონკრეტულ კანონპროექტზე არ მიფიქრია, თუმცა, სწორედ ამ მიმართულებით ვიმუშავებ.

ბადრი ბასიშვილი: ვიმუშავებდი, მაგალითად, მცირე მენარმეების საქმიანობისთვის ხელშემწყობ კანონზე. მათ უნდა ჰქონდეთ მეტი შესაძლებლობა, მეტი თავისუფლება, რომ გააფართოონ ბიზნესი და მოსახლეობაც დაასაქმონ.

ვფიქრობ, უნდა შემცირდეს საშემოსავლო გადასახადი, უნდა გაუქმდეს ფინანსური პოლიცია, უნდა აიკრძალოს ეკონომიკურ დანაშაულზე წინასწარი დაპატიმრება, მაგალითად, მცირე გადაცდომებზე.

„საზღვრისპირა“ სოფლებისთვის უნდა შეიქმნას სპეციფიკური კანონი, „მთის კანონი“ მსგავსად, რომელიც ამ ადამიანებს ოდნავ მაინც შეუმსუბუქებს ცხოვრებას.

ვფიქრობ, სამართალდამცავ სისტემაშიც არის გარკვეული ხარვეზები. კონკრეტულად არ მიფიქრია, მაგრამ კანონპროექტის შემუშავებას ამ მიმართულებითაც ვგეგმავ, აუცილებელია არსებულზე მეტად ლიბერალური კანონების მიღება.

ჯაბა იმერლიშვილი: წინასწარ არ მაქვს კანონპროექტი მოფიქრებული, თუმცა პროდუქციის რეალიზაციასთან და იმპორტირებული პროდუქციის ადგილზე წარმოებული ჩანაცვლებასთან დაკავშირებით, შესაძლოა, საკანონმდებლო ცვლილებები განხორციელდეს.

გიორგი მჭედლიძე: ეს ეხება სასოფლო-სამეურნეო სფეროს, მაგრამ ამჟამად საიდუმლოდ დავტოვებ.

მედა აბაშიძე: დიდი სურვილი მაქვს, რომ პარლამენტში შევიტანო ისეთი კანონი, რომ თითოეულ ოჯახს სოფლებში ეუკუთვნოდეს სოციალური დახმარება. იქ ყველა დასახმარებელია, ქულები არ არის საჭირო.

გარდა ამისა, ძალიან მომწონს სხვადასხვა ქვეყნის გამოცდილებები იმასთან დაკავშირებით, რომ კონფლიქტურ რეგიონებში არის ბევრი შეღავათი, ინსტიტუტები იხსნება და ქვეყნის მასშტაბით, იქ აბარებენ ბავშვები, იციან, რომ იქ სწავლა უფასოა. გადასახადები მათ საერთოდ არ ეხებათ. რაც, ვთქვათ, ქალაქში ღირს ერთი ლარი, იმ ადგილებში შეიძლება ათი თეთრი ღირდეს. აი, ამ ინიციატივას შევიტანდი.

სოსო ვახტანგაშვილი: განსაკუთრებული მზრუნველობის დროებითი ზონების შექმნის შესახებ.

კითხვა: რას ფიქრობთ მაჟორიტარული სისტემის გაუქმების იდეაზე? უნდა გაუქმდეს თუ არა და რატომ?

თამარ სუბულუარი: „ქართული ოცნება“, მთლიანი გუნდი თუ გადაწყვეტს, რომ მაჟორიტარული სისტემა უნდა შეიცვალოს, აუცილებლად მხარს დავუჭერ. ვერც მის გაუქმებაში ვხედავ პრობლემას და ვერც იმაში, რომ ისევე დარჩეს ეს სისტემა.

ბადრი ბასიშვილი: აუცილებლად უნდა გაუქმდეს და ამაზე ჩვენ ხელმოწერებსაც ვაგროვებდით. პირადად ჩემთვის არჩევნების ჩატარება რეგიონულ-პროპორციული სიით ბევრად მისაღებია. რეგიონს ეყოლება თავისი წარმომადგენლობა და ამავდროულად პროპორციული სიაც. თუმცა, პირდაპირ პროპორციულ სისტემაზე გადასვლაც ბევრად უკეთესია.

ჯაბა იმერლიშვილი: ვთქვათ, გაუქმდა. პარტიულ სიაში ვინც არის — ავირჩიეთ ყველა თბილისელი. ის თბილისელი საერთოდ არ ჩავა რაიონებში და არ დაინტერესდება. პარლამენტარებს ისედაც სჭირთ ეს სენი — ერთი აირჩიონ და იმ დღის შემდეგ ხალხს საერთოდ აღარ ხვდებიან. ამიტომ მაჟორიტარული სისტემის გაუქმებას არ ვემხრობი.

გიორგი მჭედლიძე: თუკი დამაჯერებელი არგუმენტებით დამიმტკიცებენ, რომ უნდა გაუქმდეს, რატომაც არა? მაჟორიტარული სისტემა კარგი და მისაღებია, მაგრამ არა ამ პარლამენტში, რაც ჩვენ ახლა გვაქვს, რადგან იქ მაჟორიტარები ტყუილად სხედან.

მედა აბაშიძე: უნდა გაუქმდეს. დიდ ფუნქციას ის არ ასრულებს. თქვენ ვერ ნახავთ ამომრჩევლებს, რომელიც, მაგალითად, პაატა ბურჭულაძის პარტიას აძლევს ხმას და მაჟორიტარს — სხვა პარტიიდან. ერთმანეთზეა მიბმული. შეიძლება ასეც უნდა იყოს, მაგრამ უფრო სასურველი იქნება, რომ სხვადასხვა გუნდები შეიქმნას, გუნდებიდან შევიდნენ ადამიანები და პასუხისმგებლობაც მეტია ამ დროს.

სოსო ვახტანგაშვილი: უნდა გაუქმდეს, რადგან თვითმმართველობის სისტემამ შეითავსა მაჟორიტარი დეპუტატის ფუნქციები.

კითხვა: უჭერთ თუ არა მხარს, რომ პარლამენტმა საქმიანობა ქუთაისში განაგრძოს?

თამარ სუბულუარი: დღევანდელი პარლამენტი უფრო ეფექტურად იმუშავებდა, თბილისში რომ ყოფილიყო და არა ქუთაისში. ვფიქრობ, აღმასრულებელი ხელისუფლება და საკანონმდებლო ორგანო ერთმანეთთან ძალიან ახლოს უნდა იყვნენ.

ბადრი ბასიშვილი: პარლამენტი ქუთაისში უნდა იყოს, იმიტომ, რომ ჩვენი პროექტი იყო, ყველაფერი ერთ ადგილას — თბილისში არ უნდა ყოფილიყო მიყრილი.

ზოგს არგუმენტად მოჰყავს, რომ სახელმწიფოს ძვირი უფდება პარლამენტის ქუთაისში ფუნქციონირება, მაგრამ მოდი ასე ვთქვათ — აჭარლები და მეგრელები თბილისში რომ უნდა ჩამოვიდნენ, იგივე არ არის? იმათაც ხომ ხარჯი უფლებოდათ აქ ჩამოსვლა. ქირის ფულს თბილისშიც ვუხდიდით პარლამენტარებს და ახლაც უხდიან ქუთაისში. ამიტომ თბილისელები ვინც იქნებიან, კეთილინებონ და ჩავიდნენ ქუთაისში.

ჯაბა იმერლიშვილი: ქუთაისში უნდა დარჩეს. არ ვიცი, რამდენია მისი დღევანდელი ხარჯი, რამდენად ძვირი უფდება სახელმწიფოს, მაგრამ ამ ეტაპზე, ვფიქრობ, ჯობია, ქუთაისში დარჩეს.

გიორგი მჭედლიძე: არა. თავის დროზეც ტყუილად დახარჯეს ფული, რომ ააშენეს ეს შენობა. ახლაც ტყუილად იხარჯება მგ ზავრობის, საცხოვრებელი ადგილების ფული. თუ უნდათ რეგიონის განვითარება, იმერეთში ნუ-მისა და შინდის ბალები გააშენონ და განავითარებენ.

მედა აბაშიძე: ზოგადად, ამ შუშის შენობების მომხრე არ ვარ, როგორც პიროვნებას, არ მხიბლავს ჩახურული სივრცე. თბილისი — ეს ისეთი მდებარეობაა, რომ შესაძლოა, უფრო მოსახერხებელი იყოს.

ახლა, ალბათ, გაჭირდება იმაზე ფიქრი, სად უნდა იყოს. მაგრამ თავის დროზე შესაძლებელია, სხვა რალაციით დატვირთულიყო ქუთაისი და რა თანხებიც მაგ პარლამენტის აშენებაში დაიხარჯა, შესაძლებელი იქნებოდა ქუთაისში ერთი დიდი სანარმოს აშენება, სადაც ხალხი დასაქმდებოდა და უფრო მეტ სარგებელს მოუტანდა ხალხს, ვიდრე იქ გადახვენილი დეპუტატები.

სოსო ვახტანგაშვილი: ამ ეტაპზე — არა.

კითხვა: იმ შემთხვევაში, თუ თქვენ გახდებით პარლამენტის წევრი, რა ინტენსივობით და როგორ გააგრძელებთ ამომრჩევლებთან კომუნიკაციას?

თამარ სუბულუარი: მე მათთან კონტაქტის განწყვეტას არ ვაპირებ. დღეს მოსახლეობა ძალიან გულნატკენია, რომ ხელისუფლების წარმომადგენლებსგან ყურადღება არ აქვთ, ამიტომ ყოველ თავისუფალ დროს, როცა საპარლამენტო სესიები არ იქნება, მოსახლეობასთან შეხვედრას დავუთმობ. კვირაში რამდენიმე სოფელს გამოვყოფ, სადაც ჩავალ და პირადად შევხვდები მოსახლეობას.

ბადრი ბასიშვილი: ჩვენი ხელისუფლების მთავარი პრობლემა ის იყო, რომ ბოლო პერიოდში ხალხს ძალიან დავცილდით. არადა მოსახლეობასთან მეტი კომუნიკაცია საჭირო იმისთვის, რომ ქვეყანა წარმატებით განვითარდეს. მას შემდეგ, რაც წინასაარჩევნოდ ყოველდღიურად ვხვდები მოსახლეობას, უფრო უკეთ ვეცნობი, რა პრობლემები აწუხებთ და გამორიცხულია, გამარჯვების შემდეგ მათთან ეს კომუნიკაცია შეწყვიტო, თვეში ერთხელ მაინც არ ჩავიდე მოსახლეობასთან, პირადად შევხვდე და არა კაბინეტში.

ჯაბა იმერლიშვილი: შაბათ-კვირას პარლამენტში არავინ არ არის. სწორედ ამ დღეებს გამოვიყენებ მოსახლეობასთან ხშირი კონტაქტისთვის. ადგილზე შევხვდები მათ. სამწუხაროდ, ამას დღეს არც ერთი პარლამენტარი არ აკეთებს.

გიორგი მჭედლიძე: პარლამენტში, ალბათ, დამინყებენ ძეხნას, იმიტომ, რომ სულ სოფლებში ვიქნები. ვისაც ჩემი ნახვისა და იმ ცოდნის გაზიარების სურვილი გაუჩნდება, რაც მე გამაჩნია სოფლის მეურნეობაში, პირადად ვეახლები მათ.

მედა აბაშიძე: ჩემი არჩევის შემთხვევაში ვაპირებ, თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებით, ეს არის „ფეისბუქი“, წვდომა ჰქონდეთ ჩემთან. სადაც მივდივარ, ჩემს ამომრჩევლებს პირველს ამას ვეუბნები — გაქვთ ინტერნეტი? და ისინი მემატებთან „ფეისბუქზე“ და მწერენ. როდესაც არ მცალია, ჩემი თანამშრომელი ქალი ზის და ყველა მათგანს პასუხს ვცემთ.

ვაპირებ, მქონდეს თვეში მინიმუმ ორი შეხვედრა თითო სოფელში. ჩვენ უნდა შევქმნათ ახალი პოლიტიკა, ახალი სახე. აი, თუნდაც ჩემს ჩაცმულობას უყურეთ, როგორ მივდივარ ადამიანებთან — არანაირი მაკიაჟი, არანაირი ჯინჯილი. პირიქით, მინდა ხალხს ვაგრძობინო, რომ მეც მათნაირად ვცხოვრობ, მეც მათნაირი პრობლემები მაქვს.

ყველას ექნება ჩემი მობილური ტელეფონი. ჩემი ოჯახი აქ არის, ჩვენ არსად არ მივდივართ. ჩემამდე ყველა მოვა.

სოსო ვახტანგაშვილი: კომუნიკაციას განვახორციელებ მაჟორიტარი დეპუტატის ბიუროს მეშვეობით, ასევე, პირდაპირი კომუნიკაციის გზით.

კითხვა: აპირებთ თუ არა პარლამენტში საქართველოს ევროატლანტიკური საგარეო კურსის მხარდაჭერას? თქვენი აზრით, რა პოლიტიკა უნდა გაატაროს საქართველომ რუსეთთან და ოკუპირებულ ტერიტორიებთან დაკავშირებით? უნდა შეიცვალოს თუ არა რაიმე ამ პოლიტიკაში?

თამარ სუბულუარი: ჩვენს ქვეყანას უკვე ადებული აქვს დასავლური, ევროატლანტიკური კურსი და შესაბამისად, აღარც უნდა გადავუხვიოთ ამ მიმართულებიდან. რაც შეეხება რუსეთთან ურთიერთობას, ვფიქრობ, ის პოლიტიკა, რომელსაც ჩვენი ხელისუფლება ატარებს რუსეთის მიმართ, კვლავ უნდა გაგრძელდეს. თუმცა, ტერიტორიების დაკარგვის ფონზე რაიმე დათმობაც მიუღებელია.

ბადრი ბასიშვილი: ჩვენ ვართ ერთადერთი პარტია, რომელიც ამას ღიად აფიქსირებს. ჩვენს პარტიაში ასეთი ადამიანი არც მეგულება, რომელიც ქვეყნის კურსზე საპირისპიროს ფიქრობს.

რაც შეეხება რუსეთთან ურთიერთობას, რა თქმა უნდა, კომუნიკაცია უნდა გვქონდეს, მაგრამ როდესაც ჩვენ ვრჩებით რუსეთთან ერთიერთად, ყოველთვის წამებთან სიტუაციაში ვართ. ვფიქრობ, რუსეთთან უნდა გაგრძელდეს საუბარი, მაგრამ უნდა გაგრძელდეს სხვადასხვა ფორმატში, რომელშიც იქნებიან ჩართული ჩვენი დასავლელი პარტნიორები.

ჯაბა იმერლიშვილი: პარლამენტში აუცილებლად დავუჭერ მხარს საქართველოს ევროატლანტიკურ კურსს, რადგან ეს ქვეყნის განვითარებისთვის აუცილებელია. რაც შეეხება რუსეთს, აუცილებელია ორმხრივი მოლაპარაკებები. კომუნიკაცია უნდა მოხდეს ორმხრივი ფორმატით, რადგან მესამე პირის შუამავლობით საუბარი აზრი არ აქვს.

გიორგი მჭედლიძე: ევროატლანტიკური კურსი ძალიან კარგია და მე აუცილებლად მხარს დავუჭერ. მაგრამ აუცილებელია იმაზე ფიქრი, რა შედეგი ექნება ამ ყველაფერს. ეს კურსი რომ ავიღოთ, ამისთვის მზად უნდა ვიყოთ. მაგალითად, მაჩვენეთ ერთი პროდუქცია, რომელიც მზად არის ევროპის ბაზარზე გასაცანად.

რაც შეეხება ტერიტორიების დაბრუნებას, აუცილებელია, გავაძლიეროთ ოკუპირებული ტერიტორიების მოსაზღვრე სოფლების მეურნეობა, რომ იქითა მხარეს დავანახოთ, რომ ჩვენთან ძლიერი ეკონომიკაა. მე მილაპარაკია ოსეთთან და ისინი სულ ამბობენ, — რას გვთავაზობთ თქვენ? ამიტომ ეს აუცილებელია.

რაც შეეხება რუსეთთან ურთიერთობის დალაგებას, არის შეხვედრები შენევისა, აბაშიძე-კარასინისა, მაგრამ უშედეგოდ. გინახავთ ვინმე პოლიტიკოსი, რომელიც ამბობდეს, რომ რუსეთი კონკრეტულად ამას ითხოვს ჩვენი ტერიტორიების დაბრუნების სანაცვლოდ? მათ არც კი იციან, რაზეა საუბარი. ამიტომ პოლიტიკაა შესაცვლელი.

მედა აბაშიძე: რასაკვირველია, მიმანჩია, რომ ევროპული ინტეგრაცია მთავარი. ევროპაში ვხვდავ იმას, რომ ახალგაზრდობა წავა, მიიღებს განათლებას, თამამად დაბრუნდება თავის ქვეყანაში, ეცოდინება, რომ უკან წასვლის შანსი ექნება.

მერე ის ყბადაღებული რუსული ბაზარი... არანაკლებ დიდი ევროპული ბაზარი, ევროპასთან ურთიერთობა ჩვენთვის შემოსავლიანიც იქნება, მაგრამ არამც და არამც რუსეთთან ომის ხარჯზე. უნდა გამოინახოს პოლიტიკოსების მხრიდან ისეთი ენა, რომ დალაგდეს ურთიერთობა რუსეთთან. უნდა გაიხსნას საზღვარი, ისე კი არა, დღეს რომ რუსები შემოდიან და ჩვენ გავდივართ.

იმის კეთებამ, რასაც დღეს ჩვენ ხშირად ვეფურობთ და მანამდე ვუყურებდით, — ცინიკურ დამოკიდებულებას რუსეთისადმი და მისი პრეზიდენტისადმი, — რაც მოგვიტანა, ხომ ნახეთ. არანაირი ომი და არანაირი სხვისი შეილების სისხლი. უნდა დასხდნენ პოლიტიკოსები და ერთხელ და სამუდამოდ გადაწყვიტონ, რომ აფხაზეთი და სამაჩაბლო ქართულია — ეს უნდა იყოს ბოლომდე დაცული და ამას ვფიქრობ, რუსიც ხვდება უკვე.

სოსო ვახტანგაშვილი: მტკიცედ ვაპირებ საქართველოს პარლამენტში ევროატლანტიკური საგარეო კურსის მხარდაჭერას. ასევე, მიმანჩია, რომ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მაცხოვრებელ საქართველოს მოქალაქეებთან უნდა დამყარდეს უფრო მჭიდრო პირდაპირი კომუნიკაცია.

ნილო გიზნიკი, ილზა ელვაძიძე

გადაწყვეტილება დასწრებაზე?

უზენაესმა სასამართლომ ბელაგომიანის სასასაციო საჩივარი დასაშვებად ცნო

თუმცა, სასამართლო საქმეზე ზეპირი მოსმენის გარეშე იმსჯელებს, რამაც „რუსთავი 2“-ის წარმომადგენელთა უკმაყოფილება გამოიწვია. ადვოკატები სასამართლოში შუამდგომლობის დაყენებასა და საქმეზე ზეპირი განხილვის დანიშვნის მოთხოვნას გეგმავენ და იმედოვნებენ, რომ სასამართლო გაითვალისწინებს საქმეზე არსებულ მაღალ საზოგადოებრივ ინტერესს და „რუსთავი 2“-ის წარმომადგენლებს საკუთარი არგუმენტების წარმოდგენისა და სამართლიანი სასამართლოს უფლებით სრულყოფილად სარგებლობის საშუალებას მისცემს.

ჩვენს საქმეში არსებობს მთელი რიგი გარემოებები, მათ შორის ფაქტობრივი გარემოებები, რომლებიც არასწორად შეისწავლეს ქვედა ინსტანციებმა, ასევე, სამართლებრივი შეფასების საკითხები, რომელთა სრული შესწავლის შესაძლებლობა უზენაეს სასამართლოს არ ექნება, თუკი არ იქნება უზრუნველყოფილი მხარეთათვის საქმის განხილვაში მონაწილეობის შესაძლებლობა, — განაცხადა „რუსთავი 2“-ის ინტერესების დამცველმა დიმიტრი ძაგნიძემ. როგორ შეიძლება განვითარდეს მოვლენები უზენაეს სასამართლოში, რა არსებით გავლენას იქონიებს საქმეზე ირაკლი ოქრუაშვილის მიერ რამდენიმე დღის წინ გამოქვეყნებული დოკუმენტი და რა მნიშვნელობა აქვს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ „რუსთავი 2“-ის სარჩელზე გადაწყვეტილების დროულად მიღებას? ამის გარკვევას „ფაქტ-მეტრი“ მხარეთა წარმომადგენლებთან შეეცადა.

განხილვა უზენაესში

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის თანახმად, უზენაეს სასამართლოს საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მისაღებად წინ უნდა იქნას, თუმცა, ქვედა ინსტანციებში საქმის ფორსირებულად განხილვის გამოცდილებიდან გამომდინარე, საქმის დაჩქარებულად წარმართვა არც ბოლო ინსტანციებშია გამორიცხებული. სწორედ ამას გვამახვილებს ყურადღება „რუსთავი 2“-ის გენერალურმა დირექტორმა და სასამართლოს საქმის მშვიდად და აუჩქარებლად განხილვისკენ მოუწოდა.

„მოვუწოდებ და ვთხოვ სასამართლოს ამ შემადგენლობას, რომ ძალიან ნუ იჩქარებს, როგორც ეს წინა ინსტანციის სასამართლოებმა გააკეთეს. კიდევ რამდენიმე თვე არის ამ საქმის განხილვისთვის და მოგვეცეს შესაძლებლობა, მოვიკრიბოთ ძალეები და რაც მთავარია, წარმოვაჩინოთ პოზიციები უფრო სრულად, ზეპირი მოსმენის ფარგლებში“, — განაცხადა ნიკა გვარამიამ.

ასევე, უცნობია, მოესწრება თუ არა უზენაესი სასამართლოს მიერ საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც იმ ნორმათა კონსტიტუციურობას შეეხება, რომლებიც ქვედა ინსტანციების მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილებების მთავარ საფუძველს წარმოადგენს. შესაბამისად, საკონსტიტუციო სარჩელის დაკმაყოფილების შემთხვევაში არსებობს მაღალი ალბათობა იმისა, რომ უზენაეს სასამართლოშიც სწორედ „რუსთავი 2“-ის სასარგებლოდ გადაწყვეტის დასაშვებად განიხილოს.

„საკონსტიტუციო სასამართლომ თუ დააკმაყოფილა მათი მოთხოვნა და ბათილად ცნო ის ნორმები, რომლებზეც უზენაესმა სასამართლომ უნდა დააფუძნოს მსჯელობა, რასაკვირველია, საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას მიმდინარე დავაზე გავლენა ექნება“, — განაცხადა ჩვენთან საუბრისას ქიბარ ხალვაშის ინტერესების დამცველმა პაატა სალიამ.

„რუსთავი 2“-ის წარმომადგენლების მოსაზრებით კი, საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება მნიშვნელოვანია საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისთვის, რადგან ამით იმ ნორმების კონსტიტუციურ-სამართლებრივი განმარტება მოხდება, რომლითაც უზენაესმა სასამართლომ უნდა იხელმძღვანელოს. თუმცა, უზენაესი სასამართლოს არსებული პრაქტიკაც კი საკმარისია იმისთვის, რომ დავა „რუსთავი 2“-ის სასარგებლოდ გადაწყვეტის, — განაცხადა დიმიტრი ძაგნიძემ.

კერძოდ, საქმე ეხება „რუსთავი 2“-ის საქმის განმხილველი კოლეგიის მიერ მის-

ბოლო ერთი წლის ყველაზე რეზონანსული საქმე აქტიურ ფაზაში შევიდა. 9 სექტემბერს, 19:00 საათზე, უზენაესი სასამართლოს ვებგვერდზე „რუსთავი 2“-ის საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შესახებ მიღებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი გამოქვეყნდა. განჩინებიდან ირკვევა, რომ სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიამ, „რუსთავი 2“-ის საკასაციო საჩივარი დასაშვებად ცნო. შესაბამისად, საქმის არსებით განხილვას ახლა უკვე უზენაესი სასამართლო გააგრძელებს.

ნიკა გვარამია: „მოვუწოდებ და ვთხოვ სასამართლოს ამ შემადგენლობას, რომ ძალიან ნუ იჩქარებს, როგორც ეს წინა ინსტანციის სასამართლოებმა გააკეთეს“

პაატა სალია: „რიცხვი „7 მილიონი“ და „ინტელექტუალური საკუთრება“ თვალში მომხვდა, რადგან ჩვენი დავაც ინტელექტუალურ დავას ეხებოდა თავიდან და სწორედ 7 მილიონად არის შეფასებული წილები მაშინდელი მდგომარეობით, როცა ქიბარ ხალვაშს დაათმობინეს“

ში მიღებულ გადაწყვეტილებას, სადაც სასამართლომ დაადგინა, რომ ხელშეკრულების ბათილობისთვის მხოლოდ ფასის დისპროპორციულობა არ არის საკმარისი. გარიგების ბათილად მისაჩვენებელია აუცილებელია სუბიექტური მხარის არსებობაც. კერძოდ, აუცილებელია დადგინდეს, რომ გარიგება დადებულია მხოლოდ იმის წყალობით, რომ ხელშეკრულების ერთ-ერთმა მხარემ ბოროტად გამოიყენა თავისი საბაზრო ძალაუფლება ან ისარგებლა კონტრაპენტის მიძიმე მდგომარეობით ან გულუბრყვილობით. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნულ საქმეში სასამართლომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება გააუქმა და საქმე ხელახლა განხილვის მიზნით იმავე სასამართლოს დაუბრუნა.

საინტერესოა, განვითარდება თუ არა „რუსთავი 2“-ის საქმეშიც იგივე სცენარი, რაც ზემოხსენებულ საქმეში, კერძოდ, დაუბრუნდება თუ არა საქმე ისევ სააპელაციო სასამართლოს განსახილველად. დიმიტრი ძაგნიძის განცხადებით, თუ მათ მიეცემათ სამართლიანი სასამართლოს უფლებით სარგებლობის საშუალება, მაშინ ნებისმიერი ფორმატი, იქნება ეს საქმის სააპელაციო სასამართლოსთვის დაბრუნება თუ უზენაესი სასამართლოს მიერ განხილვა, მისაღებია.

„თუ ეს იქნება რეალურ შეჯიბრებითობის პრინციპზე დაფუძნებული პროცესი, დარწმუნებული ვართ, რომ ჩვენი მოთხოვნები დაკმაყოფილდება“, — განაცხადა ძაგნიძემ.

თუმცა, ჩვენთან საუბარში მან, ასევე, აღნიშნა, რომ ქვედა ინსტანციის სასამართლოებს არანაირი რელევანტური ფაქტები არ დაუდგენია და რაც დადგინდა, ისიც კანონდარღვევით მოხდა. საქმეში კი ახალი მტკიცებულება გამოჩნდა, რომელიც ხელისუფლებაზე განაწყენებულმა ირაკლი ოქრუაშვილმა ერთი კვირის წინ გამოაქვეყნა.

დოკუმენტი, რომელიც შესაქლოა ყველაფერს ცვლის

საქმე ეხება ქიბარ ხალვაშსა და ირაკ-

ლი ოქრუაშვილს შორის 2010 წელს გაფორმებულ შეთანხმებას, სადაც ქიბარ ხალვაშმა „რუსთავი 2“-ის წილების ნომინალურ მესაკუთრედ არის მოხსენიებული, რეალურ მესაკუთრეს კი ირაკლი ოქრუაშვილი წარმოადგენს.

დოკუმენტის თანახმად, „რუსთავი 2“-თან დაკავშირებულ ნებისმიერ საკითხზე, ირაკლი ოქრუაშვილთან შეთანხმების გარეშე მოქმედების შემთხვევაში, ქიბარ ხალვაშს, კომპენსაციის სახით, 7 მილიონი ამერიკული დოლარის გადახდა დაეკისრება.

აღნიშნული დოკუმენტის ავთენტურობას არ ადასტურებს ქიბარ ხალვაში. ოქრუაშვილის განცხადებით კი, ხელმოწერების ნამდვილობა კვალიფიციური ექსპერტების მიერ, პარიზში ჩატარებულმა საექსპერტო კვლევებმა დაადასტურა, რომელსაც მალე საჯაროს გახდის.

აღნიშნული კვლევების კვალიფიციურობაზე ეჭვებს გამოთქვამს ქიბარ ხალვაშის ადვოკატი.

„საინტერესოა, რას შეადარა იმ „როლს-როისმა“ ეს დოკუმენტები. შეიძლება ისიც გაყალბებულ ხელმოწერებს შეადარა“, — განაცხადა ჩვენთან საუბრისას პაატა სალიამ.

მისი განცხადებით, დოკუმენტში მრავალი უზუსტობაა, რაც გვაფიქრებინებს, რომ ის „რუსთავი 2“-ის საქმის დაწყების შემდეგ კონკრეტული მიზნით შეიქმნა.

„რიცხვი „7 მილიონი“ და „ინტელექტუალური საკუთრება“ თვალში მომხვდა, რადგან ჩვენი დავაც ინტელექტუალურ დავას ეხებოდა თავიდან და სწორედ 7 მილიონად არის შეფასებული წილები მაშინდელი მდგომარეობით, როცა ქიბარ ხალვაშს დაათმობინეს“, — განაცხადა სალიამ.

მისი თქმით, ასევე, ეჭვს იწვევს ოქრუაშვილის განცხადება, რომლის მიხედვითაც, შედარებით დაბალ თანხასთან დაკავშირებული ხელშეკრულება ნოტარიუსთან გააფორმეს, ხოლო ასეთ მნიშვნელოვან ხელშეკრულებას იმავე დღეს სასტუმროში მოაწერეს ხელი. პაატა სალია განმარტავს, რომ ამ დოკუმენტს „რუსთავი 2“-ის საქმესთან არანაირი ბმა არ გააჩნია და თუ

დიმიტრი ძაგნიძე: „უზენაესი სასამართლოს არსებული პრაქტიკაც კი საკმარისია იმისთვის, რომ დავა „რუსთავი 2“-ის სასარგებლოდ გადაწყვეტის“

ქიბარ ხალვაშმა დაარღვია ხელშეკრულება, ეს ოქრუაშვილთან დავის შემთხვევაში გამოჩნდება.

„რუსთავი 2“-ის წარმომადგენლების განმარტებით კი, აღნიშნული დოკუმენტი არ წარმოადგენს მათ მთავარ მტკიცებულებას და არგუმენტს, თუმცა უშვებენ შესაძლებლობას, რომ ამ დოკუმენტმა საქმის მსვლელობა სრულად შეცვალოს.

მნიშვნელოვანია, რას გადაწყვეტს უზენაესი სასამართლო, რადგან ის ბოლო ინსტანციას წარმოადგენს და მის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება გასაჩივრებას არ ექვემდებარება. თუმცა, აღსანიშნავია, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი პირებს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების გასაჩივრების საშუალებას მაინც უტოვებს. საქმეზე წარმოების განახლების საფუძველი, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილების გარდა, შეიძლება სისხლის სამართლის კოლეგიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებაც კი გახდეს, რომელიც მოსამართლის დანაშაულებრივ ქმედებაზე, ან მონმის, ექსპერტის დასკვნის სიყალბეზე მიუთითებს, რომელთაც დაუსაბუთებელი გადაწყვეტილების მიღებაში მთავარი როლი ითამაშეს.

როგორც ჩვენთან საუბრისას დიმიტრი ძაგნიძემ აღნიშნა, „რუსთავი 2“-ის საქმეზე გამოყენებული იქნება ყველა ის შესაძლებლობა, რასაც კონსტიტუცია, კანონი და საერთაშორისო ხელშეკრულებები იძლევა.

„ბუნებრივია, ჩვენ ვიბრძობებით ყველა სამართლებრივი გზით, რომ ეს უკანონოა არ დავუშვათ“, — განაცხადა ძაგნიძემ.

306 დასწრებას გადაწყვეტილების მიღებას — საკონსტიტუციო თუ უზენაესი

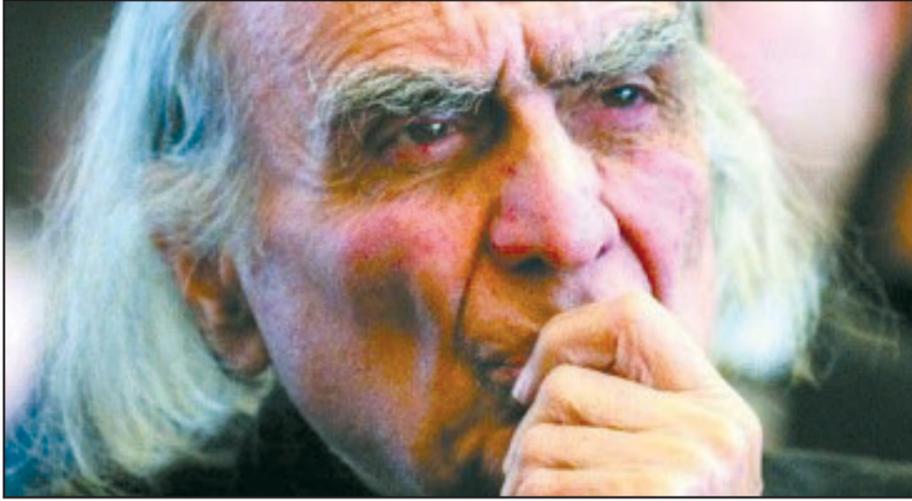
„ფაქტ-მეტრის“ კითხვაზე, რა მოხდება იმ შემთხვევაში, თუკი უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე ადრე გამოცხადდება, დიმიტრი ძაგნიძემ განმარტა, რომ „რუსთავი 2“-ს საკონსტიტუციო სასამართლოში რამდენიმე სარჩელი ერთდროულად აქვს შეტანილი, ყველა მათგანის დაკმაყოფილების შემთხვევაში კი შესაძლებელია, საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ახლად აღმოჩენილ გარემოებად იქნეს მიჩნეული და მის საფუძველზე მოხდეს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების გასაჩივრება და საქმის ხელახლა წარმოებაში დაბრუნება. ამჟამად კანონმდებლობა ამის შესაძლებლობას არ იძლევა.

ჩვენ, ასევე, გასაჩივრებული გვაქვს ნორმა, რომლის მიხედვითაც საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არ უნდა წარმოადგენდეს სამოქალაქო საქმეებზე ახლად აღმოჩენილ გარემოებას. ესეც თუ დაკმაყოფილდება საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ, უკვე სრული საფუძველი არსებობს, რომ მოვითხოვოთ ხელახლა განხილვა.

გარდა ამისა, საკონსტიტუციო სასამართლოში გასაჩივრებული გვაქვს ნორმა, რომელიც არ აძლევს საკონსტიტუციო სასამართლოს უფლებას, რომ თავისი გადაწყვეტილების სამართლებრივი შედეგები გაავრცელოს გადაწყვეტილების მიღებამდე წარმოშობილ ურთიერთობებზე. გააჩნია, რომელ სარჩელზე მიიღებს გადაწყვეტილებას და რა გადაწყვეტილებას მიიღებს საკონსტიტუციო სასამართლო. ამის წინასწარ განსაზღვრა, ბუნებრივია, შეუძლებელია“, — აცხადებს ძაგნიძე.

შეგახსენებთ, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოში „კაბელისა“ და გიგი უგულაშას საქმეზე კვორუმი უკვე მორედა არ შედგა. რაც შეეხება მოსამართლე ლალი ფაფიაშვილს, მას „რუსთავი 2“-ის საქმესა და სხვა განხილვებულ საქმეებზე თვითაცილების შუამდგომლობა აქვს დაყენებული. 30 სექტემბერს კი ოთხ მოქმედ მოსამართლეს, მათ შორის საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარეს, უფლებამოსილების ვადა ეწურება. შესაბამისად, უცნობია, როდემდე გაჭიანურდება სასამართლოში პროცესები და შეძლებს თუ არა უზენაესი სასამართლო „რუსთავი 2“-ის საქმის არსებითი განხილვისას საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით ხელმძღვანელობას.

თამარ ქაცვავია

ქართველი მწერალი ნობელის პრემიაზე

გივი მარგველაშვილი გერმანული ეგზისტენციალიზმის აღიარებულ სპეციალისტად ითვლება. 1997 წელს ის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორად აირჩიეს. 2006 წელს მიენიჭა გოეთეს მედალი, 2013 წელს კი მისი სახელობის პრემია დაწესდა, რომლის პირველი მფლობელი თავად მარგველაშვილი გახდა.

ნობელის პრემიით დაჯილდოების ცერემონიალი ლიტერატურის დარგში შედეგის დედაქალაქ სტოკჰოლმში გაიმართება. დაჯილდოების წესების თანახმად, ზუსტი თარიღი, ისევე როგორც კანდიდატების ოფიციალური სია, სავარაუდოდ, ოქტომბერში გახდება ცნობილი.

„ფაქტ-მეტრმა“ გამოარკვია, რომ ეს არ არის პირველი შემთხვევა, როდესაც ქართველი ნობელის პრემიის ნომინანტებს შორისაა. ნობელის პრემიის ოფიციალურ ვებგვერდზე მონაცემთა ბაზაში გრიგოლ რობაქიძის სახელი და გვარი აღმოჩნდა. 1932 წელს ბერლინის უნივერსიტეტის პროფესორმა რიჩარდ მეკელენმა გრიგოლ რობაქიძე ლიტერატურის დარგში ნობელის პრემიის ნომინანტად დაასახელა, თუმცა, პრემია გაერთიანებული სამეფოს წარმომადგენელმა მწერალმა ჯონ გოლზოურტმა მიიღო „არისტოკრატიული თხრობის ხელოვნებისთვის“, რომელიც საუკეთესოდ იყო გამოხატული მის „ფორსაიტების საგაში“.

რობაქიძისგან განსხვავებით, გოლზოურტი პრემიის მიღებამდე ხუთჯერ იყო ნომინანტად დასახელებული.

ცნობილი ქართველი გერმანულენოვანი მწერალი და ფილოსოფოსი, 89 წლის **გივი მარგველაშვილი** ნობელის პრემიაზე წარადგინეს. ინფორმაცია ამის შესახებ სააგენტო **artinfo.ge**-მ გაავრცელა.

მარგველაშვილი ბერლინში დაიბადა. მამამისს, ტიტე მარგველაშვილს უმაღლესი განათლება გერმანიაში ჰქონდა მიღებული, თუმცა საქართველოში დაბრუნდა და ქუთაისის გიმნაზიის მასწავლებლად დაიწყო მუშაობა. მხოლოდ საქართველოს გასაბჭოების შემდეგ გადასახლდა გერმანიაში.

1946 წელს ის თავის შვილთან, გივი მარგველაშვილთან ერთად მოტყუებით გადაიყვანეს ბერლინის საბჭოთა საოკუპაციო ზონაში. მამა-შვილი დააკავეს და ზაქსენჰაუზენის „გასაბჭოებულ“ საკონცენტრაციო ბანაკში განათავსეს, სადაც ტიტე მარგველაშვილი დახვრიტეს, მისი შვილი გივი კი საქართველოში დააბრუნეს და თბილისში ნათესავებთან ცხოვრების ნება დართეს.

ასე აღმოჩნდა გერმანიაში დაბადებული მწერალი და ფილოსოფოსი გივი მარგველაშვილი საქართველოში. მან თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის უცხო ენათა ინსტიტუტი დაამთავრა და გერმანული ენის მასწავლებლად დაიწყო მუშაობა.

მარგველაშვილი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ფილოსოფიის ინსტიტუტში მუშაობდა მეცნიერ თანამშრომლად და საქართველოში ყოფნის პერიოდში მუდმივად წერდა რომანებს, მოთხრობებს, პიესებს გერმანულ ენაზე, თუმცა, მისი არც ერთი ნაწარმოები არ დაბეჭდილა.

საბჭოთა კავშირში 80-იანი წლების ბოლოს დაწყებული „პერესტროიკის“ შედეგად გივი მარგველაშვილმა გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში დაბრუნება მოახერხა და სწორედ გერმანიაში გამოაქვეყნა საკუთარი ნაწარმოებები: „კაპიტანი ვაკუში“, „მუცალი“, „დიდი კორექცია“, „სიცოცხლე ონტოტექსტში“.

ვმდიდრდებით თუ ვღარიბდებით

სიღარიბის მაჩვენებელი ციფრები და რეალური მდგომარეობა

მოსახლეობის უმეტესი ნაწილი მიიჩნევს, რომ ბოლო წლებში მათი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა გაუარესდა. ისინი სურსათსა და მედიკამენტებზე ფასების ზრდაზე საუბრობენ. მოსახლეობის დიდ ნაწილში არის განწყობა, რომ სიღარიბე გაიზარდა.

რადიკალურად განსხვავებული პოზიცია აქვს ეკონომიკის მინისტრს დიმიტრი ქუცისიშვილს. ის, მსოფლიო ბანკის კვლევაზე დაყრდნობით, ბოლო წლებში საქართველოში სიღარიბის შემცირების ტენდენციაზე საუბრობს.

მოსახლეობის განწყობა

ეროვნულ-დემოკრატიულმა ინსტიტუტმა (NDI) საზოგადოებრივი აზრის კვლევის 2016 წლის ივნისის შედეგები გამოაქვეყნა. კვლევის მიხედვით, მოსახლეობისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი ეროვნული საკითხების ჩამონათვალში პირველ და მეორე ადგილზეა სამუშაო ადგილები და სიღარიბე. ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხების ხუთეულში ხვდება ფასების ზრდა/ინფლაცია.

გამოკითხულთა 62% მიიჩნევს, რომ 2012 წლის არჩევნების შემდეგ სიღარიბის კუთხით მდგომარეობა გაუარესდა. გამოკითხულთა 86% კი ფასების ზრდაზე მიუთითებს.

ფასების ზრდა

სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის („საქსტატი“) მიერ გამოქვეყნებული სამომხმარებლო ფასების ინდექსის მიხედვით, ჩვენ დავიანგარიშეთ, 2012 წლის შემდეგ რამდენად გაიზარდა სურსათზე ფასები. 2012 წლის ბოლოს გარკვეული რაოდენობისა და დასახელების პროდუქციის შესაძენად თუ 200 ლარი გჭირდებოდათ, მიმდინარე წლის დასაწყისში იმავე რაოდენობის ანალოგიური პროდუქციის შესაძენად 225 ლარი იყო საჭირო. შესაბამისად, 2013-2015 წლებში სურსათზე ფასები 12.5%-ით არის გაზრდილი.

მიმდინარე წლის მონაცემებით, სურსათზე ფასების ზრდა, ფაქტობრივად, შეწყდა. აგვისტოში სურსათზე წლიურმა ინფლაციამ 0.6% შეადგინა.

ეკონომისტი ბესო ნამჩავაძე ჩვენთან საუბრისას ამბობს, რომ 2013-2015 წლებში სურსათზე ფასების ზრდის მაჩვენებელი საკმაოდ მაღალია, რადგან საქართველოს მოსახლეობა, საშუალოდ, შემოსავლის მესამედზე მეტს სურ-

სათზე ხარჯავს. ეს მაჩვენებელი განსაკუთრებით მაღალია ღარიბი მოსახლეობისა და პენსიონერებისთვის, რომლებიც სურსათზე შემოსავლის ნახევარზე მეტს ხარჯავენ.

მედიკამენტების შემთხვევაში ფასების ზრდის მაჩვენებელი გაცილებით მაღალია. „საქსტატის“ მონაცემებით, 2011-2012 წლებში მედიკამენტებზე ფასები შემცირდა. ეს ტენდენცია გაგრძელდა 2013 წელსაც და მედიკამენტებზე ფასები მცირედით ისევ შემცირდა. 2014-2015 წლებში კი ძირითადი მოხმარების მედიკამენტებზე ფასები დაახლოებით 32.5%-ით გაიზარდა. თუ ადამიანს გარკვეული მედიკამენტების შესაძენად 2013 წელს 50 ლარი სჭირდებოდა, მას იმავე მედიკამენტების შესაძენად დაახლოებით 66 ლარი სჭირდება. 2016 წლის მონაცემებით, მედიკამენტების ფასები გასული წლის მაჩვენებლებთან შედარებით კვლავ გაზრდილია.

„შეიძლება ითქვას, რომ მედიკამენტებზე ფასები კატასტროფულად გაიზარდა. ეს განაპირობა როგორც ლარის გაუფასურებამ, ასევე მედიკამენტებზე მოთხოვნის ზრდამ. თუ ადამიანს ოპერაციის გაკეთება ან სხვა რაიმე გადაუდებელი მკურნალობა არ გჭირდება (რასაც ძირითადად სახელმწიფო ჯანდაცვის პროგრამა აფინანსებს), გამოდის, შენი რეგულარული ხარჯი ჯანდაცვაზე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი და ადამიანების უმეტესობა სწორედ ამ კატეგორიაშია“, — განაცხადა ეკონომისტმა

ბესო ნამჩავაძემ. სიღარიბის შემცირების ტენდენცია და კვლავ „კატასტროფულად მაღალი“ მაჩვენებლები

მიმდინარე წლის აგვისტოში მსოფლიო ბანკმა კვლევა — „სიღარიბის შემცირების უკანასკნელი ტენდენციები საქართველოში“ გამოაქვეყნა. მსოფლიო ბანკის მეთოდოლოგიის თანახმად, სიღარიბის განსაზღვრა მოსახლეობის დანახარჯების მიხედვით ხდება. უკიდურეს სიღარიბედ მიიჩნევა, როცა ადამიანი საკუთარ თავზე დღიურად 2.5 დოლარზე ნაკლებს ხარჯავს.

კვლევის თანახმად, საქართველოში 2011-2014 წლებში უკიდურესი სიღარიბის მაჩვენებელი ყოველწლიურად მცირდებოდა. მსოფლიო ბანკის მონაცემებით, სიღარიბის შემცირების ტენდენცია შემდეგ წლებშიც გაგრძელდება. მიუხედავად დადებითი ტენდენციისა, უკიდურესი სიღარიბის მაჩვენებელი, შეიძლება ითქვას, კვლავ კატასტროფულად მაღალია. მოსახლეობის 32.3% (2014 წლის მდგომარეობით) დღიურად 2.5 დოლარზე ნაკლებს მოიხმარს.

ამასთანავე, მსოფლიო ბანკის 2015 წლის მონაცემებით, საქართველო საშუალოზე დაბალშემოსავლიანი ქვეყნებიდან საშუალოზე მაღალი შემოსავლების მქონე ქვეყნების ჯგუფში გადავიდა.

„საქსტატის“ მონაცემებით, ფარდობითი სიღარიბის მაჩვენებელი შემცირდა, ანუ 2012 წელს მოსახლეობის 22.4% საშუალო მოხმარების 60%-ზე ნაკლებს თუ მოიხმარდა, 2015 წელს ეს მაჩვენებელი 20.1%-მდე შემცირდა.

რაც შეეხება რეგისტრირებული სიღარიბის მაჩვენებელს, 2012 წელს 501 445 ადამიანი იმყოფებოდა სიღარიბის ზღვარს მიღმა, მიმდინარე წლის ბოლო მონაცემებით კი, მათი რაოდენობა 477 840-ს შეადგენს.

სტატისტიკა აჩვენებს, რომ საქართველოში სიღარიბის შემცირების ტენდენციაა. თუმცა, სიღარიბის არსებული მაჩვენებლები საკმაოდ მაღალია და მოსახლეობის დიდი ნაწილისთვის სიღარიბე კვლავ მნიშვნელოვან გამოწვევად რჩება. ამასთანავე, სურსათსა და მედიკამენტებზე გაზრდილი ფასები ღარიბი მოსახლეობის მდგომარეობას კიდევ უფრო ამძიმებს.

თაქონა აბსანაძე

ბაზეთი „ფაქტ-მეტრი“
ISSN2449-2663
9772449266002

გამომცემელი - ა(ა)იპ „საქართველოს რე-ფორმების ასოციაცია (GRASS)“
სარედაქციო კოლეჯი - პაატა გაფრინდაშვილი, დიმიტრი ავალიანი, დავით ქუტიძე, ბესო ნამჩავაძე.
დიზაინერი - ნონა სილაგაძე.

სარედაქციო სამსახური
გიორგი გოგუაძე
ტელ. 598 55 43 84
მისამართი: თბილისი, მიცკევიჩის №27
ტელ. 032 2 30 90 25

USAID საქართველო
ამ გზით გამოხატული შეხედულებები და მოსაზრებები ეკუთვნის პროექტს **Factcheck.ge**-ს და არ წარმოადგენს პროექტის მხარდამჭერი ორგანიზაციების მოსაზრებებსა და შეხედულებებს.